

C:\Users\Plazma\Desktop\304\Cizi_hvezdy-Antologie.pdb

PDB Name: Cizi hvezdy
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.2.2009
Modification Date: 25.2.2009
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

CIZÍ HVĚZDY

SBORNÍK OCENĚNÝCH POVÍDEK, PŘEHLEDŮ CEN A RECENZÍ

SESTAVIL
IVAN ADAMOVIČ

1988

Obsah strana

ÚVOD 3

Clifford D. Simak: VELKÝ DVOREK
(přeložil Jan Pavlík) 3

Brian W. Aldiss: SLINTAJÍCÍ STROM
(přeložil Vladimír Kostiha) 3

Raphael A. Lafferty: ALBERTOVY LOGIKOVÉ STROJE
(přeložil Jindřich Směkal) 3

Octavia E. Butlerová: DÍTĚ MÉ KRVE
(přeložil Ivan Adamovič) 3

CENY (sestavil s použitím zahraničních materiálů Ivan Adamovič)

NEZAČALO TO HUGEM 3

HUGO AWARD 3

Ceny Hugo v kategorii Dramatic Presentation 3

Hugem oceněné SF magazíny 3

Hugem ocenění profesionální výtvarníci 3

NEBULA AWARD 3

JOHN W. CAMPBELL MEMORIAL AWARD 3

JUPITER AWARD 3

PHILIP K. DICK AWARD 3

NEJVĚTŠÍ SBĚRATELÉ 3

KDE MŮŽE ČESKÝ ČTENÁŘ OCENĚNÁ DÍLA NALÉZT 3

RECENZE

Robert A. Heinlein - Starship Troopers
(Hvězdná pěchota, 1959) 3

Clifford D. Simak - Way Station
(Přestupní stanice, 1963) 3

Isaac Asimov - The Gods Themselves
(Sami bohové, 1972) 3

Michael Bishop - No Enemy but Time
(Jediný nepřítel je čas, 1982) 3

U příležitosti PARCONu 1988 vydala Česká speleologická společnost ve spolupráci s SFK BC při SSM VÚMS Praha. Sestavil Ivan Adamovič. Neprošlo jazykovou ani stylistickou úpravou. Obálku navrhl Kája Saudek. Rozsah sborníku

246 normostran. Do tisku připravili Pavel Nosek a Věra Urbanová. Určeno pro vnitřní potřebu. Neprodejné.

ÚVOD

Povídky oceněné Hugem či Nebulou vždy přitahovaly pozornost čtenářů i překladatelů. Ne vždy ovšem splnily očekávání, protože označit jediné dílo mezi stovkami ostatních za nejlepší je vždy problematické a různí lidé mají (naštěstí) různý čtenářský vkus. Při čtení oceněných prací jsem někdy nepochopil, co vedlo čtenáře k vyhodnocení některých povídek jako nejlepších. Mám na mysli například Moře plná ústřic od Avrama Davidsona ze sbírky Šestá roční doba. Jindy se naopak s udělením ceny plně ztotožňuji, jako u příběhu Bláznova píseň od P. Andersona, Pták smrti od H. Ellisona nebo koneckonců s prvním Hugem za román - Zničený muž A. Bestera.

Nemyslím si, že povídky z tohoto sborníku jsou vrcholnými díly literatury SF (s výjimkou Dítěte mé krve, pro kterou mám opravdu slabost), ale věřím, že to je přinejmenším dobré čtení. Přijde čas, kdy bude dost finančních i publikačních prostředků na sestavení skutečně reprezentativního výboru anglosaské SF.

Vybral jsem jednu oceněnou povídku z každého desetiletí, aby byl nejlépe vidět vývoj žánru. Simakova povídka na úvod představuje klasické období SF 50. let, ve kterém vznikala taková díla jako Nonstop, Obchodníci s vesmírem či Den trfidů. Šedesátá léta jsou naopak ve znamení experimentátorství a nové vlny, kdy se SF nejednou obracela ke stylu Velkých Autorů - Joyceovi, Dos Passosovi nebo třeba H. G. Wellsovi, jako B. W. Aldiss. Raphael A. Lafferty je kapitola sama pro sebe. Povídky z 80. let jakoby omezovaly arzenál SF motivů a snažily se o důkladné a realisticky působivé rozpracování jediného nápadu. V našem sborníku zastupuje 80. léta u nás dosud neznámá Octavia Butlerová. Rovněž v recenzích na konci sborníku je každá dekáda zastoupena jedním dílem, ale na románech už nelze tolik sledovat změny ve vývoji žánru jako u povídek, které rychleji reagují na každou změnu.

Nenechte se mýlit zdánlivě malým rozsahem sborníku - z technických důvodů jsme museli text zhustit, aby se na stranu vešlo co nejvíc. "Cizí hvězdy" obsahují v přepočtu téměř 250 normovaných strojopisných stran.

Na závěr musím poděkovat všem, kteří mají zásluhu na realizaci sborníku - Kájovi Saudkovi, Pavlu Noskovi, Tomáši Jirkovskému, Honzovi Haberlemu a samozřejmě všem přispěvatelům.

Ivan Adamovič
Clifford D. Simak
VELKÝ DVOREK

První povídku publikoval Clifford Donald Simak roku 1932 a jeho raná tvorba nijak zvlášť nevybočovala z průměru. Ve 40. letech se však po krátké přestávce vrátil na stránky časopisů už úplně jiný Simak, jemný a poetický, se všemi svými flegmatickými vesničany, reprezentujícími naši planetu. Vrcholem tohoto období je známý cyklus psích legend o dobách, "Když ještě žili lidé". A Simak vydržel psát a být čten až do dneška, tedy přes půl století. Ještě v roce 1981 mu byla udělena cena HUGO za povídku Grotto of the Dancing Deer (Jeskyně tančící laně) a stal se tak nejstarším spisovatelem, který obdržel takovéto ocenění. My vám zde nabízíme jeho nejznámější povídku The Big Front Yard, oceněnou HUGEM 1959.

Hiram Taine se probudil a posadil se na posteli. Towser štěkal a škrábal na podlaze.

"Buď zticha," řekl Taine psovi.

Towser na něj jen zastříhal ušima a znovu začal štěkat a škrábat na podlaze. Taine si promnul oči a prohrábl si své vrabčí hnízdo ve vlasech. Napadlo ho, že by si mohl zase lehnout a přikrýt se; jenže jak Towser štěkal, tak to nešlo.

"Co je to vlastně s tebou?" zeptal se naštvaně Towsera.

"Haf!" odpověděl Towser a pilně rozškrabával podlahu.

"Jestli chceš jít ven," řekl Taine, "tak jdi a otevři si dveře. Víš už přece, jak se to dělá."

Towser přestal štěkat, ztěžka se posadil a prohlížel si svého pána, jak vstává z postele.

Taine si přetáhl přes hlavu košili a navlékl si kalhoty, ale s botami se nezdržoval. Towser pomalu přešel k rohu pokoje, sklonil čumák k podlaze a začenichal.

"Našel jsi myš?" zeptal se Taine.

"Haf!" zaštěkal zuřivě Towser.

"Takhle tě myš nikdy nerozházela," řekl trochu udiveně Taine. "Ta s tebou musela zamávat."

Bylo krásné letní ráno. Slunce svítilo dovnitř otevřeným oknem. Dnes se bude dobře rybařit, pomyslel si Taine, a pak si uvědomil, že dnes žádné rybaření nebude, protože si musí prohlédnout tu starou javorovou postel u Woodmanů.

Určitě za ni budou chtít dvakrát víc, než jakou má cenu. Dnes už člověk nepřijde poctivě k dolaru, řekl si. Ve starožitnostech se teď vyzná každý.

Vstal z postele a zamířil do obývacího pokoje.

"Pojď," řekl Towserovi.

Towser šel s ním, ale občas se zastavil a očihoval rohy a podlahu.

"Tebe to nějak vzalo," řekl Taine.

Třeba je to krysa, řekl si. Dům byl už dost starý.

Otevřel dveře a Towser vyběhl ven.

"Tak už toho nech," poradil mu Taine. "Máš to marný. Tu potvoru už nevyhrabeš."

Towser oběhl roh domku.

Taine si všiml, že s tabulkou na sloupu vedle silnice není cosi v pořádku. Jeden z řetězů se uvolnil a tabulka se volně

kývala.

Přešel přes silnici a trávu, ještě mokrou od rosy a podíval se na tabulku. Vlastně se jí nic nestalo - jen se uvolnil řetěz. Snad to byl vítr, řekl si, nebo nějaký uličník. Ačkoliv to sotva. S dětmi potíže neměl, na rozdíl od ostatních obyvatel vesnice ho neotravovaly. S těmi měl potíže zvláště bankéř Stevens.

Kousek poodešel a přesvědčil se, jestli tabulka visí rovně. Bylo na ní velikými písmeny napsáno:

UŠÍKULKY

a pod tím malými písmeny:

Všechno spravím

A pod tím:

STAROŽITNOSTI NA PRODEJ

Co nabízíte?

Snad by měl mít dvě tabulky, řekl si, jednu k opravářskému krámku a jednu o starožitnostech. Až bude mít jednou čas, namaluje si dvě nové. Každá bude na jedné straně silnice.

Rozhlédl se a zahleděl se přes silnici na Turnerův les. Je na něj skutečně pěkný pohled, říkal si. Takový krásný les hned na okraji městečka. Žili v něm ptáci a králíci a veverky a byl plný pevnůstek, které si v něm po mnoho generací stavěli kluci z Willow Bandu. Jednou to všechno ovšem koupí nějaký podnikavec a začne tam stavět domy nebo něco podobného. Až k tomu dojde, bude to pro něj znamenat ztrátu jeho světa z dětství.

Towser přiběhl zpoza rohu. Očichával spodní okraj zdi a špicoval uši.

"Ten pes se úplně zbláznil," řekl Taine a vešel dovnitř. Šel do kuchyně a pleskal bosýma nohama o podlahu. Naplnil čajník, dal ho na kamna a zapnul plotnu.

Chtěl zapnout rádio, ale zapomněl, že nefunguje. Když nevydalo ani hlásku, uvědomil si, že je to marné, a vztekle rádio zavřel. Tak už to chodí, říkal si. Ostatním opravuje všechno, ale na opravu svých vlastních věcí si čas nenajde.

Šel do ložnice, natáhl si bačkory a zastlal postel. Kamna v kuchyni už zase přestala fungovat a voda v konvici byla studená. Taine kamna nakopl a za chvíli se voda začala ohřívat.

Jednou to nezabere, řekl si, a pak budu muset ta kamna opravit. Stejně to je jen nějaký vadný spoj.

Taine uslyšel, jak někdo ťuká na dveře. Šel se podívat, co se děje.

Po silnici se snažil vyjet se starým nákladákem Beasly - sluha, šofér, zahradník atd. v jedné osobě od Hortonů. Vedle něho seděla Abbie Hortonová, manželka H. Henry Hortona, nejváženějšího občana města. Na valníku trůnila obrovská televize, přivázaná motouzem a zabalená v červeném obalu. Ten televizor, jak Taine věděl, byl už deset let vyšlý z módy, ale ve Willow Bandu to byl nejhonosnější televizor, jaký kdo měl.

Abbie seskočila z nákladáku. Byla to rázná a pánovitá žena.

"Dobrý den, Hirame," řekla. "Mohl bys tu televizi zase spravit?"

"Ještě jsem vždycky všechno spravil," řekl Taine, ale prohlížel si televizor spíše s nevolí. Neopravoval ho poprvé a věděl, co ho čeká.

"To vás může stát víc, než je jeho cena," upozornil ji. "Vy byste potřebovali novou televizi. Tahle je už stará a -"

"To právě tvrdí Henry," řekla Abbie ostře. "Henry by chtěl barevnou televizi. Jenže já se s touhle nechci rozloučit.

Není to jenom televize. Je v tom i rádio a gramofon. A to dřevo se výborně hodí k ostatnímu nábytku a kromě toho -"

"Ano, já vím," řekl Taine, který to už všechno slyšel.

Chudák Henry, pomyslel si. Nemá asi lehký život. Celý den sedí v továrně na počítače a šéfuje a večer má doma tohle.

"Beasly," řekla Abbie tonem velícího seržanta, "vylez nahoru a odvaž to."

"Ano, paní." Byl to neurčitě vypadající člověk, neupravený s nepříliš inteligentním výrazem.

"A buď s tím opatrný. Ne abys to poškrábal."

"Ano, paní," řekl Beasly.

"Pomůžu ti," nabídl se Taine.

Vyšplhali se na valník a začali tu starou obludu odvažovat.

"Je to těžké," upozorňovala je Abbie. "Buďte s tím opatrní."

"Ano, paní," řekl Beasly.

Bylo to skutečně těžké a špatně se to neslo, ale Taine s Beaslym to společně odtáhli kolem domu dozadu, do zadních dveří a po schodišti do sklepa. Abbie je ostřížím okem pozorovala a dávala pozor, aby televizor neutrpěl sebemenší škrábnutí.

Ve sklepe měl Taine svou dílnu, ale ukazoval v ní i své starožitnosti. Na jedné straně byly lavice a nástroje, na podlaze se válely krabice se vším možným. Na druhé straně byly uskladněny pokřivené židle, pokleslé postele a další haraburdí, které byl s to v rámci svých finančních možností dát dohromady.

Položili televizi jemně na podlahu. Abbie je pozorně sledovala ze schodů.

"Podívejme, Hirame," řekla vzrušeně, "vidím, že sis dal do sklepa strop. Vypadá to tu mnohem lépe."

"Co?" zeptal se Taine.

"Říkala jsem, že sis sem dal strop."

Taine zvrátil hlavu a viděl, že Abbie má pravdu. Byl tam strop, jenže on ho tam nikdy nedával.

Lehce vyjekl a sklonil hlavu, a pak se znovu rychle podíval nahoru. Strop tam byl stále.

"To není obvyklý materiál," řekla Abbie s neskrývaným obdivem. "Nejsou vidět žádné spáry. Jak jsi to dokázal?"

"To byl takový nápad," vykoktal Taine.

"Měl bys to udělat i v našem sklepe," doporučila mu Abbie.

"Až budu mít trochu času," slíbil jí Taine. Byl by slíbil cokoli, jen aby je už odtud dostal.

"Měl bys víc času," řekla Abbie ostře, "kdyby ses pořád netoulal po okolí a nekupoval ten rozvrzaný nábytek, kterému ty říkáš starožitnosti. Možná, že tím obalamutíš turisty z města, ale já ti na to nenaletím."

"Vydělám si tím dost peněz," řekl jí klidně Taine.

"A na zbytku proděláš košili," odpověděla.

"Mám tu nějaký porcelán, který by se vám určitě hodil," nabídl jí Taine. "Sehnal jsem to před několika dny. Byla to dobrá koupě. Prodám vám ho lacino."

"Nemám zájem," řekla a sevřela pevně ústa.

"Dnes má svůj den," řekl Beasly. "Bude to s ní dnes špatný. Když začne už ráno, je to dycky špatný."

"Nevšímej si jí," poradil mu Taine.

"Snažím se, ale nejde to. Určitě nechceš pomocníka? Dělal bych pro tebe lacino."

"Nezlob se, Beasly. Víš co - přijď někdy večer a zahrajeme si spolu šachy."

"Přijdu, Hirame. Jen ty se mnou mluvíš. Ostatní se mi jen smějou nebo na mě křičí."

Ze schodů bylo slyšet Abbin hlas: "Beasly, tak pojď už! Přece tu nebudeš celý den. Potřebuju vyklepat koberce."

"Ano, paní," řekl Beasly a začal stoupat po schodech.

Před nákladákem se Abbie otočila k Tainovi a rozhodně řekla:

"Dáš se hned do té televize? Jsem bez ní úplně ztracená."

"Okamžitě," slíbil Taine.

Díval se, jak odjíždějí a poohlédl se po Towserovi, ale pes byl pryč. Zřejmě zase očuchával u děr. A vůbec nesnídal, pomyslel si Taine.

Když se vrátil do kuchyně, voda v čajníku už bublala. Umlal si kávu a nalil na ni vodu. Pak sešel dolů.

Strop tam byl pořád.

Zapnul světlo a prohlédl si celý sklep.

Byla to jasně svítící bílá hmota. Zdála se průsvitná - dalo se vidět dovnitř, ale nebylo vidět skrz. A nikde nebyly žádné spáry. Strop dokonale přiléhá k vodovodního potrubí i u žárovky.

Taine si stoupl na židli a strop oťukal. Vydával zvonivý zvuk, docela jako by klepal nehtem na sklenku.

Slezl ze židle a udiveně vrtěl hlavou. Včera večer tu opravoval sekačku bankéře Stevense a žádný strop tu nebyl.

Hrábl do jedné z krabic a vytáhl vrtačku. Na konec nasadil malý vrták, znovu vystoupil na židli a přitiskl vrtačku ke stropu. Vrták se točil naprázdno, na stropě nebylo ani škrábnutí. Nakonec toho nechal a prohlédl si strop zblízka.

Nebylo na něm nic. Zkusil to znovu a vši silou tlačil na vrtačku. Ozval se slabý tříštivý zvuk a rozbitý vrták letěl přes celý sklep. Taine slezl ze židle. Našel si jiný, připevnil ho na vrtačku a v zamyšlení stoupal po schodech. Jenže byl příliš rozrušen, než aby ho něco napadlo. Ten strop tu neměl co dělat, ale byl tady. A pokud nezačal trpět ztrátou paměti, rozhodně ho tam on nedal.

V obývacím pokoji odhrnul kousek starého a ošlapaného koberce a nasadil vrtačku. Klekl si a spustil ji. Vrták pomalu procházel dubovou podlahou, pak se zastavil. Přitlačil, ale vrták dál nešel.

Pod tou podlahou přece nic být nemělo. Vrtačku nemělo nic zastavit. Pod podlahou se měla dostat do prostoru mezi stropními trámy. Taine vrtačku vytáhl a položil ji stranou.

Vrátil se zpátky do kuchyně a sedl si ke kávě. Pak si vzal baterku, šel do pokoje a posvítil si do díry od vrtačky. Na dně otvoru cosi svítilo.

Šel zpátky do kuchyně, posadil se ke stolu a přemýšlel, co udělat. Moc ho teď nenapadalo. Mohl by takhle celý den zkoumat, co se to stalo s jeho sklepem, a stejně by na nic nepřišel.

Jeho podnikavé yankeeské povaze se takové mrhání časem přičilo. Měl by donést ty starožitnosti do města, říkal si. Mohl by je snad výhodně prodat.

Když snědl několik sušenek a uvařil si další kávu, připravil snídani pro Towsera a dal ji přede dveře. Pak sešel do sklepa, vzal pár kusů nábytku a naložil je na svůj malý nákladáček.

Vrátil se pozdě, ale plně spokojen s tím, jak ve městě pořídil. Získal nejen tu starou postel, ale i houpací křeslo, rám od krbu, nějaké časopisy a ještě další věci. Dal za to všechno starou televizi, pušku a pět dolarů. A Woodmanovi se určitě smíchy popadali za břicho a mysleli si, jak ho dobřeli.

Trochu se za to styděl - byli to tak milí lidé. Jednali s ním přívětivě, pozvali ho na večeri, ukázali mu farmu, a zvali ho, aby se zase zastavil, až bude mít kolem nich cestu.

Celý den jsem promrhal, říkal si. Bylo mu to trochu proti srsti, ale občas je třeba dostat se mezi ně a potvrdit svou pověst prostáčka, který nedovede poznat skutečnou cenu dolaru. Takhle snad jednou udělá někde v okolí výhodný obchod.

Když otvíral dveře, uslyšel hlasitý a jasný zvuk televizoru a to ho přimělo k téměř panickému spěchu. Řítil se po schodech a myslel na to, že má doma přece jen Abbiinu televizi, která nefungovala.

Jenže to skutečně byla Abbiina televize. Stála tam, kde ji ráno s Beaslym postavili a nic se s ní nestalo - vůbec nic. Fungovala a dokonce vysílala barevně.

Vysílala barevně!

Na konci schodů se zastavil a hledal něco, o co by se mohl opřít.

Televize skutečně vysílala barevně.

Taine přešel k televizoru a obešel jej ze všech stran.

Zadní strana televize byla odmontována a byla opřena o lavičku za televizi. Uvnitř televize bylo vidět blikající součástky. Dřepł si na podlahu a součástky si prohlédł. Značně se lišily od obvyklých televizních součástek. Televize už opravoval mnohokrát a věděl, jak mají takové součástky vypadat. Tyto byly jiné, i když nedokázal přesně určit, čím se lišily od obvyklých.

Po schodech zaduněly těžké kroky a zaslechl srdečný hlas:

"Ahoj, Hirame. Vidím, žeš to už spravil."

Taine se prudce vztyčil a zůstal stát jako opařený. Na schodech stál Henry Horton a tvářil se nadmíru spokojeně.

"Říkal jsem Abbie, že to ještě nebudeš mít hotový, ale ona mě za tebou stejně poslala. - No ne, Hirame, vždyť ona je teď barevná! Človče, jak jsi to dokázal?"

Taine se nepřítomně zašklebil: "Tu a tam jsem něco poopravil," řekl.

Henry sestoupil pomalu ze schodů, zastavil se před televizí a soustředěně si ji prohlížel s rukama za zády. Udiveně zavrtěl hlavou. "Nikdy by mě nenapadlo," prohlásil, "že tohle je možné."

"Abbie se zmínila, že jsi chtěl barevnou televizi."

"To jistě. Chtěl jsem barevnou televizi. Ale ne tenhle starej křáp. Nikdy by mě nenapadlo, že uděláš z tohohle krámu barevnou televizi. Jak jsi to, prosím tě, udělal?"

Taine se rozhodl pro pravdu: "To ti nepovím," řekl.

Henry našel před jednou z lavic soudek na hřebíky a odkutálel ho k televizi. Ztěžka se posadil a protáhl se.

"Tak už to chodí," prohlásil. "Jsou lidi jako ty, ale není jich mnoho. Takoví si hrajou hned s tímhle, hned s tamtím a za chvíli z toho něco vyleze."

Seděl na kraji a díval se na televizor.

"Je perfektní," řekl. "Je lepší než ty, co jsou v Minneapolis. Když jsem tam minule byl, trochu jsem se poohlédl po barevných televizorech. A můžu ti říct, Hirame, že žádný z nich nebyl tak skvělý, jako je tenhle."

Taine si přejel rukávem po čele. Ve sklepe začínalo být nějak teplo: byl celý zpocený.

Henry vyhrabal z kapsy velké cigáro a podal je Tainovi.

"Ne, děkuji, nikdy nekouřím."

"Možná, že děláš dobře," řekl Henry. "Je to ošklivý zvyk." Strčil si cigáro do úst a labužnický je vychutnával.

"Každý umí to svoje," prohlásil rozhodně. "Na takovéhle věci jsi tady nejlepší ty. Ty asi myslíš pořád na nějaké mechanické a elektronické zlepšováky. Mně tohle vůbec nic neříká. I počítač je pro mě španělskou vesnicí. S tím pro mě pracují najatí odborníci. Vždyť já ani nedovedu zatlouct hřebík! Ale dovedu organizovat. Vzpomeň si, jaký jsem měl úspěch se svou továrnou."

Vytáhl zapalovač a opatrně si zapálil, ale z televizoru nespouštěl oči.

"Tady máš něco," řekl významně, "co by mohlo přinést řůru peněz. Takhle bys mohl upravit každou televizi na barevnou. Kdyby se o tomhle dověděli chlápkové od RCA, mohli by se jít všichni oběsit."

"Ale já nevím, co jsem vlastně udělal," zaprotestoval Taine.

"Dobrá, dobrá," řekl Henry spokojeně. "Zítra vezmu ten krám do fabriky, aby se na něj moji hoši podívali. Určitě zjistí, cos s tím prováděl."

Vytáhl cigáro a pozorně si ho prohlížel a potom si ho vstrčil zpět do úst.

"Jak jsem řekl, Hirame, mezi námi je určitý rozdíl. Ty umíš všechno opravit a vylepšit, ale nedovedeš toho správně využít. Já neopravím nic, ale dobrou práci dokážu náležitě zužitkovat. Za chvíli budeš běžně účtovat minimálně za dvacet dolarů."

"Ale já jsem..."

"Neboj se. Jen to nech na mně. Já mám továrnu a peníze. Však se už dohodneme."

"To je od tebe hezké," řekl mechanicky Taine.

"Ale vůbec ne," prohlásil Henry velkoryse. "To je jen moje dravá honba za ziskem. Musel bych se stydět, kdybych tohle propásl."

Sedl si a díval se na vysílání v nádherných barvách.

"Víš, Hirame," řekl, "často jsem na to myslel, ale nikdy jsem se k tomu nedostal. Mám ve fabrice starý computer, který budeme muset vyhodit, protože nám zabírá místo, které moc potřebujeme. Je to starý experimentální model, který se neosvědčil. Není vůbec k ničemu. Nikdo s tím nic nesvede. Už tam stojí v rohu tři roky a dávno jsme ho měli vyhodit. Ale nějak se mi nechce. Tak mě napadlo - nechtěl by sis s tím trochu pohrát?"

"No, já nevím," řekl Taine.

"Závazně na tobě nic nechci," uklidňoval ho Henry. "Asi s tím nic nesvedeš - já bych se divil, kdyby to vůbec šlo, ale zkusit bys to mohl. Možná, že to nakonec rozmontuješ a využiješ na součástky. Je tam toho za několik tisíc dolarů."

Snad by se to dalo nějak použít."

"Mohlo by to být zajímavé," souhlasil Taine bez velkého nadšení.

"Fajn," řekl Henry. "Řeknu klukům, aby ti to zítra přivezli. Je to pořádně těžký krám, takže zařídím, aby ti pomohli s vykládáním a s umístěním ve sklepe."

Henry se spokojeně vztyčil a oprášil si popel z klína.

"Kluci si zítra vezmou i tu televizi," řekl. "Musím říct Abbie, žeš to ještě neopravil. Kdybych ji v tomhle stavu přinesl domů, Abbie by se od ní nehnula ani na krok."

Henry ztěžka vystupoval po schodech. Taine ho pozoroval, jak vychází ze dveří do letní noci.

Taine stál ve stínu a díval se na vzdalující se Henryho postavu. Zhluboka se nadechl čerstvého nočního vzduchu a potřásl hlavou, aby si osvěžil myšlenky, ale v hlavě mu neustále hučelo. Stalo se toho moc, řekl si. Příliš moc na jeden den - nejdříve strop a pak ta televize. Až se dobře vyspí, najde snad způsob, jak si s tím vším poradit.

Towser přiběhl zpoza rohu a pomalu ťápal po schodech za svým pánem. Byl až po uši zablácený.

"Ty sis asi užil," řekl Taine. "A jak jsem ti říkal, tu krysu jsi stejně nechytil."

"Ha!" přisvědčil smutně Towser.

"Jsi stejný jako my všichni," řekl mu přísně Taine. "Jako já a Henry Horton a všichni ostatní. Za něčím se honíš a

myslíš si, že víš, co to je, ale přitom nevíš nic. A nemáš ani ponětí, proč se za tím vlastně honíš."

Taine otevřel dveře a uhnul, aby pustil Towsera a pak vešel sám. Prozkoumal obsah ledničky a našel v ní kus pečeně, jeden nebo dva plátky slaniny, kus sýra a půl mísy vařených špaget. Udělal si hrnek kávy a podělil se o večeři s Towserem.

Potom sešel dolů a vypnul televizi. Našel si lampičku, zapnul ji a zahleděl se dovnitř televizního přijímače. Krčil se na podlaže a snažil se přijít na to, co se s televizí stalo. Byly tu rozdíly oproti normálu, ale nebylo lehké je najít. Někdo si pohrál s kabely a pozměnil trochu jejich tvar. Kromě toho tu byly malé bílé kovové krychličky na místech, kde neměly co dělat - i když tam asi nebyly bez důvodu. Navíc tu byly připojeny další obvody a dráty.

Ale nejpodivnější na tom bylo, že to všechno se zdálo být uděláno jakoby ve spěchu - jen aby televize fungovala na nějaký čas pro případ nutnosti.

Někdo to musel všechno udělat, řekl si.

Ale kdo to byl?

Rozhlédl se kolem dokola a zahleděl se do tmavého kouta sklepa. Po celém těle se mu rozbíhalo mravenčení. Někdo odmontoval zadní stěnu televizoru, opřel ji o lavičku a šrouby nechal na zemi. Potom se prohrabal v televizi a zanechal ji v daleko lepším stavu, než byla předtím. Udělal to ovšem ve spěchu - asi neměl dost času. Snad byl vyplašen Tainovým návratem a nestačil přidělat stěnu zpátky.

Taine se vztyčil a rychle odcházel.

Nejdřív ten strop ráno - a večer Abbiina televize.

A nebyl tu jen ten strop. Pod podlahou byla teď vrstva ze stejného materiálu jako strop, narazil na ni při vrtání. A co když, napadlo ho, byl z toho materiálu už celý dům?

Na to byla jen jedna odpověď:

V jeho domě někdo je!

Towser přece cosi uslyšel nebo vycítil a snažil se ráno dostat ven, aby to našel. Taine odložil lampičku a vystoupil po schodech. Towser byl schoulený na koberci u křesla v obývacím pokoji a bušením ocasu do podlahy vítal svého pána. Taine stál a díval se na psa.

Towser na něj pohlédl spokojenýma a ospalýma očima, potom vydechl a stočil se ke spánku. Ať už ráno slyšel nebo ucítil cokoli, teď už si toho zřejmě nevšímal. Potom si Taine vzpomněl ještě na něco. Dneska naplnil čajník, postavil ho na kamna, zapnul je - a kamna poprvé po dlouhé době fungovala. Dnes do nich nemusel kopat.

Když se ráno probudil, cosi ho tahalo za nohu. Rychle se posadil, aby zjistil, co se děje. Ale nic to nebylo; to si jen Towser vlezl k němu do postele a ležel na jeho nohou.

Taine vytáhl nohu zpod psa, posadil se a hledal šaty. Bylo ještě brzy, ale náhle si vzpomněl, že včera nechal všechny nakoupený nábytek venku v nákladáčku. Měl by ho nanosít dolů. Towser spal.

Taine došel do kuchyně, vyhlédl z okna a uviděl Hortonovic posluhovače Beaslyho.

Taine sešel k zadním dveřím, aby zjistil, co se děje.

"Já jsem šel pryč, Hirame," řekl mu Beasly. "Vona na mě celej den ječela a s ničím nebyla spokojená, tak jsem šel pryč."

"Tak pojď dál," řekl Taine. "Snad by sis dal něco k snědku a šálek kávy."

"Napadlo mě, Hirame, jestli bych tu nemoh zůstat. Jen než bych našel něco jiného."

"Nejdříve se nasnídáme," řekl Taine, "pak si o tom můžeme promluvit."

Vůbec se mu to nelíbilo. Za hodinku se tu může objevit Abbie a začne vyvádět, že jim Beaslyho odloudil. Protože ať už byl jakkoli omezený, odvedl svůj díl práce a pro Abbie Hortonovou nechtěl nikdo jiný ve městě pracovat.

"Tvoje máma mi dycky dávala buchy, Hirame," řekl Beasly. "Byla to dobrá ženská, Hirame. Moje máma říkala, že vy jste fajn lidi, ne jako ty ve městě, co jsou furt nóbl. Říkala, že vaše rodina byla mezi prvními osadníky. Je to pravda, Hirame?"

"No, snad ne mezi úplně prvními, ale tenhle dům tu stojí už skoro sto let. Můj táta říkal, že nebylo noci, kdy by pod jeho střechou nebyl jediný Taine. Tohle pro tátu moc znamenalo."

"To musí být fajn," řekl Beasly zasněně, "mít takovejhle pocit. Musíš být na ten dům pyšnej, Hirame."

"Ani ne pyšný, jsem rád, že mi patří. Nedovedu si představit, že bych žil někde jinde."

Taine zapálil hořák a naplnil čajník. Nesl ho ke kamnům a cestou je nakopl. Ale nebylo toho zapotřebí: kamna poslušně hrála. Dvakrát za sebou, pomyslel si, nějak se to spravilo.

"Hrome, Hirame," řekl Beasly, "tohle je fajn rádio."

"Není k ničemu," řekl Taine. "Je rozbité. Neměl jsem čas, abych je opravil."

"Nezdá se mi, Hirame. Zrovna jsem ho zapnul. Už se začíná zahřívát."

"Začíná se - moment, pusť mě k tomu!" zařval Taine.

Beasly mluvil pravdu. Z rádia bylo slyšet jemné brumlání a vzápětí se ozval jakýsi hlas, který nabýval na síle. Říkal cosi nesrozumitelného. "Co to říkají?" zeptal se Beasly.

"Já nevím," řekl Taine, který neměl daleko k panice. Nejdříve televizor, potom kamna a teď to rádio! Začal pomalu točit knoflíkem a sledoval ručičku, jak se pomalu pohybuje po stupnici a poslouchal jednotlivé stanice. Dostal se na další stanici s nesrozumitelným jazykem - a pochopil, co vlastně má.

Místo starého krámu za devětadvacet dolarů měl teď na stole přijímač o všech frekvencích, který nabízeli v časopisech. Vztyčil se a řekl Beaslymu: "Zkus vyladit nějakou stanici, kde se mluví anglicky. Já se postarám o vajíčka." Zapnul druhý hořák a postavil na něj pánve s vejci, která vytáhl z ledničky.

Beasly vyladil stanici, kde hrála hudba. "Je to dobrý?" zeptal se. "Prima," řekl Taine.

Towser přišel z ložnice a široce zíval. Přiběhl ke dveřím a naznačil, že chce ven. Taine mu otevřel. "Kdybych byl na tvém místě," řekl mu, "za nikým bych se nehonil. Takhle proběháš celý les."

"Já jsem viděl, co včera Towser našel. Mluvil jsem s ním a on mi řekl, že to není žádný králík ani cokoli podobného. Říkal, že je to něco jiného. Tak jsem mu pomohol vyhrabat. Vypadá to jako nějaká stará cisterna zahrabaná v lese," rozpovídal se Beasly.

"Towser by žádnou cisternu v lese nevyhrabával," protestoval Taine. "O takové věci se nezajímá."

"Dalo mu to zabrat," trval Beasly na svém. "Zdál se rozčileně."

"Třeba měl vedle té cisterny noru nějaký lesní králík."

"Možná," přisvědčil Beasly. Znovu začal točit knoflíkem u rádia a chytil jakousi rockovou hudbu.

Taine dal vejce se salámem na talíře a přinesl je ke stolu. Nalil kávu do dvou velkých šálků a začal mazat máslo na chleba.

"Vezmi si," pobídl Beaslyho.

"Je to od tebe hezký, Hirame, že se o mě takhle staráš. Zůstanu tady jen tak dlouho, než najdu nějakou práci."

"Totiž, já vlastně -"

"Občas mě napadá," řekl Beasly, "že jsem nikdy neměl žádného přítele, a pak si vzpomenu na tvou mámu, která byla na mě tak hodná, a -"

"To je v pořádku," řekl Taine.

Věděl, že se nedá nic dělat. Přinesl na stůl marmeládu, sedl si a dal se do jídla.

"Možná, že bych ti mohl s něčím pomoci," navrhl Beasly a hřbetem ruky si stíral vejce z tváře.

"Mám na cestě řůru starého nábytku. Snad bys mi mohl pomoci natahat ho do sklepa."

"Rád ti pomůžu," řekl Beasly. "Mám hodně síly a práce mi nevadí. Jenom nemám rád, když na mě lidi křičej."

Dojedli a pak odnosili nábytek do sklepa. Některé velké kusy jim daly pořádně zabrat. Když s tím skončili, rozhlédl se Taine kolem a řekl si, že autor nátěru na tom nádherném třeshňovém dřevě by zasloužil na pamětnou. Řekl Beaslymu: "Z tohohle budeme muset velice opatrně sloupnout barvu. Chtěl bys to zkusit s odbarvovačem?"

"Jistě. Poslyš, Hirame, co bude k obědu?"

"Ještě nevím," řekl Taine, "něco ukuchíme. Neříkej, že už máš hlad."

"No, ten nábytek mi dal pořádně zabrat."

"Ve skřini v kuchyni jsou nějaké koláčky," řekl Taine. "Jdi a vem si."

Když Beasly odešel, Taine pomalu obešel sklep kolem dokola. Zjistil, že strop se nezměnil. Nic se s ním nedělo. Možná, že tou televizí a těmi kamny a tím rádiem prostě platili "nájemné". Pokud tomu tak je, určitě je z domu vyhánět nebude, ať už jsou "oni" kýmkoli. Ještě jednou se rozhlédl, ale nic nového nezjistil. Šel nahoru a zavolal Beaslyho: "Pojď do garáže, tam mám barvící potřeby."

Beasly se kolébal poslušně vedle něho s několika koláčky v ruce. Když zahrnuli za roh, zaslechli Towserův tlumený štěkot.

"Zase už něco má," řekl Taine. "Musíme s tím něco udělat, nebo ho to úplně vyřídí."

Šel do garáže a přinesl dvě lopaty a rýč.

"Pojď se mnou," řekl Beaslymu. "Dokud nezjistíme, co se děje, nedá nám pokoj."

Towser už odvedl pořádnou práci. Byl tak hluboko, že ho téměř nebylo vidět; z díry vyčníval jen kousek ocasu. Beasly měl pravdu, když říkal, že ta věc vypadá jako nějaká nádrž. Z jedné strany díry jí bylo kousíček vidět. Towser se vydrápál z díry a ztěžka se posadil s vyplazeným jazykem.

"Myslím, že chce, abychom mu pomohli to vytáhnout," řekl Beasly.

Taine obešel jámu a klekl si. Snažil se rukou očistit vyčnívající kousek té "cisterny". Zemina šla ztěžka dolů, ale pod ní bylo cítit tvrdý kov. Taine vzal lopatu a udeřil jí o nádrž. Ozval se zvonivý zvuk. Dali se do práce. Zeminu nebylo lehké odstraňovat a ta věc byla větší, než se na první pohled zdálo, takže jim dost dlouho trvalo, než ji jakžtakž odkryli.

"Mám hlad," postěžoval si Beasly.

Taine pohlédl na hodinky. Byla už skoro jedna hodina.

"Běž zpátky domů," řekl Beaslymu. "V lednici tam najdeš něco k snědku a na pití tam máš mléko."

"A co ty, Hirame? Ty nemáš nikdy hlad?"

"Můžeš mi přinést sendvič."

Dřepł si k té věci, kterou vyhrabali a díval se na Beaslyho, jak se ztrácí v lese.

"Towsere," řekl, "tak tohle je to nejpodivnější zvíře, které jsi kdy vyhrabal."

Lepší bude dělat si z toho legraci, říkal si - aspoň mi to pomůže zbavit se strachu.

Beasly se ovšem nebál. On se takovéto věci prostě nedovedl bát.

Bylo to dvacet stop dlouhé a dvacet stop široké a mělo to oválný tvar. Je to velké aspoň jako obývací pokoj, říkal si Taine. A ve Willow Bandu ještě nikdy tak velikou a podivnou nádrž neviděl.

Vytáhl z kapsy nůž a snažil se na jednom místě oškrábat špinu. Když se mu to podařilo, zjistil, že takový kov ještě neviděl. Vypadal docela jako sklo. Oškraboval dál, až očistil místo veliké jako rozevřená dlaň. Nebyl to žádný kov; na to by mohl přísahat. Vypadalo to jako zamlžené sklo na sklenicích a miskách. Za takové sklo platili někteří lidé horentní sumy. Zavřel nůž, strčil jej zpět do kapsy, dřepł si a zahleděl se do díry, kterou Towser vyhrabal.

A teď si byl jist: ať už to s ním žije v domě cokoli, přišlo určitě v téhle věci. Přišlo to z vesmíru nebo z jiného času, říkal si a to ho udivilo, protože takovéhle věci ho nikdy dříve nenapadly.

Vzal lopatu a začal znovu kopat, tentokrát značně hlouběji podél zaobleného boku té cizí věci v zemi. A při kopání si říkal - co s tím má proboha dělat? Snad by bylo nejrozzumnější to znovu zahrabat do země a nezmiňovat se o tom živé duši. Jenže Beasly by o tom stejně mluvil. Ačkoliv nikdo v městěčku by jeho slovům nepřikládal velkou váhu. Kdekdok ve Willow Bandu věděl, že Beasly je blázen.

Konečně se Beasly vrátil. Měl s sebou tři neuměle vyrobené sendviče zabalené ve starých novinách a láhev s mlékem.

"Dal sis načas," prohlásil Taine rozladěně.

"Zajímalo mě to," vysvětloval Beasly.

"Co tě zajímalo?"

"No, byly tam tři velký nákladáky a lidi skládali řůru mašin do sklepa. A tu Abbiinu televizi pak vodvezli. Řek jsem jim, že by to neměli dělat, ale stejně ji vodvezli."

"Zapomněl jsem," řekl Taine. "Henry říkal, že pošle computer a já na to zapomněl jako na smrt."

Taine si vzal sendviče a podělil se o ně s Towserem, který hlasitě projevoval svou vděčnost.

Když dojedl, zvedl se a uchopil lopatu.

"Do práce," řekl.

"Ale dyť máš ve sklepe ty věci."

"To počká," řekl Taine. "Tady to musíme dodělat."

Když skončili, byla už tma. Taine se unaveně opřel o lopatu.

Dvanáct stop na dvacet a deset stop do hloubky - to všechno bylo z toho mléčného skla, které při úderu lopaty znělo jako zvon.

Museli být hodně malí, pomyslel si, když měli delší dobu žít jen v takovém prostoru. A to odpovídalo jeho teorii, protože kdyby nebyli tak malí, nemohli by teď žít v prostoru nad novým stropem ve sklepe.

Pokud tam skutečně jsou, říkal si. Pokud to nejsou jen moje dohady. Třeba v domě skutečně byli, ale teď už tam nejsou - protože ráno je Towser ještě ucítil, ale večer už si ničeho nevšímal.

Taine si přehodil lopatu přes rameno a vytáhl rýč.

"Tak pojď," řekl, "jdeme. Měli jsme dneska úmorný den."

Proklestili se křovím a vyšli na silnici. Ve tmě poletovaly světlušky a v dálce bylo vidět pouliční světla. Na nebi jasně svítily hvězdy.

Možná, že jsou ještě v domě, napadlo Taina. Třeba si všimli, že Towserovi překážejí a zařídili to tak, aby je už nevnímali. Zřejmě byli značně adaptabilní. Měl k téhle domněnce důvod: vždyť v krátké době dokázali změnit i jeho dům.

Prošli cestou ke garáži, do které chtěli uložit nářadí, ale něco tu nehrálo: žádná garáž tu nebyla. Nebyla tam garáž a chyběla i přední část domu. Silnice byla jakoby useknutá a byla tu jen zakřivená stěna toho, co bylo dříve garáž.

Přišli ke stěně, zastavili se a nevěřicně hleděli do tmy. Nebyla tu ani garáž, ani terasa, ani přední část domu. Vypadalo to, jako kdyby někdo vzal oba rohy přední strany domu, stáhl je dohromady, až se dotýkaly a tím svinul celou přední část domu do oblouku, který tak rohy vytvořily.

Taine měl teď dům s obloukem vepředu. I když to nebylo tak jednoduché, protože proporce oblouku si vůbec vzájemně neodpovídaly. Oblouk byl dlouhý a jakoby neskutečný. Jako kdyby někdo odstranil celou přední část domu a místo ní tam umístil jen jakousi optickou iluzi.

Taine pustil lopatu i rýč, které spadly s třeskotem na zem. Přejel si rukou po tváři, promnul si oči, protože nedokázal uvěřit tomu, co viděl.

Jenže to před ním se nezměnilo. Přední část domu tam nebyla.

Rozběhl se kolem domu a ani si nebyl vědom, co dělá. Zajímalo ho jen, co se stalo s jeho domem. Ale zadní část domu byla v pořádku. Vypadala přesně tak, jako vždycky.

Spatřil Beaslyho a Towsera, jak běží za ním. Rozrazil dveře a vrátil se do předsíně, vyběhl po schodech do kuchyně, třemi kroky ji proběhl, aby zjistil, co je s přední částí domu. U dveří mezi kuchyní a obývacím pokojem se zastavil, nevěřicně se chytil dveří a zíral na okna v obývacím pokoji. Venku byla noc; o tom nemohlo být pochyby. V lese viděl světlušky, v dálce bylo vidět pouliční světla a na nebi svítily hvězdy.

Jenže do obývacího pokoje se vléval okny proud slunečního světla a za okny byla krajina, která nebyla Willow Bandem.

"Beasly," vyjekl, "podívej se sem!"

Beasly se podíval.

"Co je to zač?" zeptal se.

"To bych taky rád věděl."

Towser našel svou misku a začal ji čumákem posunovat po podlaze. Naznačoval tak, že je čas jíst.

Taine prošel obývacím pokojem a otevřel přední dveře. Uviděl garáž. Dodávka stála předkem ke garáži a auto bylo v pořádku uvnitř. Přední část domu byla naprosto v pořádku.

Ale to bylo taky všechno.

Cesta byla kousíček za dodávkou useknuta. Za ní byla jen poušť - plochá, nedohledná poušť na úrovni podlahy, na které vyrůstaly místy keřky a kolem dokola bylo plno kamínků. Nad obzorem, který byl nějak příliš daleko, svítilo obrovské oslepující slunce. Ještě podivnější bylo, že slunce bylo na severu, kde žádné slunce být nemělo. A bylo nějak moc bílé.

Beasly se zastavil na prahu a Taine viděl, že se chvěje jako vylekaný pes.

"Snad bys měl jít zpátky dovnitř," řekl mu Taine jemně, "a udělat něco k večeři."

"Ale Hírame -"

"To je v pořádku," řekl Taine. "Musí to být v pořádku."

"Když to říkáš ty, Hírame."

Šel dovnitř a zabouchl za sebou dveře. Za chvíli ho Taine slyšel v kuchyni. Vůbec se nedivil, že se Beasly tak bojí. Byl to šok - vyjít z domu a ocitnout se kdesi v neznámu. Nakonec si na to člověk zvykne, ale trvá to nějakou dobu.

Sestoupil z prahu, obešel dodávku a roh od garáže a byl napolo připraven, že zas uvidí Willow Band, protože předtím tam vesnice byla.

Ale Willow Band tam nebyl. Byla tam zase koldokola poušť: Obešel dům a jeho zadní část chyběla. Vypadala teď tak, jak předtím předešlý - stejný oblouk, který svinul oba rohy dohromady. Obešel celý dům dokola až k předním dveřím - a všude jen poušť. Přední část domu byla v pořádku. Dodávka stála na cestě, garáž byla otevřená a v ní auto. Taine udělal pár kroků do pouště, sehnul se a sebral hrst kamínků. Byly to obyčejné kamínky. Seděl na bobku a nechal kamínky proklouznout mezi prsty.

Ve Willow Bandu byly zadní dveře a přední část chyběla. Tady, ať už to "tady" znamenalo kdekoliv, byly přední dveře a nebyla tu zadní část.

Vztyčil se, sklepal zbývajících kamínků a oprášil si ruce o kalhoty. Koutkem oka zpozoroval jakýsi pohyb na prahu a pak je uviděl.

Po schodech kráčela v řadě malá zvířátka, pokud zvířata skutečně byla. Byla vysoká asi čtyři palce a šla po čtyřech, i když bylo vidět, že jejich přední nohy jsou ve skutečnosti ruce. Měla krysí obličej, které se vzdáleně podobaly lidským s dlouhými a špičatými nosy. Vypadalo to, že mají místo kůže šupiny, protože postupovala vlnivými pohyby. A měla ocásky, jako mají některé dětské hračky.

Sestoupila ze schodů ve vyrovnané řadě, s rozestupy asi půl stopy od sebe. Sešla ze schodů a zamířila do pouště, jakoby přesně věděla, kam mají namířeno.

V jejich kroku byla jakási rozhodnost. Pohybovala se beze spěchu.

Taine jich napočítal šestnáct. Pozoroval je, jak odcházejí do pouště, až se mu téměř ztratila z dohledu.

Tak tohle žilo v mém domě, říkal si. Tihle dali do sklepa ten strop, opravili Abbiinu televizi i kamna a rádio. A zřejmě přišli na Zemi v té nádrži z mléčného "skla". A pokud tou věcí skutečně přiletěli na Zem, co bylo tedy tohle?

Otevřel dveře a všiml si díry, kterou vytvořili jeho "hosté", aby se dostali ven. Řekl si, že až bude mít jednou čas, bude muset dveře spravit.

Vešel dovnitř a dveře za sebou přibouchl.

"Beasly!" zavolal.

Odpověď nepřicházela.

Vešel do kuchyně. Stropní žárovka osvětlovala převrácený šálek, rozbitý talířek a převrženou nádobu s vejci. Jedno rozbité vejce vytvořilo žlutobílou skvrnu na linoleu. Pak uviděl, že dveře do kuchyně jsou úplně rozbité. Dokonce i část rámu byla poškozena.

Taine se na ně v údivu zahleděl.

"Chudák," řekl si. "Proběhl skrz ně, aniž by je otevřel."

Zhasl světlo a zamířil ke schodům do sklepa.

V půli cesty se překvapeně zastavil. Po jeho levé ruce byla stěna ze stejného materiálu, jako strop ve sklepě.

Zastavil se a viděl, že stěna běží od podlahy až ke stropu podél celého sklepa. A v dílně? Jednak tam byl computer, který mu Henry ráno poslal. Tři nákladáky, říkal Beasly - vrchovatě naložené! Taine se ztěžka posadil na schody. Určitě si mysleli, řekl si, že s nimi spolupracuje! Snad si mysleli, že on ví, co tu dělají. Nebo se domnívali, že jim platí za opravu televize, kamen a rádia.

Ale proč vlastně všechny ty věci opravili? Něco na způsob nájemného? Jako přátelské gesto? Nebo to byla zkouška, kterou měli zjistit, co dokážou s technologií této planety? Aby se ujistili, jestli se ona technologie může přizpůsobit prostředkům téhle planety?

Taine zvedl ruku a zaťukal kotníky prstů na stěnu podél schodů. Vydala zvonivý zvuk. Přiložil ke stěně ucho a naslouchal. Zdálo se mu, že slyší jemné bzučení, ale bylo tak slabé, že si nemohl být zcela jist. Za stěnou byla Stevensova sekačka a mnoho dalších věcí, které bylo třeba opravit.

Beasly musel být napolo šílený strachy, napadlo ho. Když viděl ty tvorečky, jak vycházejí ze sklepa, musel vyletět jako raketa. Proletěl dveřmi, aniž by si dal tu námahu je otevírat, a teď to všechno vykládal v městečku kdekomu na potkání. Beaslyho slovům obvykle nikdo nepřikládal velkou váhu, ale pokud to bude vykládat dostatečně dlouho, tak si toho nakonec někdo všimne. Pak se sem přihnou a budou s otevřenými ústy zírat na jeho dům a pak se začnou dívat všelijaké věci.

Do jeho záležitostí jim nic nebylo, na tom Taine trval. Na svém majetku si skutečně zakládal. Tady před předním vchodem byl pořádný kus země, ale dostat se k němu bylo možno pouze skrz dům. Z toho vyplývalo, že celá tahle země je jeho. Možná, že to nebylo k ničemu a že v ní nic není. Ale než se sem nahnou další, měl by se trochu porozhlédnout kolem.

Vyšel po schodech a zašel do garáže. Slunce svítlo pořád nad severním obzorem a nic se nehýbalo.

Našel kladivo, několik hřebíků a několik krátkých planěk a vrátil se do domu. Viděl, že Towser mezitím využil situace a spal v jeho křesle. Taine ho nerušil. Zamkl zadní dveře a přibil přes ně několik planěk. Zamkl okna v kuchyni a v ložnici a přes ně také přibil planěky. Tohle lidi z městečka na chvíli zastaví, řekl si, až sem přijdou a budou chtít zjistit, co se děje.

Vzal si loveckou pušku, krabičku nábojů, dalekohled, kanystr s vodou a jídlo pro sebe i pro Towsera. Budou muset jíst při cestě, protože na přestávky nebude čas.

Potom šel do pokoje a vytáhl Towsera z křesla. "Pojď, Towsi," řekl. "Půjdeme a prohlédneme si to."

Naplnil nádrže dodávky až po okraj, vlezl si i se psem dovnitř a otočil nákladáček směrem do pouště. Cesta byla snadná. Poušť byla zcela rovná, jen s občasnými hrboleky, ne většími, než u normálních silnic. Okolí se stále neměnilo; kolem byly mírné kopečky, které mizely daleko na obzoru. Taine mířil stále na sever, přímo ke slunci. Občas narazil na rozsedlinu, ale písek byl pevný, a tak neměl žádné potíže.

Za půl hodiny narazil na kolonu těch "věcí", které vyšly z jeho domu. Kráčely stále stejným krokem v jedné řadě. Taine zpomalil a jel chvíli podél nich, ale k ničemu to nevedlo; postupovaly stále dopředu a na nic se neohlížely. Taine opět

zrychlil a nechal je vzadu. Slunce svítilo stále na severu a to bylo divné. Třeba se tahle planeta otáčí kolem své osy pomaleji než Země, řekl si Taine, a proto jsou zde dny delší. Seděl za volantem, díval se do pouště a poprvé si plně uvědomil, jak je tento svět cizí.

Toto byl nesporně jiný svět - o tom nemohlo být pochyby - byla to jiná planeta, obíhající kolem jiného slunce, a přitom neměl ponětí, kde se vlastně nachází a jak je daleko od Země. A díky nějakému technickému triku, který způsobilo těch šestnáct "věcí" byl tento svět teď zároveň před předními dveřmi jeho domu.

Před ním se objevil poměrně vysoký kopec. Jak se blížil, viděl na jeho svahu nějaké blyštivé předměty. Po chvíli zastavil dodávku a podíval se dalekohledem. Teď jasně rozeznával ty věci a viděl, že to jsou stejné předměty z mléčného skla jako ten, který vykopali v lese. Napočítal osm takových blyštivých věcí, tyčících se na jakýchsi výstupcích. A byly tam další prázdné výstupky.

Uložil dalekohled a chvíli uvažoval o možnosti vyšplhat se na kopec a podrobně to prozkoumat, ale nakonec zavrtěl hlavou. Na to bude čas později. Teď musí pokračovat dál. Nepodnikal podrobnou průzkumnou cestu, chtěl jen narychlo obhlédnout okolí.

Vlezl si do dodávky a rozjel se. Pečlivě sledoval stav paliva v nádrži: až se ručička přiblíží k polovině, bude muset obrátit a vrátit se domů.

Před linií obzoru se objevila jakási slabá běl. Pozorně se na ni zahleděl. Občas to mizelo a znovu se to objevovalo, ale až už to bylo cokoli, bylo to příliš daleko, než aby k tomu mohl dojet. Pohlédl na ukazatel paliva: byl téměř u poloviny.

Zastavil a prohlédl si okolí dalekohledem.

Vystoupil z auta a podivil se, jak je unaven. Pak si uvědomil, že už měl být tři hodiny v posteli. Pohlédl na hodinky - ukazovaly dvě hodiny - čili dvě hodiny pozemského času. Byl vzhůru už přes dvacet hodin a nemálo času strávil vykopáváním té věci v lese. V dalekohledu uviděl, že ta bílá čára je řetěz hor. Nad pouští se tyčily obrovské modré vrcholky, pokryté sněhem. Byly hodně daleko, protože i v dalekohledu je sotva dokázal rozeznat.

Otáčel hlavu sem a tam a všude byly hory. Odpoutal od nich pozornost a zahleděl se do pouště. Byla stále stejná - všude hladká plocha, tu a tam rozsledina a pár keřků.

A byl tam domek!

Jeho ruce se zachvěly, spustil dalekohled, pak si jej znovu nasadil k očím a podíval se. Byl to podivný domek. Stál pod jedním z vršků, v jeho stínu, takže pouhým okem ho nebylo možno zahlédnout. Zdálo se, že není příliš velký, jeho střecha se opírala přímo o zem. Byl tu jakýsi oválný otvor, který byl pravděpodobně dveřmi, ale nebyla tu žádná okna. Odložil dalekohled a zahleděl se na vršek. Bude to asi čtyři nebo pět mil daleko, pomyslel si. Na to mu benzín vystačí. A kdyby ne, tak těch několik mil do Willow Bandu už dojde pěšky.

To je divné, řekl si, tenhle dům v poušti. Za těch několik mil, které urazil, nenarazil nikde na známky života (kromě těch šestnácti krysích "věcí"), ani na umělé objekty, vyjma těch průhledných předmětů na výstupcích.

Vlezl do dodávky a zapnul motor. Za deset minut dojel před domek, který byl stále zastíněn vrškem. Vystoupil z auta a vzal si pušku. Towser vyskočil za ním. Stál s nastraženými ušima a vrčel.

"Copak je, chlapče?" zeptal se Taine.

Towser znovu zavrčel.

Dům byl tichý. Zdálo se, že je zcela opuštěný.

Taine si všiml, že jeho stěny jsou z jakéhosi hrubého materiálu, střecha z drnu a to bylo podivné, protože v téhle poušti nic podobného nebylo. Ale i když bylo vidět zbytky původního materiálu, teď už to byla jen sluncem spečená země.

Na domu nebylo nic. Jako by neměl sloužit k ničemu jinému, než jako přístřeší. Takové domy si snad stavěli pastevci.

Podle stárí na to vypadal: kamení se už drolilo.

Taine si nadhodil pušku a zamířil k domu. Otevřel dveře a nahlédl dovnitř. Byla tam tma a nic se nehýbalo.

Ohlédl se na Towsera. Pes se k němu přiblížil a vrčel.

"Tak pojď a nezdržuj," řekl Taine.

Vešel do domu. Na chvíli se zastavil, aby si jeho oči zvykly na matné přístřeší. Konečně mohl postupovat dál. Místnost byla velká; u jedné stěny stála hrubá lavice, ve druhé bylo vydlabáno několik otvorů, na první pohled bez jakéhokoli účelu. V rohu stálo několik kusů dřevěného nábytku, ale Taine nedovedl určit, k čemu jsou.

To je nějaké staré a dávno opuštěné místo, pomyslel si. Kdysi dávno tu snad žili pastevci, v době, kdy tato poušť byla ještě úrodnou krajinou.

Byly tu dveře do další místnosti. Když jimi procházel, zaslechl jakýsi dunivý zvuk a ještě něco jiného - zvuk hustě padající vody! Uviděl dveře vedoucí ven a ucítil sláný vzduch. Stál v té místnosti bez hnutí.

Další takový dům!

Další dům, který vede na jinou planetu!

Šel pomalu ke dveřím a vyšel do podmračeného dne. Z tmavých mraků hustě pršelo. Asi půl míle daleko se za kusem rozmočené země rozkládalo moře, jehož příboj bil divoce o pobřeží.

Taine se zahleděl vzhůru k obloze a dešťové kapky ho prudce udeřily do tváře. Vzduch byl vlhký a chladný a celý ten svět vypadal jakoby z nějaké středověké pověsti o skřítcích.

Rozhlédl se kolem, ale nebylo tu nic k vidění. Celý tento svět bičovaly proudy deště. Za těmi proudy vycítil přítomnost čehosi, co vyvolávalo mráz po zádech. Taine se vylekaně otočil a zacouval dveřmi zpět do domu.

Být o jeden svět vzdálen od Země už bylo dost, být vzdálen o dva světy - to bylo víc, než člověk dokáže snést. Zmítal jim pocit naprosté samoty, dům mu teď připadal nesnesitelný a on se vyřítil ven.

Venku svítilo slunce a bylo tu příjemné teplo. Jeho šaty byly zvlhlé od deště a na pažbě pušky byly vlhké skvrny.

Ohlédl se po Towserovi, ale pes tu nikde nebyl. Nebyl ani pod vozem, nikde ho nebylo vidět.

Taine volal, ale odpověď nepřicházela.

Obešel celý dům, aby psa našel. Zadní dveře tu nebyly. Hrubé zdi domu byly svinuty do toho podivného oblouku a zadní část domu tu vůbec nebyla.

Ale Taina to nezajímalo: věděl, že to tak bude.

Teď hledal svého psa a cítil, že v něm narůstá panika. Strávil u domu tři hodiny. Šel zpátky do domu, ale Towser tam nebyl. Vešel znovu do toho druhého světa a hledal mezi skalami, ale Towser tam nebyl. Šel tedy zpátky do pouště a obešel celý vršek. Potom se na něj vyšplhal a dalekohledem si prohlédl okolí, ale všude jen prázdná poušť bez známky života.

Polomrtvý únavou a v polospánku se nakonec vrátil k nákladáčku. Pokračovat takhle nemělo smysl. Musí se trochu vyspat. Nezbyvá mu, než se vrátit do Willow Bandu a vzít si náhradní rezervu benzínu, aby mohl rozšířit pole pátrání a Towsera najít. Nemůže tu svého psa nechat - o tom nemůže být ani řeči. Musí si však promyslet a připravit plán pátrání. Towserovi nepomůže, když bude běhat kolem dokola.

Vlezl si do vozu a zamířil zpět k Willow Bandu. Sledoval přitom stopy kol, které se občas objevovaly v písku a ze všech sil se snažil udržet oči otevřené. Když jel kolem kopce s těmi předměty z mléčného skla, zastavil a trochu se prošel, aby zahnal spánek. A všiml si, že teď je těch předmětů už sedm.

Ale to teď pro něj nic neznamenalo. Jediné, na čem mu záleželo, bylo překonat únavu, která ho tísnila, vydržet těch několik mil do Willow Bandu, vyspat se a pak se sem vrátit a hledat Towsera.

Na půli cesty uviděl druhé auto. Zíral na něj neschopen slova. Na této straně jeho domu měl být přece jen jeho vlastní nákladáček a auto v garáži.

Zastavil a vyškřábal se z vozu. Druhé auto přibrzdilo a zastavilo. Vyskočil z něho Henry Horton, Beasly a muž s hvězdou.

"Díky Bohu, že jsme tě našli," volal Henry a hnál se k němu.

"Já jsem se neztratil," protestoval Taine. "Právě jsem se vracel."

"Je úplně vyřízen," řekl muž s hvězdou. "To je šerif Hanson," řekl Henry. "Jeli jsme po tvých stopách."

"Ztratil jsem Towsera," zamumlal Taine. "Musel jsem odjet a nechat ho tady. Nechte mě a hledejte Towsera. Já už domů dojezu."

Natáhl se a zachytil se kraje vozu, aby se udržel zpříma.

"Rozbili jste dveře," řekl Henrymu. "Rozbili jste dveře a vzali jste si moje auto a -"

"Museli jsme, Hirame. Báli jsme se, že se ti něco stalo. Když člověk poslouchal Beaslyho, vstávaly z toho vlasy na hlavě."

"Vemte ho raději do vozu," řekl šerif. "Já pojedu s dodávkou."

"Ale já musím hledat Towsera!"

"Nesvedeš nic, dokud se trochu nevyspíš." Henry ho popadl za paži a vtáhl do auta. Beasly držel dveře.

"Máš ponětí, kde to vlastně jsme?" zašeptal tajemně Henry.

"Nevím to jistě," zamumlal Taine. "Bude to asi na nějaké jiné -"

Henry sebou pohnul. "Nu, snad na tom ani nezáleží. Ať se stalo cokoli, udělalo to svoje. Jsme teď ve všech zprávách i v novinách tučnými písmeny, město se henží reportéry a přijíždějí sem vysocí činitelé. Jo, Hirame, tohle nás proslaví -" Taine už nic neslyšel. Spal, ještě než dopadl na sedadlo. Probudil se až v posteli. Klidně odpočíval a všiml si, že záclony jsou zataženy. V místnosti bylo ticho a chladno.

Je to příjemné, pomyslel si, probudit se ve známé místnosti - v místnosti, kterou člověk znal od dětství, v domě, který patřil jeho rodině téměř po sto let.

Pak ho udeřila vzpomínka a prudce se posadil.

A teď to slyšel - neustálý šepot pod oknem.

Vyletěl z postele a odsunul jednu záclonu. Vykoukl ven a uviděl, jak strážé hlídají u kordonu, před kterým se na jeho zadním dvorku shromáždil celý dav.

Spustil záclonu a začal hledat boty. Spal totiž oblečený. Zřejmě ho Henry a Beasly šoupli do postele, stáhli mu boty a nechali ho tak. Ale vůbec se na to nepamatoval. Zřejmě přestal cokoli vnímat v okamžiku, když ho Henry vstrčil do auta.

Boty našel u konce postele. Posadil se na postel, natáhl si je a přitom horečně přemýšlel, co má teď udělat.

Bude si muset opatřit benzin, naplnit nádrž od nákladáčku i rezervní kanystry a bude potřebovat i hodně jídla a spacák. Nehodlal se vrátit, dokud svého psa nenajde.

Zavázal si boty a přešel do obývacího pokoje. Nikdo tam nebyl, ale v kuchyni se ozývaly nějaké hlasy. Vykoukl z okna; byla tam stále ta samá poušť. Všiml si, že slunce vystoupilo výše nad obzor. Podíval se na hodinky, ukazovaly šest hodin večer. Uvědomil si, že musel spát aspoň dvanáct hodin. Tak dlouho spát nechtěl. Neměl tam Towsera nechat tak dlouho.

Nahlédl do kuchyně. Byli tam tři lidé - Abbie a Henry Hortonovi a jakýsi člověk ve vojenské uniformě. "Tady jsi," zvolala Abbie vesele. "Říkali jsme si, kdy už se konečně probudíš."

"Máš tu nějaké kafe, Abbie?"

"Jo, plný hrnek. A něco pro tebe ještě uvařím."

"Jen nějaký chleba," řekl Taine. "Nemám moc času. Musím jet hledat Towsera."

"Hirame," řekl Henry, "tohle je plukovník Ryan. Velí těm vojákům venku."

"Ano, viděl jsem je oknem."

"Bylo to nutné," řekl Henry. "Bezpodmínečně nutné. Šerif by to nezvládl. Tlačí se sem spousta lidí a všechno by tu zničili. Tak jsem zavolał guvernérovi."

"Posaďte se, Taine," řekl plukovník. "Chtěl bych s vámi mluvit."

"Jistě," řekl Taine a vzal si židli. "Promiňte, že tak spěchám, ale já jsem tam ztratil svého psa."

"Tohle je důležitější než jakýkoli pes."

"To je vidět, plukovníku, že Towsera neznáte. Je to nejlepší pes, jakého jsem kdy měl, a já jich měl dost, Vycvičil jsem ho, když byl ještě štěně a byl to dobrý kamarád -"

"Dobře," řekl plukovník, "byl to váš kamarád. Ale přesto si s vámi musím promluvit."

"Sedni si a povídej si," řekla Tainovi Abbie. "Nachystám nějaké pečivo a Henry přinesl z farmy kus klobásy."

Zadní dveře se otevřely a v nich se objevil Beasly s obrovským nákladem. V jedné ruce nesl tři pětigalonové nádoby a v druhé ruce dvě další. Jak šel, bouchaly o sebe a hlasitě zvonily.

"Moment," zvolal Taine, "co to znamená?"

"Nerozčiluj se," řekl Henry. "Nemáš ponětí o problémech, které tu máme. Chtěli jsme sem dostat velkou nádrž, ale nešlo to. Chtěli jsme probourat část kuchyně, abychom ji dostali dovnitř, ale -"

"Cože jste to chtěli?"

"Probourat část kuchyně," řekl mu klidně Henry. "Normálními dveřmi to neprojde. Ale když jsme to zkusili, zjistili jsme, že celý dům je teď ze stejného materiálu jako ten strop ve sklepě. Praštíš do toho sekýrou a ono to odolá i železu -"

"Ale, Henry, tohle je můj dům. Nikdo nemá právo to tu bourat."

"Mě zajímá něco jiného," řekl plukovník. "Co je to vlastně za záhadný materiál?"

"Nerozčiluj se, Hirame," poradil mu Henry. "Tam venku na nás čeká velký nový svět a -"

"Na vás ani na nikoho jiného nečeká," vybuchl Taine.

"A musíme ho prozkoumat. K tomu ale potřebujeme obrovské množství benzínu. Když tam nemůžeme dostat cisternu, shromažďujeme tady co největší počet kanystrů a pak protáhneme skrz hadici -"

"Ale Henry -"

"Rád bych," řekl Henry ledově, "kdybys mě pořád nepřerušoval a nechal mě domluvit. Ty si ani nedovedeš uvědomit, jaký je to složitý úkol: jsme omezeni velikostí těchto dveří. Musíme tu shromáždit zásoby a zajistit si dopravu. K tomu by se hodila auta a dodávky. Ty jsme s to rozmontovat a pronést skrz, ale s letadlem by byly potíže."

"Teď mě poslouchej ty, Henry. Nikdo tu žádné letadlo pronášet nebude. Tento dům patřil mé rodině po sto let a teď patří mně. Mám na něj právo a vy nemáte právo se sem přihnout a strkat sem kdeco."

"Ale když," řekl Henry nešťastně, "my skutečně potřebujeme letadlo. Z takového letadla se toho dá hodně uvidět."

Beasly prošel s chřestícími nádržemi kuchyní a zmizel v obývacím pokoji.

Plukovník si povzdychl. "Doufal jsem, pane Taine, že si dokážete uvědomit skutečný stav věcí. Zdá se mi, že je vaší vlasteneckou povinností s námi spolupracovat. Vláda by jistě dokázala uplatnit zájem státu a provést vyvlastnění, ale domnívám se, že by bylo pro všechny lepší dospět k rozumné dohodě."

"Pochybuji," řekl Taine, ačkoli o tom neměl ani ponětí a vědomě blfoval, "že se zde právo zájmu státu dá použít."

Pokud vím, vztahuje se na domy a na silnice -"

"Tohle je něco jako silnice," řekl plukovník. "Je to cesta, která vede vašim domem na jinou planetu."

"Tak za prvé," prohlásil Taine, "by vláda musela dokázat, že toto se děje ve veřejném zájmu a že odmítnutí majitele brání náležitému postupu a -"

"Myslím," řekl plukovník, "že vláda tu může prokázat státní zájem."

"Zdá se," řekl Taine rozzlobeně, "že si zavolám advokáta."

"Myslíš-li to vážně," nabídl Henry, vždy ochoten pomoci, "a chceš nějakého skutečně dobrého advokáta, můžu ti doporučit firmu, která bude skvěle hájit tvé zájmy a má přitom rozumné ceny."

Plukovník se vztyčil: "Budete muset mnoho vysvětlovat, Taine. Vláda bude chtít znát řůru věcí. Tak například bude chtít vědět, jak jste tohle všechno dokázal. Můžete jim to vysvětlit?"

"Ne," řekl Taine. "Myslím, že ne." Zděšeně si pomyslel: Oni si myslí, že to všechno jsem udělal já a teď se na mě vrhnou jako smečka vlků, aby zjistili, jak jsem to všechno udělal. Už viděl, jak se zpovídá FBI, ministerstvu zahraničí a Pentagonu, a rozklepala se mu kolena.

Plukovník se otočil a pomalu se procházel po kuchyni. Vyšel zadním východem a práskl za sebou dveřmi.

Henry se podíval zamýšleně na Taina. "Ty to myslíš vážně?" zeptal se. "Vážně se jim chceš postavit?"

"Mám vztek," řekl Taine. "Nemůžou sem přece jen tak přijít a přehrabovat se tady, aniž by se mě zeptali. Je mi jedno, co si kdo myslí, tohle je můj dům. Narodil jsem se tady, prožil jsem tu celý život, líbí se mi tu a -"

"Jistě," řekl Henry. "Dovedu pochopit, jak ti je."

"Snad je to ode mne dětinskost, ale ani by mě to tak nevadilo, kdyby se obtěžovali za mnou přijít a promluvíli si se mnou o tom, co chtějí udělat. Ale zdá se, že tohle je ani nenapadne. A já ti říkám, Henry, že tohle všechno není tak jednoduché, jak se na první pohled zdá. My se tam nemůžeme jen tak procházet a zabírat zemi pro sebe, ať si ve Washingtonu myslí cokoli. Tam něco je, a proto bychom měli co nejopatrněji -"

"Když jsem tu seděl," přerušil ho Henry, "říkal jsem si, že tvé stanovisko je bezesporu správné. A ode mě by bylo nevhodné dobrého souseda, kdybych tu jen dál dřepěl a nechal tě v tom samotného. Můžeme si najmout schopné advokáty a bránit se, a zatím se spojíme s nějakou pozemkovou společností a zajistíme, aby tento kus země byl správně využit. Zdá se, Hirame, že bych měl stát za tebou, když už jsme partneři v té záležitosti s televizí."

"Co je s tou televizí?" zeptala se Abbie, která právě přinášela na podnose koláčky a položila je před Taina.

"Podívej se, Abbie," řekl trpělivě Henry, "už jsem ti vysvětloval, že ta tvoje televize je na hromadě ve sklepě, teď vůbec nemůžu říci, kdy se k ní dostaneme."

"Já vím," řekla Abbie a donesla talíř s klobásou. Nalila Tainovi šálek kávy.

Z obývacího pokoje přišel Beasly a hrnul se k zadnímu vchodu.

"Konečně," řekl Henry, aby využil své výhody, "musím přiznat, že jsi na to machr. Ten computer, co jsem ti poslal, jsi

perfektně využil."

A už je to tu zas, pomyslel si Taine. I Henry si myslel, že to všechno tady udělal on.

"Copak ti Beasly nic neřekl?"

"Beasly toho napovídal hromadu, ale znáš přece Beaslyho."

Samozřejmě, tím to bylo. Pro obyvatele městečka to vše byla jen další Beaslyho historka, kterou si vymyslel. Nikdo nevěřil tomu, co říkal Beasly.

Taine pozvedl šálek a napil se kávy, aby získal čas. Snažil se nalézt odpověď, ale nedokázal to. Když jim řekne pravdu, neuvěří mu. Bude se to zdát daleko nepravděpodobnější, než jakákoli lež.

"Mně to můžeš říct, Hirame. Vždyť jsme přece partneři."

Má mě za blázna, pomyslel si Taine. Henry si myslí, že dokáže udělat blázna z každého.

"Kdybych ti to řekl, stejně bys mi nevěřil, Henry."

"Nu," řekl Henry rezignovaně a postavil se. "Necháme to na jindy."

Beasly prošel kuchyní s dalšími chřestícími nádobami.

"Když mám jet hledat Towsera," řekl Taine, "musím si opatřit benzin."

"O to se hned postarám," slíbil Henry. "Pošlu Ernioho s cisternou a protáhneme hadici domem až k nádrží. A podívám se po někom, kdo by jel s tebou."

"To není třeba. Můžu jet sám."

"Potřebovali bychom vysílačku, abys mohl být s námi ve spojení."

"Ale my žádnou nemáme. A já nemůžu čekat, Henry. Towser je tam někde venku -"

"Já vím, jak ti leží na srdci. Tak si ho jed' hledat, když myslíš, že je to nutné, a já se zatím postarám o ostatní. Najmu nějaké právníky a začneme úřadovat -"

"A prosím tě, Hirame," řekla Abbie, "udělal bys pro mě něco?"

"Jistě," řekl Taine.

"Nepromluvil by sis s Beaslym? Nemusí být tak tvrdohlavý. Přece od nás nemusel odcházet. Snad jsem na něho byla trochu ostrá, ale to jeho chování prost'áčka mě někdy přivádí k šílenství. Prostě si utekl a půl dne pomáhal Towserovi vyhrabat toho králíka nebo sviště -"

"Promluví si s ním," slíbil Taine.

"Díky, Hirame. On tě poslechne. Ty jseš jediný, koho poslechne. Škoda, že nespravil moji televizi dříve, než všechno tohle začalo. Jsem bez ní úplně ztracená. V obýváku je obrovská díra. Víš, ona tak pěkně doplňovala nábytek."

"Já vím," řekl Taine.

"Jdeš, Abbie?" zeptal se Henry ve dveřích. Pozvedl ruku na rozloučenou. "Uvidíme se později, Hirame. Všechno zařídím."

To jistě, pomyslel si Taine.

Když všichni odešli, vrátil se ke stolu a ztěžka usedl na židli. Bouchly přední dveře a v nich se objevil rozčilený Beasly.

"Towser se vrátil!" hulákal. "Vrátil se a přivedl s sebou toho největšího sviště, jakýho jsem kdy viděl."

Taine vyskočil.

"Sviště? Tohle je přece jiná planeta. Tam žádní svišťové nejsou."

"Pojď se podívat," zavolal Beasly. Otočil se a vyřít se ven. Taine se hnál těsně za ním.

Vypadalo to skutečně jako svišť. Bylo to veliké skoro jako člověk a podobalo se to zvířatům z pohádkových knížek. Šlo to po zadních nohou a mělo to jakýsi důstojný výraz.

Towser běžel o něco pozadu a pečlivě udržoval vzdálenost mezi sebou a svištěm. Vypadal takhle jako ovčácký pes.

Svišť se přiblížil k domu a zastavil se. Potom se otočil a posadil se. Natočil svou obrovskou hlavu k Beaslymu a Tainovi a Taine uviděl v jeho očích cosi víc, než jen pohled zvířete.

Taine vyšel pomalu ze dveří, popadl psa do náručí a pevně ho k sobě přitiskl. Towser pootočil hlavu a oblízl obličej svého pána. Taine stál se psem v náruči, díval se na obrovského sviště a pociťoval nesmírnou úlevu a vděčnost.

Všechno je teď v pořádku, pomyslel si. Towser se vrátil. Vešel do domu a zamířil do kuchyně. Postavil Towsera, našel misku a naplnil ji. Položil ji na zem a Towser se na ni chytivě vrhl. Vystříkaval vodu po celém linoleu.

"Pomalu, pomalu," mínil ho Taine. "Nesmíš to přehánět."

Otevřel ledničku, vytáhl pár odřezků a přidal je do misky. Towser spokojeně zavrtěl ocasem.

"Měl bych ti pořádně nařezat, ty tuláku," řekl Taine.

Vešel Beasly.

"Ten svišť je fajn kamarád," oznámil. "Na někoho tu čeká."

"To je pěkné," řekl roztržitě Taine. Podíval se na hodiny. "Je půl osmé," řekl. "Můžeme si poslechnout zprávy. Umíš je najít, Beasly?"

"Jistě. Je to ten chlápek z New Yorku."

"Správně," řekl Taine. Šel do obývacího pokoje a podíval se z okna. Svišť se nepohnul: seděl zády k oknu a díval se tam, odkud přišel.

Beasly říkal, že na někoho čeká, a skutečně to tak vypadalo, i když si to Beasly nejspíš všechno vymyslel. A jestli na někoho čeká, napadlo Taina, kdo by to mohl být? Určitě se tam u nich už roznoslo, že jsou otevřeny další dveře na jinou planetu. Kolikáté dveře za staletí to už asi jsou, řekl si. Henry řekl, že tam venku čeká na pozemšťany celý nový svět. Jenže tak tomu nebylo: bylo to přesně naopak.

Z rádia se ozval hlas komentátora:

"O bráně umístěné v domě člověka jménem Hiram Taine není žádných nových zpráv. Byla zajištěna úplná bezpečnost diváků. Kolem domu je kordon vojska. Do domu nelze telefonovat, neboť se na lince ozve vždy hlas oznamující, že na

toto číslo nelze volat. A sám Taine se dosud neobjevil."

Taine se vrátil do kuchyně a posadil se.

"Mluvěj o tobě," řekl Beasly důležitě.

Komentátor pokračoval:

"Dnes se začalo v městečku říkat, že se Taine, známý místní opravář a obchodník se starožitnostmi, od včerejška pohřešovaný, vrátil z výletu po této neznámé zemi. Nikdo však nedokáže pozitivně říci, co vlastně našel, nalezl-li vůbec něco. Rovněž nemáme žádné další informace o tom místě, odkud se vrátil, až na to, že je to poušť a prozatím bez života. Včera bylo město vzrušeno nálezem podivné věci v lese blízko Tainova obydlí. Toto území však bylo okamžitě ohrazeno a velitel vojáků plukovník Ryan odmítá o nálezu cokoli říci.

Objevil se záhadný muž - Henry Horton, který má jako jediná oficiální osobnost povolen přístup do Tainova domu.

Horton byl dotázán včera a mnoho nám nesdělil, ale tvářil se velice tajemně. Naznačil, že on a Taine jsou partnery v nějakém záhadném podniku a z poloviny připustil, že to on a Taine otevřeli bránu do toho nového světa.

Je třeba poznamenat, že Horton řídí malou computerovou továrnu a podle hodnověrných zdrojů dodal nedávno Tainovi computer, nebo alespoň jakýsi záhadný stroj. Podle jedné verze byl tento stroj vyvíjen po šest nebo sedm let.

Některé z otázek, jak a co se vlastně stalo, si musí počkat na odpověď do té doby, než se objeví tým vědců z Washingtonu. Tento tým odjel dnes večer po celodenním jednání v Bílém domě, kterého se zúčastnili představitelé vojska, ministerstva zahraničí, bezpečnostních složek a oddělení pro zvláštní druhy zbraní.

Ve světě vyvolaly včerejší události ve Willow Bandu nebyvalý ohlas, který může být srovnán snad jen se senzací před dvaceti lety, když byla svržena první atomová bomba. Někteří pozorovatelé, podle určitých tendencí soudí, že tyto události mohou mít na světové dění ještě větší dopad než bomba v Hirošimě.

Washington přirozeně trvá na tom, že se jedná pouze o jeho vnitřní záležitost a že USA zvládnou nejlépe situaci tak, jak to odpovídá jejich státním zájmům. V zahraničí však stoupá počet hlasů, zastávajících stanovisko, že se zde nejedná pouze o vnitřní záležitost jednoho státu, ale že se tu musí zapojit celý svět.

Podle neoficiálních zpráv má brzy přijet do Willow Bandu pozorovatel OSN. Francie, Velká Británie, Mexiko a Indie již požádaly Washington o povolení vyslat své pozorovatele na místo. K těmto státům se bezpochyby připojí s obdobnou žádostí i další.

Celý svět dnes čeká na další události ve Willow Bandu -

Taine se natáhl a vypnul rádio.

"Jak to tak poslouchám," řekl Beasly, "tak se na tebe vrhne řůra cizinců."

Ano, pomyslel si Taine. Budou tu cizinci, ale ne ti, které má na mysli Beasly. Slovo "cizinec" bude nutno zrevidovat a přikládat mu nový význam. Žádného pozemšťana teď nelze nazývat cizincem, když jsou tu dveře do jiného světa. Kdo žil například v tom kamenném domě?

A třeba se tu nejednalo jen o obyvatele jedné planety, ale o obyvatele mnoha planet. On sám přece našel dveře na další planetu a takových dveří může být mnoho. Jaké mohou být všechny ty světy a k čemu ty dveře mají sloužit? Kdosi našel schůdnější cestu mezi planetami, než let vesmírem na vzdálenosti nesčíslných světelných let. Jakmile se vytvořila spojení, byla cesta otevřena pro kohokoli a nebyla o nic složitější, než když se přejde z jednoho pokoje do druhého.

Ale v tom byl jeden - snad nesmyslný háček. Všechny ty propojené planety se přece pohybují ve vesmíru. Jak je možné mezi nimi vytvořit pevné spojení? Ještě před několika dny by řekl, že jakékoli takové spojení je nesmysl. A přece to tu bylo. Když bylo možné tohle, určitě je i nějaké řešení toho druhého problému.

Zazvonil zvonek a Taine šel otevřít.

Byl to Bernie s prázdnými kanystry.

"Říkal mi Henry, že prej potřebuješ nějakou benzín, tak jsem ti přišel říci, že ho dřív než ráno neseženu."

"To je v pořádku," řekl Taine. "Už ho nepotřebuju."

A rychle zabouchl dveře.

Opřel se o ně a myslel si: Jednou se jim budu muset ukázat. Nemůžu před nimi pořád zavírat dveře. Jednou si s tím budu muset poradit.

Tady bylo něco, co Země potřebovala, nebo to alespoň tvrdila. Ale přitom to bylo všechno i na jeho odpovědnost. Stalo se to na jeho pozemku, v jeho domě. To všechno je moje, říkal si tvrdošijně, a ta planeta je jen prodloužením jeho dvorku. Ať se ta země táhla jakkoli daleko, byla prodloužením jen jeho dvorku.

Beasly odešel z kuchyně a Taine zašel do obývacího pokoje. Towser byl stočen do klubička v křesle a tiše chrápal.

Taine se rozhodl nechat ho tak. Koneckonců, řekl si, Towser si zasloužil, aby spal, kde chce. Prošel kolem křesla k oknu. Poušť se táhla až k obzoru a pod okny seděli vedle sebe svišť a Beasly a dívali se do pouště. Nějak mu to připadalo přirozené, že tam oba spolu sedí - zdálo se mu, že mají oba cosi společného. A to, že vedle sebe svorně sedí člověk a cizí bytost z jiné planety, bylo dobré znamení.

Pokusil se představit celý ten řetěz spojených světů, jehož součástí byla nyní i Země a jeho mozkem proběhly všechny možnosti, které z toho vyplývaly.

Dojde ke kontaktu Země s těmito světy? Jaké bude mít důsledky? Když se to tak vezme, tak ke kontaktu už vlastně došlo, ale jaksi přirozeně, bez velkých dramát. Tím kontaktem byli Beasly a svišť. Půjde-li to takhle dál, není se absolutně čeho bát.

V tomhle není žádná náhoda, řekl si. Všechno to bylo pečlivě naplánováno a provedeno, s uměním, které svědčilo o velikých zkušenostech. Tohle není první svět, který oni otevřeli, a nebude to ani poslední.

Ty malé věci podobné krysám uskutečnily let vesmírem - nedovedl by říci, kolik světelných let urazily - v onom kosmickém prostředku, který vykopal v lese. Potom ho zahrabaly - snad jako si dítě zahrabe talíř do písku. Přišly do

jeho domu a umístily v něm přístroje, které z jeho domu udělaly tunel mezi dvěma různými planetami. Jakmile se tak stalo, odpadla potřeba zpětného letu vesmírem. Stačil vždy jen jeden let, jehož cílem bylo propojení planet. Když ony "věci" byly hotovy, odešly z domu, ale předtím zajistily, aby tato brána do jejich světa vydržela jakýkoli případný útok. Zpevnily dům zevnitř suprapevným materiálem, proti němuž nic nezmůže sekera a zřejmě ani tvrdší nástroje.

Potom odešly v koloně ke kopci, kde bylo na výstupcích seřazeno dalších osm kosmických lodí. Teď už jich tam bylo jen sedm. Krysí věci odlétly a za nějaký čas snad přistanou na nějaké další planetě a tam otevrou bránu do dalšího světa.

Ale nešlo tu jen o spojení různých planet. Jednalo se i o spojení všech jejich obyvatel.

Ty malé krysí věci byly jakýmisi pionýry a průzkumníky. Prohledávaly cizí světy. Ta bytost sedící venku s Beaslym měla zřejmě také nějaký účel. Časem se snad najde i účel, kterému bude sloužit právě člověk.

Otočil se od okna a zahleděl se do místnosti. Vypadala přesně tak, jak si ji vždycky pamatoval. Přes všechny dalekosáhlé změny venku byla ta místnost stále stejná. Tohle je skutečnost, pomyslel si Taine, tohle je skutečnost, ve které žiju. Ať už se stane cokoli, moje místo je zde - v téhle místnosti s ohořelým krbem, starými, zaprášenými knihami, křeslem, opotřebovaným kobercem.

Ale za chvíli vypukne bouřka. Nahrne se sem kdekdo - tým vědců, vládní funkcionáři, vojáci, pozorovatelé jiných států, zástupci OSN. A proti těm všem, pomyslel si, je on sám vysílen a beze zbraně. Ať už bude tvrdit cokoli, nemůže se ubránit celému světu.

Dnes bude tento dům naposledy jeho. Po stovce let ho teď čeká jiný osud. A poprvé za tu dobu nebude pod jeho střechou spát žádný Taine.

Stál a díval se na krb a na knihovnu a zdálo se mu, že po místnosti přecházejí duchové. Pozvedl ruku, jako by se s nimi chtěl rozloučit, nejen s duchy, ale i s celou místností. Ale hned ji zase spustil.

K čemu by to bylo, pomyslel si.

Vyšel z domu a posadil se na schody.

Beasly ho zaslechl a ohlédl se.

"Je fajn," řekl Tainovi a poplácal sviště po hlavě. "Je úplně jako pohádkovej medvěd."

"Ano, vidím," řekl Taine.

"A nejlepší je, že si s ním můžu povídat."

"Ano, já vím," řekl Taine. Vzpomněl si, že Beasly si může povídat i s Towserem.

Napadlo ho, jaké by to bylo, žít v prostínkém Beaslyho světě. Někdy to je asi pohodlné, řekl si.

Proč ty krysí věci přiletly se svou kosmickou lodí právě do Willow Bandu? Proč si vybraly právě tenhle dům, jediný, kde mohly najít materiál k výstavbě brány? Rozhodně k tomu použily computeru. Alespoň v tom měl Henry pravdu.

Když se to tak vezme, Henry měl na tom všem veliký podíl.

Věděly snad předem, že zrovna tento týden budou v tomto domě mít nejlepší podmínky ke své práci? Dokázaly předpovídat budoucnost?

"Někdo sem jde," řekl Beasly.

"Já nic nevidím."

"Já taky ne," řekl Beasly. "Ale kámoš Svišť říká, že je viděl."

"On ti to řekl?"

"Řek' jsem ti, že si povídáme. Podívej, už je taky vidím."

Byli ještě daleko, ale rychle se blížili. Taine si sedl a díval se na ně a napadlo ho, že by si měl vzít pušku, ale nehnul se z místa. Bylo by to zbytečné a nesmyslné gesto. To nejmenší, co může člověk v tomhle cizím světě udělat, je přivítat tyto bytosti z jiné planety s prázdnýma rukama.

Byli teď už blíže a zdálo se mu, že sedí na nějakých neviditelných židlích, které se rychle pohybují. Viděl, že to jsou aspoň částečně humanoidi, a že jsou jenom tři. Přihnali se k nim a náhle zastavili asi sto stop od nich.

Nepohnul se a nic neříkal - nebylo co říkat. Bylo to všechno příliš nesmyslné.

Byli o něco menší než on sám a úplně černí. Měli na sobě těsné krátké kalhoty a vesty, které jim byly trochu velké.

Oboje bylo azurově modré. Ale to nebylo to nejhorší.

Seděli na jakýchsi sedlech s rohy a třmeny vepředu a s prohlubněmi vzadu, ale neměli žádné koně. Sedla se vznášela ve vzduchu. Třmeny byly asi tři stopy nad zemí.

Cizinci seděli klidně ve svých sedlech a dívali se na něho a on se díval na ně.

Nakonec se postavil a udělal k nim několik kroků. Když to ti tři uviděli, sklouzli ze sedel a rovněž se přiblížili k němu.

Sedla visela dál ve vzduchu tak, jak je zanechali.

Taine šel k nim a oni šli k němu, až od sebe nebyli dále než šest stop.

"Oni tě zdraví," řekl Beasly. "Vítají tě."

"Tak dobře, řekni jim - poslouvej, jak to vlastně víš?"

"Svišť mi to říká - co povídaj a já ti to řeknu. Ty mi něco řekneš, já mu to povím a on to řekne jim. Tak to děláme. Proto sem přišel."

"Nu, já -" řekl Taine. "Tak ty s ním doopravdy mluvíš!"

"Říkal jsem ti, že si s ním povídám," zabručel Beasly. "Řek' jsem ti, že mluvím i s Towserem, ale ty sis myslel, že jsem blázen."

"Telepatie!" řekl Taine. A teď to bylo ještě horší. Ty krysí věci věděly nejen o všem ostatním, ale dokonce i o Beaslym.

"Cos to říkal, Hirame?"

"To nic," řekl Taine. "Řekni svému příteli, ať jim řekne, že jsem rád, že jsem je potkal, a co pro ně mohu udělat."

Stál a díval se na ně. Všiml si, že jejich kabátky mají mnoho kapes a že ty kapsy jsou nacpané vším možným, zřejmě obdobou pozemského tabáku a kapesníků a nožíků a kdoví, čeho ještě.

"Říkaj," ozval se Beasly, "že chtějí kšeftovat."

"Kšeftovat?"

"Jasně, Hirame. Obchodovat, víš."

Beasly se uchechtl. "Představ si, že se svěří yankejskému kšeftaři. Henry říká, že ty jseš kšeftař -"

"Henryho vynech!" vybuchl Taine. "Aspoň z něčeho Henryho vynech."

Sedl si na zemi a ti tři si sedli naproti němu.

"Zeptej se, s čím by chtěli obchodovat."

"S myšlenkami," řekl Beasly.

"S myšlenkami? Co je to za bláznivý nápad -"

Ale pak pochopil, že to vůbec není bláznivé.

Ze všech věcí, se kterými se dalo obchodovat mezi obyvateli různých planet, by byly myšlenky tím nejvzácnějším a daly se nejlépe uplatnit. Nezaujímají žádný skladový prostor a nenaruší to ekonomiku - alespoň zpočátku a budou pro národní bohatství mnohem větším přínosem než skutečné zboží.

"Zeptej se jich," řekl Taine, "jakou myšlenku by si přáli za vysvětlení principu těch sedel, se kterými sem přijeli."

"Ptaj se, co jim můžeš nabídnout?"

A tady byl háček. Na to nebylo snadné odpovědět. Auta s nákladáky - pohonné látky -? Ne, to asi ne. Protože oni už mají ta sedla. Z jejich úhlu pohledu byla Země po dopravní stránce pořádně zastaralá.

Domovní architektura - ne to nebyla žádná podnětná myšlenka a kromě toho domy už přece znají.

Oděvy? Ne, oděvy mají.

Nátěrová barva, napadlo ho. Třeba to bylo právě tohle.

"Zeptej se jich, jestli mají zájem o nátěrovou barvu," řekl Beaslymu.

"Ptaj se, co to je? Máš jim to vysvětlit."

"Tak dobře. Podívejte se. Je to taková věc, která se natře na povrch věcí, aby je chránila. Dá se dobře zabalit a použití je jednoduché. Chrání proti nepříznivému počasí a proti rzi. Taky to věci ozdobí. Každá věc má pak jinou barvu. A její výroba je dost levná."

"Uvažujou vo tom," řekl Beasly. "Nemaj moc zájem. Ale budou poslouchat dál. Povídej."

Tak se na to musí, řekl si Taine. Takovému jazyku oni rozumějí. Osadil se pohodlněji na zem, zlehka se naklonil a zahleděl se na ty tři ebenové tváře a snažil se uhodnout, na co asi myslí. Tohle mu bylo známé. Cítil se jako doma. Byl ve svém živlu. A podvědomě cítil, že v těch třech našel nejlepší obchodní partnery, jaké kdy potkal. A měl z toho dobrý pocit.

"Řekni jim," pokračoval, "že jim to ještě vysvětlím. Možná, že jsem mluvil příliš rychle. Vždyť barva je dobré zboží."

"Oni by chtěli, jen tak ze zvědavosti, ne že by měli skutečný zájem, jestli bys jim mohl ještě něco vo tom říct."

Jen do nich, řekl si Taine. Jestli na ně půjde jak se patří... Uvelebil se a začal tu věc projednávat.

Po několika hodinách se objevil Henry Horton. Doprovázel ho pán velice městského vzhledu, který nesl pod paží velkou aktovku. Henry a ten člověk se zastavili v němém úžasu.

Taine seděl na zemi, vedle sebe měl kus prkna a natíral ho. Cizinci si ho pozorně prohlíželi. Pruhy barvy byly vidět i na jejich tělech; zřejmě to už také zkusili. Kolem dokola byla další natřená prkna a několik plechovek s barvou. Taine vzhlédl a uviděl Henryho a jeho průvodce.

"Doufal jsem," řekl, "že se někdo ukáže."

"Hirame," řekl Henry poněkud důležitěji než obvykle, "dovol, abych ti představil pana Lancastera. Je zvláštním představitelem Organizace spojených národů."

"Jsem rád, že vás poznávám, pane," řekl Taine. "Rád bych věděl, jestli -"

"Pan Lancaster," vysvětlil Henry, "měl dost potíží, než se dostal až sem, tak jsem mu nabídl své služby. Už jsem mu vysvětlil náš společný zájem na věci."

"Bylo to od pana Hortona velmi milé," řekl Lancaster. "Byl tam ten omezený seržant."

"To chce jenom umět jednat s lidmi."

Taine si všiml, že ta poznámka se panu Lancasterovi příliš nezamlouvala.

"Mohl bych se zeptat, pane Taine," dotazoval se Lancaster, "co to tady vlastně děláte?"

"Kšeftuju," řekl Taine.

"Kšeftujete? Vyjadřujete se zajímavým způsobem."

"Obchoduji s nimi, vyměňuji s nimi zboží."

"Zajímavé," řekl Lancaster. "A doufám, že váš obchod s těmi pány v modrých kabátcích bude -"

"Hiram," řekl Henry pyšně, "je ten nejlepší kšeftman v celém okolí. Obchoduje se starožitnostmi a musí si dávat ztraceně pozor -"

"A mohu se zeptat," řekl Lancaster a Henryho úplně ignoroval, "co to tu děláte s těmi plechovkami od barvy? Mají snad tito pánové zájem o barvu nebo -"

Taine odhodil prkno a rozzlobeně se vztyčil:

"Buďte laskavě oba zticha!" zařval. "Od té doby, co tu jste, se jim snažím něco říci a nejde to. A říkám vám, že je to důležité -"

"Hirame!" vykřikl Henry rozčileně.

"To je v pořádku," řekl muž z OSN, "my jsme tu skutečně žvanili. A co teď, pane Taine?"

"Zahnali mě do kouta," řekl Taine, "a potřebuju pomoc. Prodal jsem těmhle chlapíkům myšlenku na barvu, ale nic o tom

nevím - neznám její složení, jak se vyrábí, co se do ní dává a -"

"Ale pane Taine, jestli jim prodáváte barvu, jaký je to rozdíl -"

"Já jim neprodávám barvu!" vykřikl Taine. "Copak to nedovedete pochopit? Oni nechtějí barvu. Oni chtějí myšlenku barvy, princip barvy. Je to něco, co dosud neznali, a mají o to zájem. Nabídl jsem jim princip barvy za princip jejich sedel a už jsem skoro -"

"Sedel? Myslíte snad tam ty věci, co se houpají ve vzduchu?"

"Správně. Beasly, mohl bys poprosit jednoho z našich přátel, aby nám to sedlo předvedl?"

"Jasně," řekl Beasly.

"Co s tímhle," zeptal se Henry, "má co dělat Beasly?"

"Beasly je tlumočník. Vy byste ho asi nazval telepat. Pamatujete se, jak vždycky vykládal, že si povídá s Towserem?"

"Beasly vždycky něco vykládal."

"Ale tentokrát mluvil pravdu. On řekne Svišť'ovi, tanté legrační potvoře, co chce říci, a Svišť' to řekne cizincům. A cizinci to řeknou Svišť'ovi, Svišť' to řekne Beaslymu a Beasly to řekne mně."

"Nesmysl!" zavrčel Henry. "Beasly nemůže být ... jak že jsi to říkal?"

"Telepatem," řekl Taine.

Jeden z cizinců se zvedl a vyšplhal se do sedla. Kousek jím popojel dopředu a dozadu. Pak z něho slezl a znovu se posadil.

"Pozoruhodné," řekl muž z OSN. "Nějaký druh antigravitační jednotky s kompletním řízením. To bychom mohli doopravdy využít."

Poškrábal se na bradě: "A vy chcete vyměnit princip tohoto sedla za princip barvy?"

"Přesně tak," řekl Taine, "ale potřebuji pomoc. Potřebuji chemika nebo výrobce barev nebo někoho podobného, aby jim vysvětlil, jak se barva vyrábí. A potřebuji nějakého profesora, který jim bude rozumět, až mi budou vysvětlovat princip toho sedla."

"Chápu," řekl Lancaster. "Vidím, že máte skutečně problémy. Pane Taine, myslím, že jste rozumný člověk."

"To rozhodně," přerušil ho Henry. "Hiram si umí poradit."

"Takže si myslím, že mě pochopíte," řekl muž z OSN. "Celý tento postup je nezákonný -"

"Ale vůbec ne!" vybuchl Taine. "Oni takhle vždycky pracují. Otevřou bránu na planetu a pak si vyměňují myšlenky. Takhle to dělají odedávna s mnoha a mnoha planetami. A oni chtějí myšlenky, jenom nové myšlenky, protože na nich se dá stavět technologie a kultura. A mají mnoho myšlenek, pane, kterých by lidstvo mohlo využít."

"V tom to právě je," řekl Lancaster. "Tohle je snad ta nejdůležitější věc, kterou lidstvo kdy zažilo. Za rok můžeme takhle získat vědomosti, které nás postrčí dopředu - aspoň teoreticky - o tisíc let. A na takovou důležitou věc tu musíme mít odborníky -"

"Ale," ozval se Henry, "na obchodování nenajdete lepšího odborníka, než je Hiram. S takovým můžete přijít i o svoje zuby. Proč ho nenecháte být? Bude pro vás pracovat. Můžete si shromáždit svoje odborníky a plánovací skupiny a ať je Hiram vede. Tihle tady ho přijali a dokázali, že s ním mohou obchodovat, tak co ještě chcete? Potřebuje jen trochu pomoci."

Přišel Beasly a postavil se před muže z OSN.

"S nikým jiným pracovat nebudu," prohlásil. "Jestli Hiram vodsad' vyhodíte, budu s ním. Hiram je jedinej člověk, kterej se mnou zacházel slušně -"

"Vidíte?" řekl Henry vítězně.

"Počkejte přece, Beasly," řekl muž z OSN. "Může se vám to vyplatit. Myslím, že tlumočník vašeho druhu by měl skutečně dobrý plat."

"Mě peníze nezajímaj," řekl Beasly. "Za ty si přitele nekoupím. Lidi se mně budou pořád smát."

"Myslí to vážně, pane," upozornil ho Henry. "Nikdo není tak tvrdohlavý jako Beasly. Já to vím, pracoval u nás."

Muž z OSN se zatvářil zděšeně a bezradně.

"Potrvá vám dost dlouho," popíchl ho, "než najdete jiného telepata - aspoň takového, který dokáže hovořit s těmito bytostmi."

Muž z OSN vypadal, jako by ho někdo škrtil. "Pochybuji," řekl, "že na Zemi ještě nějaký je."

"No tak," řekl drsně Beasly, "rozhodněte se. Já tu nebudu stát celej den."

"Tak dobře," zvolal muž z OSN. "Dejte se do toho. Tuhle šanci nesmíme nechat, proklouznout mezi prsty. Potřebujete něco? Co pro vás mohu udělat?"

"Můžete pro mě něco udělat," řekl Taine. "Budou tu lidi z Washingtonu a z jiných zemí. Zařídte, ať mi dají pokoj."

"Všechno jim podrobně vysvětlím. Nikdo se do toho nebude míchat."

"A potřebuji toho chemika a někoho, kdo bude rozumět těm sedlům. A rychle. Chvilku tu můžu tyhle tři zdržet, ale moc dlouho asi ne."

"Všechno zařídím," řekl muž z OSN. "Cokoli si budete přát. Budou tu za pár hodin. A za den nebo dva tu budete mít moře expertů, kteří budou čekat, až je budete potřebovat. Budou tu na zavolání."

"To je od vás velice pěkné, pane," řekl Henry. "Hiram i já to velmi oceňujeme. A teď, když jsme se dohodli, myslím, že tam venku čekají reportéři. Zajímalo by je vaše prohlášení."

Zdálo se, že muž z OSN nemá sílu protestovat. Vyšel s Henrym po schodech.

Taine se otočil a zahleděl se do pouště.

"Je to ale veliký dvorek," řekl.

Brian W. Aldiss

SLINTAJÍCÍ STROM

Aldiss je zřejmě nejlepším spisovatelem SF ve Velké Británii. Od svého relativně konvenčního, ale přesto neobyčejně populárního debutu *Nonstop* (1958), prošel složitým spisovatelským vývojem, nezřídka spojeným s literárními experimenty v duchu nové vlny 60. let. To mu spolu se zájmem o dějiny SF vniklo nápad k vytvoření několika paralel na klasická díla SF. My známe jeho *Druhý ostrov* dr. Moreaua (1980) na motivy H. G. Wellse, k Mary Shelleyové se přihlásil románem *Odpoutaný Frankenstein* (1973). Prvním z těchto pokusů, kombinujícím hned několik Wellsových motivů, je však jeho novela *The Saliva Tree* (*Slintající strom*, 1965), odměněná cenou NEBULA.

1.

"Já se vážně docela dobře vyznám v problematice čtyřrozměrného prostoru," řekl mladý muž se světlými vlasy.

"Hm," odpověděl jeho společník a dál se díval na noční oblohu.

"Zdá se, že někdo co nevidět čtyřrozměrný prostor definuje. Viděl jsi už kresby, které maloval Aubrey Beardsley? Jako by v nich něco čtyřrozměrného bylo."

"Hm," řekl zase jeho druh.

Stáli na povlovné stráni nad ospalým východoanglickým městečkem Cottersallem a pozorovali hvězdy, které se třpytily v mrazivém lednovém vzduchu. Oba nedávno překročili dvacítku. Ten, který se zabýval čtyřrozměrným prostorem, se jmenuje Bruce Fox a pracuje jako mladší úředník v norwichské advokátní kanceláři Prendergast a Toat. Jeho společník, který zatím pronášel jen samá hm, se nazývá Gregory Rolles. Je ještě vyšší než jeho přítel, má šedé oči a tmavé vlasy a jako hrdina našeho příběhu je také přiměřeně hezký. On i Fox se hlásí - samozřejmě nikoli veřejně - k volnomyšlenkářům, aby se odlišili od konzervativních cottersallských občanů lpějících na svých starosvětských názorech, přestože do konce devatenáctého století chybí jen několik málo let.

"Tamhle je další!" zvolal Gregory a konečně tak prolomil linii svých jednoslabičných odpovědí. Ukázal rukou v pletené rukavici do souhvězdí Vozky. Meteor prořízl noční oblohu jako svítící střela, zazářil a zhasl.

"Ten byl krásný!"

"Víš," řekl Fox po chvíli, "je zvláštní, že hvězdy a mysl člověka jsou spojeny dohromady. Je tomu tak odjakživa.

Dokonce i ve staletích nevědomosti před Charlesem Darwinem tomu nebylo jinak. Jako by hvězdy ovlivňovaly lidské osudy. Týká se to i nás, Gregu. Pomohly nám zbavit se přítěže starého způsobu myšlení, nemám pravdu?"

"Znáš přece můj názor. Jsem přesvědčen, že některé hvězdy jsou obydleny. Samozřejmě obydleny lidmi." Zhluboka se nadechl, aby vychutnal účinek, který tato slova na něho měla. "Lidmi, kteří jsou pravděpodobně lepší než my a žijí ve spravedlivé společnosti."

"Já vím, podle tebe jsou obydleny socialisty!" přerušil ho Fox. To byl bod, na kterém se se svým svobodomyšlným přítelem nemohl shodnout. Sdílel spíše názor pana Toata, svého šéfa, který tvrdil, že socialisté chtějí rozvrátit stávající pořádek. "Pcha! Hvězdy plné socialistů!"

"Pořád lepší, než hvězdy plné křesťanů!" odsekl Gregory. "Ostatně - kdyby byly hvězdy plné křesťanů, nepochybně bychom tu dávno měli jejich misionáře, kteří by nás obraceli na jejich víru a kázali nám, jak se máme modlit!"

"Rád bych věděl, jestli budeme někdy létat k jiným planetám, jak to předpovídá Nunsowe Green a Jules Verne," řekl Fox. Chtěl pokračovat ve své úvaze, ale zarazil se, protože na obloze se objevil další meteor.

Jako předchozí i tento vylétl ze souhvězdí Vozky. Letěl však mnohem pomaleji, zářil do červena a blížil se k nim. Oba mladí mužové vykřikli a uchopili se za paže. Meteor byl neobvykle velký. Jeho jasně oranžový střed přecházel do karmínova a nechával za sebou stopu. Přeletěl nad jejich hlavami (později se přeli, zda s rachotem nebo nehlučně) a zmizel za skupinou stromů. Krajina ještě okamžik zářila jeho světlem.

Musel dopadnout blízko.

"Bruce, viděls to?" zvolal Gregory. "Tohle nebyl obyčejný meteor!"

"Byl hrozně veliký! Co to mohlo být?"

"Třeba konečně přilétla návštěva z hvězd, jak jsme se o ní před chvílí bavili!"

"Gregu, musel spadnout na farmě u Grendonů! To jsou přece tví známí!"

"Máš pravdu! Hned ráno k nim zajedu a zeptám se, jestli něco neviděli!"

Potom vzrušeně debatovali a podupávali přitom nohama, jak přituhovalo. Jejich rozhovor byl typickým příkladem konverzace dvou mladých a optimistických lidí. Téměř každá věta začínala "Nebylo by to báječné, kdyby -" nebo "Představ si, kdyby -" a pak se svým nápadům bláznivě smáli.

Najednou Fox řekl: "Člověče, už je nejmiň devět! Měl jsem být dávno doma!"

"Ano, dvě hodiny utekly jako voda. Pojďme, vrátíme se domů."

Nevzali si svítilnu, protože noc byla jasná a suchá. K nejbližším domkům Cottersallu to měli pouhé dvě míle, šli svižným krokem zavěšení do sebe, aby jeden druhého zachytil, kdyby uklouzl na ledě nebo škobrtl v kolejších vyjetých povozy. Zvláště Fox pospíchal, protože musel v pět ráno vstávat, chtěl-li na svém bicyklu přijet do práce včas.

Městečko již spalo. Jen v pekařově domě, kde si Gregory pronajal světničku, svítila plynová lampa a ozývalo se odtud brnkání na piano. Když zastavili u bočních vrátek, Fox se otázel: "Půjdeš ráno ke Grendonům?"

"Určitě. A zjistím, jestli je ta kosmická loď nevypálila."

"A nechceš konečně přiznat, že tam půjdeš hlavně kvůli hezké Nancy Grendonové?"

"Ale, kamaráde!" plácl Gregory svého přítele do zad. "Nemusíš žárlit! Chodím tam za otcem, nikoli za dcerou. Je to pokrokový člověk a velmi mě zajímá. Nancy je hezká, to je pravda, ale její táta - to je člověk přímo nabitý elektřinou!" Se smíchem si potřásl rukama a rozloučili se.

Na Grendonově farmě už tak veselo nebylo. Ale to se Gregory dozvěděl později.

2.

Ráno vstal jako obvykle před sedmou. Když zapaloval punčošku plynové lampy a žehral na pekaře, otálejícího se zavedením elektřiny, vzpomněl si na podivuhodný úkaz, který večer s Foxem pozorovali. Paní Fennová, pekařova žena, mu zapálila v kamnech, přinesla horkou vodu na holení a vlažnou na mytí a o něco později velký podnos se snídaní. Gregory prováděl obvyklé ranní úkony zcela mechanicky. Nedokázal se soustředit ani na ovesnou kaši s kousky skopového. Jeho myšlenky se zabývaly úvahami, co pád meteoru mohl způsobit. Nakonec se rozhodl, že se hned po snídani oblékne a vypraví ke Grendonům.

Naštěstí si mohl dovolit nakládat se svým časem podle vlastního uvážení. Nemusel jako jiní mladí muži do práce, protože jeho otec byl bohatý. Edward Rolles se za krymské války seznámil s Escoffierem a s pomocí tohoto znamenitého a slavného kuchaře uvedl na trh nový prášek do pečiva Eugenol. Výrobek byl chutnější a pro lidský organismus přijatelnější než konkurenční značky a záhy po něm byla obrovská poptávka. Výsledkem otcova snažení bylo, že Gregory mohl vystudovat na univerzitě v Cambridgi.

Teď měl v kapse diplom a rozvažoval, co bude dělat. Jenže - jakou životní dráhu si má zvolit? Získal široké vědomosti v přírodních vědách, i když se domníval, že spíše stykem s ostatními studenty než přičiněním profesorů. Napsal několik esejí, které si vysloužily uznání a publikoval pár tuctů básní, což ho lákalo ke spisovatelské kariéře. Ale zdravý rozum mu říkal, že život člověka, který nepatří k privilegované třídě, nese velké riziko chudoby a hladu, což ho přimělo k vážným úvahám o vstupu do politiky. Neméně zběhlý byl i v náboženství, ale ani ve snu ho nenapadlo, že by se měl někdy nechat vysvětit na kněze.

Zatímco se potýkal s představami o své budoucnosti, odešel z domova na venkov, protože jeho vztahy s otcem nebyly nikdy nejlepší. Vybral si východní Anglii a doufal, že než se jeho názory vytříbí, podaří se mu shromáždit materiál na knihu, kterou chtěl (záměrně a trochu otci natruc) nazvat "Toulky se socialistickým naturalistou". Zdrojem inspirace mu byl bodrý farmář Grendon. Jeho dcera Nancy uměla hezky malovat a Gregory si přál, aby na titulní stranu jeho knihy namalovala malý emblém. Rovněž předpokládal, že mu bude dovoleno věnovat své dílo muži, kterého si cenil nade vše - svému příteli a spisovateli Herbertu G. Wellsovi.

Teple se oblékl, protože ráno bylo nepříjemně chladné. Sešel do pekařovy stáje a vyvedl na dvůr mladou klisnu Daisy. Vyšvihl se do sedla a pohroužil se do svých myšlenek, kuň znal cestu zpaměti.

Přestože slunce bylo více než hodinu nad obzorem, obloha i krajina působily pochmurně jednotvárně. Ve východní Anglii se setkaly dva druhy půdy propletené zmateným korytem řeky Oast - neobdělávatelná vřesoviště a stejně neúrodné bažiny. Bylo tu jen pár stromů, vesměs zakrslých, takže čtyři statné jilmy na hranici Grendonovy farmy byly viditelné zdaleka.

Terén směrem k farmě zvolna stoupal. Pozemek kolem domu připomínal spíše úrodný ostrov uprostřed bažin, močálů a četných tůní, v nichž se zrcadlila tupá barva oblohy. Vrata za mostem byla jako vždycky doširoka otevřená a Daisy se přebrodila blátem ke stáji, kde ji Gregory přivázal ke žlabu ovsu. Sotva vyšel ze stáje, přihnala se k němu fenka Cuff i se štěnětem, kterému říkali Lardie, a oba se na něho rozštěkali. Gregory je podrbl na hlavách a zamířil k domu.

Nancy vyběhla ze dveří dřív, než k nim dorazil.

"Gregory, včera jsme tu měli vzrušující večer!" zvolala a ani si neuvědomila, že ho oslovila křestním jménem. "Zrovna jsem si chtěla jít lehnout, když jsem uslyšela rachot a uviděla světlo! Přiběhla jsem k oknu a podívala se přes záclonu ven! Bylo to strašně veliké, svítilo to jako slunce a spadlo to do našeho rybníka! Vypadalo to jako obrovské vejce!"

"Meteor!" řekl Gregory a poprvé si povšiml norfolkského přízvuku v Nancyině hlase. "Taky jsem ho včera viděl! Chodíme teď s Foxem každý večer ven, abychom mohli pozorovat Aurigidy, to je meteorický roj ze souhvězdí Vozky. A včera večer jsme viděli jeden obzvláště veliký meteor! Zdálo se nám, že spadl někde blízko!"

"Málem spadl na náš dům!" řekla Nancy. Byla dnes velmi hezká, kaštanové vlasy měla sčesané na jednu stranu a vzrušení jí přidávalo na kráse.

Ve dveřích se objevila její matka, byla v zástěře a s šátkem na hlavě. Kolem krku měla přehozený vlněný šál.

"Nancy, honem pojď dovnitř! Nemůžeš být venku jenom v halence, když je taková zima! Holka bláznivá, vždyť celá prochladneš! Dobrý den, pane Gregory! Myslela jsem si, že k nám dnes zajedete. Pojďte dál, ať se trochu ohřejete!"

"Dobrý den, paní Grendonová. Nancy mi právě pověděla o tom velkém meteoru."

"Jo, Bert Neckland říkal, že to byla jenom padající hvězda. Ale všechna zvířata se hrozně polekala a vyváděla jako pominutá. Tak nevím, co to bylo."

"Je z toho něco v rybníku vidět?" zeptal se Gregory.

"Pojď, půjdeme se tam podívat!" navrhla Nancy.

Paní Grendonová se otočila a vešla důstojně do domu. Kráčela nezvykle vzpřímeně, s neočekávaným břemenem před sebou. Měla dvě děti, kromě Nancy ještě syna Archieho, ale ten se nepohodl s otcem a učil se u kováře v Norwichu. Porodila ještě tři děti, ale žádné z nich nepřežilo husté mlhy a prudké východní větry, které byly pro cottersallské zimy typické. Ale teď byla paní Grendonová opět gravidní a očekávala narození dítěte s příchodem jara.

Cestou k rybníku spatřili farmáře. Pracoval se dvěma pomocníky na západním poli. Grendon sice zvedl hlavu, ale na pozdrav jim nezamával.

"Tvého otce pád meteoru nevzrušil?" zeptal se Gregory.

"Jak by ne! Vzal pušku a šel se s Bertem Necklandem podívat k rybníku, co to bylo. Ale viděli jen bubliny a páru nad hladinou. Ráno už o tom moc nemluvili. Otec říkal, že práce musí pokračovat, ať to spadlo cokoli."

Zastavili se na břehu rybníka. Jeho hladina se rozlévala do šířky. Přímě proti nim ústl mělký potok. Chvilu pozorovali klidnou a temnou hladinu. Nancy pak ukázala ke starému větrnému mlýnu, který stál na levém břehu.

Bláto po dopadu meteoru vyšpláchovalo vysoko, postříkalo celou přední stěnu až nad horní rám dveří. Dokonce i spodní část křídel byla pocákána od bahna.

Gregory si se zájmem prohlížel spoušť.

"To musela být pořádná slupka!"

Ale Nancy byla myšlenkami jinde. "Nezdá se ti, že táta pracuje příliš tvrdě?" zeptala se. "Když zrovna není venku, hledí pořád do těch svých příruček a brožurek o elektřině. Nenajde si pro sebe chvíli k odpočinku."

"Hm," řekl Gregory. "To, co spadlo do rybníka, muselo být dost velké. Škoda, že nevidíme pod hladinu. Moc by mě zajímalo, co to bylo."

"Máma si myslí, že když jsi jeho přítelem, tak bys mu měl domluvit. Chodí hrozně pozdě spát, málokdy před půlnocí, a v půl čtvrté už zase vstává. Jestli tak bude pokračovat, uštvě se k smrti. Promluvíš si s ním o tom?"

"Nancy, měli bychom zjistit, co to do rybníka vlastně spadlo. Musí to tam být, nemohlo se to rozpustit. Jaká je tam hloubka?"

"Gregory, ty mě vůbec neposloucháš! Vykašli se na ten meteor a -"

"Ale to je přece důležitá vědecká záležitost, Nancy! Copak nechápeš, že -"

"Ty jsi hrozný, Gregory! Pořád si vedeš svou! O nějaké pitomé vědě, která mě vůbec nezajímá! Vždyť to byl jenom kus kamene, který spadl z nebe! Slyšela jsem, jak se o tom otec bavil s Bertem Necklandem! Oba s tím názorem souhlasili!"

"Bert Neckland tak toho o meteorech ví!"

"Kromě toho je mi strašná zima! Jestli chceš, tak tady stůj a dívej se na rybník až do večera! Ale já jdu domů! Ani mě nenapadne, abych tu kvůli nějakému zpropadenému meteoru zmrzla!" Otočila se a rozběhla se ke stavení.

"Nancy, počkej!" zavolal za ní Gregory. Když se nezastavila, mávl rukou a zadíval se znovu na hladinu. Nancy měla nepochybně nejhezčí vlasy v okolí, ale Gregoryho zajímal více její otec, farmář Grendon.

Ať už spadlo do rybníka cokoli, bylo to tam, několik metrů od něho pod tmavou hladinou. Jak rád by zjistil, co to je! Představil si, co by se stalo, kdyby se mu to podařilo. Jeho jméno by se rázem ocitlo na titulní straně listu The Morning Post, Královská společnost by mu udělila čestné členství a otec by ho doma nadšeně přivítal.

Otočil se a zamyšleně zamířil ke stodole. Když vstoupil dovnitř a čekal, až si oči přivyknou šeru, slepice se s hlasitým kdákáním rozletly na všechny strany. Ano, tady někde by měla být loďka, pokud ho paměť neklame. Grendon si na ní pravděpodobně vyjížděl za mlada se svou nastávající na řeku Oast. Ale teď už ji dlouho nepoužíval.

Gregory se vyšplhal na žebřík, aby se rozhlédl. Kočka vyskočila a jako blesk sjela po trámu dolů. Loďka ležela u protější stěny. Bylo v ní všelijaké harampádí, ale naštěstí také vesla.

Odvázal loďku a vytáhl ji ze stodoly, ale pak si uvědomil, že je neslušné brát bez dovolení cizí majetek. Vrátil se do domu a otázel se paní Grendonové, zda by se mohl projet v loďce po rybníku. Farmářova žena mávla shovívavě rukou a řekla, že si může s loďkou dělat, co chce, stejně ji už nepoužívají.

Gregory dotáhl loďku k rybníku a spustil ji na vodu. Dřevo bylo vyschlé a na několika místech propouštělo, ale dalo se to vydržet. Opatrně nastoupil, aby se neumazal od slámy se slepičím trusem a odrazil se od břehu.

3.

Z loďky vypadala farma, nebo alespoň to, co z ní Gregory viděl, poněkud ponuře. Zčernalý starý mlýn se nakláněl nad rybníkem a jeho křídla nepříjemně skřípala ve větru. Velká stodola bez oken, s uvolněnými prkny a rozjetými stěnami připomínala rozpláclou žabu a zdálo se, že se musí každým okamžikem rozpadnout. Stejně málo udržované byly i chlévy pro dobytek opodál, takže nová, ještě neomítnutá budova "strojovny", kde Grendon vyráběl elektřinu, se nepřírozně vyjímal i oproti domu, který stál za ní a bylo z něho vidět jen patro a střechu s neforemným komínem. Když se Gregory chopil vesel a zamířil k protějšímu břehu s pokroucenými vrbami, pobaveně si pomyslel, že kdyby se Grendon podíval někdy na svou usedlost z rybníka, určitě by ji prodal nebo přestavěl.

Uprostřed rybníka se zastavil a odložil vesla. Naklonil se přes okraj a zadíval se do vody. Hladina se vlnila, jako by v ní něco plulo, ale nic neviděl.

Náhle do loďky něco narazilo. Gregory málem upadl. Zachytil se v posledním okamžiku a otočil hlavu, aby zjistil, co to bylo. Nic neviděl - zato slyšel nějaké zvuky. Jako by někde blízko dýchal pes. Loďka se začala naklánět.

"Co to je?" vykřikl Gregory a cítil, jak se mu ježí vlasy. Loďka se zahoupala, jako by se někdo neviditelný pokoušel do ní vyšvihnout. Gregory polekaně uchopil veslo a mávl jím nad okrajem loďky, který byl blíže k hladině.

Veslo ve vzduchu do něčeho narazilo.

Překvapeně upustil veslo a natáhl ruku. Jeho prsty nahmataly něco pružného a slizkého. Ve stejném okamžiku ho něco prudce udeřilo do paže.

Instinktivně uchopil veslo a bodl s ním před sebe. Jeho konec do něčeho narazil a potom se ozvalo šplouchnutí. Loďka se zhoupala a Gregory jen náhodou nevyletěl ven. Jak se pokoušel získat rovnováhu, zakopl a rozplácl se do mokré slámy se slepičím trusem na dně. Bez meškání vyskočil, popadl vesla a zuřivě pádlol ke břehu. Tam vytáhl loďku z vody a běžel k domu.

Zastavil se až přede dveřmi, kde se mu vrátil rozum. Srdce mu ještě divoce tlouklo, ale mozek již začal přemýšlet o tom, co viděl a co se stalo. Ale co se vlastně stalo?

Gregory se otočil a přinutil se vrátit k rybníku. Hladina byla rovná jako zrcadlo, jen tu a tam se na ní objevila drobná vlnka. V loďce stála voda.

Jsem to ale blázen, pomyslel si. Málem jsem převrhl loďku a potom jsem zpanikařil jako malý kluk. Potřásl hlavou a odtáhl loďku do stodoly.

4.

Gregory zůstal na oběd jako mnohokrát předtím, ale až do večerního dojení farmáře nespátl.

Josephu Grendonovi táhlo na padesátku a byl o hezkých pár let starší než jeho žena. Měl hubený vážný obličej a

dlouhé vousy mu na věku rozhodně neubíraly, spíše naopak.

Vrátil se z pole za soumraku. Vcelku srdečně se s Gregorym přivítal a podíval se na krávy ve chlévě. Potom šel do strojovny, aby zapálil hořáky pod kotlem parního stroje, který roztáčel generátor na výrobu elektřiny.

Gregory ho následoval. "Cítím tady vůni budoucnosti," řekl s úsměvem. Na dopolední dobrodružství už zapomněl.

"Budoucnost se bude muset beze mne obejít," odpověděl Grendon. "Budu dávno mrtvý."

"To říkáte pořád. Přitom se mýlíte - budoucnost se teď na nás přímo valí."

"V tom máte pravdu, Gregory, ale já se toho už nezúčastním. Nezapomínejte, že jsem příliš starý. Víte, co jsem včera večer četl v jedněch londýnských novinách? Prý nejspíše do padesáti let bude každý venkovský dům zásobován elektrickým proudem z jedné velké elektrárny v Londýně. Potom už tento stroj nebude k ničemu."

"Zcela určitě to přinese úpadek plynárenského průmyslu. Vyvolá to velkou nezaměstnanost."

Grendon přistoupil ke stroji a chvíli s něčím manipuloval. "Samozřejmě v zapadlých primitivních místech, jako je třeba Cottesall, nebudou mít plyn ani za tisíc let. Ale elektřina se vede z jednoho místa do druhého snadněji než plyn. Už je tady!"

Poslední farmářova slova patřila žárovce nad jejich hlavami, která začala slabě svítit. Grendon i Gregory stáli bez hnutí a dívali se na ni v úžasu nad zázrakem nejnovější techniky. Tlak páry rostl. Kožený pás běžel rychleji a rychleji a světlo žárovky bylo stále jasnější. Ačkoliv u Rollesů měli jak plynové, tak elektrické osvětlení, Gregory doma nikdy necítil takové vzrušení, jako tady v divočině, kde nejbližší žárovka byla pravděpodobně až v Norwichi, více než půl dne cesty odtud.

"Proč jste se vlastně rozhodl vyrábět elektřinu?" zeptal se Gregory.

"Je to bezpečnější než chodit s hořícími lucernami do stodoly, do stájí a chlévů a všude, kde je sláma a seno. Když jsem byl malý, naše farma vyhořela, což mě přivedlo k přemýšlení... Mimochodem, říkal jsem vám, že u mě kdysi pracoval Necklandův starší bratr? Byl tady, dokud jsem nezavedl elektřinu. Je to náboženský fanatik. Když jsem poprvé rozsvítil žárovku, prohlásil, že její světlo je ďábelsky ostré, takže to nemůže být boží dílo, a tudíž nemůže strpět, aby její záře na něho dopadala. Tak jsem mu řekl: Co se dá dělat, hochu, když se setmí, budeš muset chodit po farmě s deštníkem.

Urazil se, sbalil si věci, vzal výplatu a odešel."

"A už se nevrátil?"

"Od té doby jsme ho neviděli."

"Blázen! Dnes je již přece možné všechno! Věk páry byl svým způsobem báječný, nebo se aspoň musel tak zdát lidem, kteří v něm žili. Ale nastupující doba elektřiny, to už budou hotové zázraky! Víte, čemu věřím, Josephu? Věřím, že neuplyne mnoho let a budeme mít elektrické létající stroje. Kdoví, jestli nebudou tak velké, že s nimi budeme moci létat až na Měsíc. Abych řekl pravdu, nemohu se už dočkat nového, dvacátého století! Všichni lidé se sjednotí a teprve potom nastane skutečný pokrok!"

Grendon pokrčil rameny. "Nevím. V té době už budu v hrobě."

"Nesmysl! Vy se dožijete nejméně stovky!"

Bledé světlo žárovky osvětlovalo strojovnu. Tma za oknem byla přímo kontrastně černá. Grendon spokojeně kývl hlavou, upravil olejové hořáky a potom vyšli na dvůr.

Přes lomož parního stroje uslyšeli hluk z chléva. Krávy byly v době dojení obvykle klidné, ale tentokrát je něco znepokojilo. Farmář se rozběhl do chléva, Gregory v patách za ním.

Ve světle žárovky uviděli neklidně pobíhající zvířata s koulejšíma očima. Bert Neckland stál s holí v ruce a s otevřenými ústy v protějším koutě.

"Na co u všech čertů hledíš!" udeřil na něho Grendon.

Neckland pomalu zavřel ústa a vydechl: "Něco tu bylo," řekl. "Hrozně jsme se polekali."

"Viděl jsi, co to bylo?"

"Ne, nebylo to vidět. Bylo to jako duch. Přišlo to dovnitř, sáhlo si to na krávy a na mě taky. Byl tady duch!"

Farmář pohrdavě odfrkl. "Byl to jen nějaký vandrák! Nic jsi neviděl, protože ještě nesvítila žárovka!"

"To není pravda!" zavrtěl Neckland důrazně hlavou. "Ještě nebyla taková tma, abych neviděl! Říkám vám, ať to bylo cokoli, přišlo to až ke mně a sáhlo si to na mě!" Ukázal před jedno stání: "Podívejte se! Vidíte, že vám nelžu? Byl to duch - a tady je jeho stopa!"

Shromáždili se kolem staré a okousané přepážky mezi dvěma stánými. Na dřevě byl viditelný mokrý pruh. Gregory se rozpomněl na ranní příhodu na rybníku a zamrazilo ho v zádech.

"Nesmysl," řekl farmář příkře. "Je to jenom ožuzlané od krav. Koukni se, jinde to i okousaly. Nech těch volovin a dej se do dojení! Kde je Cuff?"

Ale Neckland se nehýbal.

"Vy mi nevěříte, co? Možná uvěříte aspoň vaší feně! Cuff to viděla a okamžitě na to zaútočila. Odkoplo ji to a ona utekla."

"Podívám se po ní," řekl Gregory.

Vyběhl ven a začal na fenku volat. Byla již takřka úplná tma. Na dvoře nic neviděl, tak zamířil po chodníku z plochých kamenů k prasečím chlívkům.

"Cuff!" zavolal a zastavil se.

Pod jilmy se ozvalo divoké zavrčení. Byla to Cuff.

Gregory udělal několik opatrných kroků vpřed. Začínal litovat, že si nevzal lucernu, ale pak si uvědomil, že Grendon je po zavedení elektřiny všechny vyhodil. Také ho mrzelo, že nemá zbraň.

"Kdo je tam?" zeptal se hlasitě.

Přiběhl Grendon. "Jdeme na ně!" řekl a vyrazil vpřed.

Kmeny čtyř jilmů se zřetelně rýsovaly proti západní obloze, která byla o poznání světlejší. Za nimi se leskla hladina rybníka. Fenka vyběhla na chodník. Sotva ji spatřili, něco ji uchopilo, zvedlo do výše a mrštilo k nim. Farmář ji zachytil do náruče.

Ve stejném okamžiku Gregory ucítil blízko sebe pohyb vzduchu, jako by kolem něho prošel někdo neviditelný. Do nosu mu vnikl zatuchlý zápach bahna. Otočil se. Žárovka nad chlévy osvětlovala chodník i prostor kolem. Nikde nebylo nic vidět.

"Zabili mou Cuff," řekl Grendon lítostivě.

Gregory poklekl vedle něho a prohlédl si tělo zvířete. Neneslo žádné viditelné stopy po zranění, ale bylo mrtvé.

"Věděla, že tam něco je," řekl. "Chtěla na to zaútočit, ale dostalo ji to dřív. Co to mohlo být?"

"Zabili mou Cuff," opakoval farmář. Zvedl tělo mrtvého psa a šel s ním k domu. Gregory zůstal stát a přemýšlel. "Co to u všech čertů mohlo být?" mumlal si pro sebe.

Když za sebou zaslechl kroky, polekaně se otočil. Ale byl to jen Bert Neckland.

"Ten duch opravdu zabil tu starou čubu?" zeptal se.

"Ano," odpověděl Gregory. "Ale obávám se, že to bylo něco horšího než duch."

"Ba ne, byl to jenom duch. Viděl jsem jich už hodně. Já se duchů nebojím. Ty ano?"

"Když jsem se na tebe před chvílí díval ve chlévě, nezdálo se mi, že se jich nebojíš."

Neckland byl jen o pár let starší než Gregory. Byl to menší podsaditý muž s poškozeným obličejem a tupým nosem, který mu dával trochu směšné a trochu zatrpklé vzezření. Položil si ruce v bok. "Jak tak na tebe koukám, Gregory, taky nevypadáš dvakrát odvážně!"

"Bojím se. A nestydím se to přiznat. Ale jen proto, že si myslím, že je to něco příšernějšího, než si umíme představit."

Neckland k němu přistoupil. "Když se tak bojíš, možná, že nám tady na farmě dáš v budoucnosti pokoj!"

"To sotva," opáčil Gregory a chtěl se vrátit k domu.

Ale Bert mu zastoupil cestu.

"Na tvém místě bych sem víckrát nechodil," řekl a uchopil ho za klopy kabátu. "A taky si zapamatuj, že Nancy se o mě zajímala dřív, než poznala tebe!"

"Tak je to tedy! Ovšem, já si myslím, že Nancy by se měla rozhodnout sama, o koho se bude zajímat, ne?"

"Už jsem ti jednou řekl, o koho se zajímá! Měl by sis to dobře zapamatovat!"

Gregory ho místo odpovědi odstrčil a zamířil k domu.

"Jestli tě tu ještě jednou uvidím, potká tě něco horšího, než nějaké strašidlo!" zakřičel za ním Neckland.

Gregory byl otřesen. Potlačovaná zloba v Necklandově hlase naznačovala, že Bert už delší dobu chová vůči němu zášť.

Gregory nic netušil a choval se vůči němu přátelsky. Domníval se, že Necklandův zarputilý výraz má příčinu v pomalejším myšlení a společenském rozdílu a vlídným jednáním se snažil tuto bariéru překlenout.

Napadlo ho, jestli by neměl jít za Necklandem a pokusit se s ním dohodnout. Ale pak si řekl, že to nemá smysl a šel se podívat za Grendonem.

5.

Gregory se vrátil do Cottersallu příliš pozdě, aby navštívil svého přítele Foxe. Druhého dne se silně ochladilo a Gabriel Woodcock, nejstarší obyvatel městečka, předpověděl, že bude brzy sněžit. Což nebylo ani moc odvážné proroctví, vezmeme-li v úvahu, že byl leden. Ovšem jeho proroctví se během osmačtyřiceti hodin splnilo a získal si tím další úctu obyvatel městečka.

Oba přátelé se setkali v hostinci "U poutníka", kde více topili, i když na druhé straně tu zase měli slabší pivo než "U tří pytláků" na druhém konci Cottersallu.

Gregory podrobně vyličil všechny události včerejšího dne, nezmínil se jen o hrubém chování Berta Necklanda. Fox napjatě poslouchal, pokuřoval přitom z dýmky a upíjel pivo.

"Takže jak vidíš, Bruce," uzavřel Gregory, "do rybníka u větrného mlýna spadl nějaký stroj, ve kterém žijí neviditelné bytosti s nepřátelskými úmysly. Přirozeně se začínám bát o své přátele. Neměl bych o tom říci policii? Co myslíš?"

"Jsem si jist, že Grendonům by nijak neprospělo, kdyby jim starý Farrish projížděl na svém rozhrkaném velocipedu po polích," řekl Fox. K místnímu představiteli zákona nechoval žádnou úctu. "Ale nejsem si jist, jestli jsou tvé závěry správné, Gregory. Abys mi rozuměl - nepochybuji o tom, cos mi pověděl, i když se to zdá ohromující. Ale nezapomeň, že my dva jsme návštěvu z kosmu více méně očekávali. Rozvoj užívání plynu a elektřiny musel být signálem pro polovinu vesmírných civilizací, že jsme udělali významný krok vzhůru na žebříku inteligence. Bylo by divné, kdyby se někdo přiletěl podívat? A myslíš, že někomu ublížili záměrně?"

"Nerozumím ti, Bruce. Vždyť mě málem utopili! A zabili ubohou Cuff! To nebyl zrovna nej přátelštější začátek, nemyslíš?"

"Musíš se vžít do jejich situace. Řekněme, že přišli třeba z Marsu nebo z Měsíce a jejich svět se zcela liší od našeho. Možná, že se nás jenom bojí. A sotva můžeš označit za nepřátelské jednání, že se ti pokusili vlézt do loďky. Prvého nepřátelství ses dopustil ty sám, když jsi udeřil veslem."

Gregory se kousl do rtu. Na slovech jeho přítele něco bylo. "Hrozně jsem se polekal."

"Zrovna tak se možná polekali oni, když na ně Cuff zaútočila. Věříš, že je mi těch bytostí líto? Jsou tu samy, samy v nepřátelském světě."

"Zatím víme jen o jedné této bytosti."

"Na tom nezáleží, Gregu. Ty ses úplně vzdal svého osvíceného postoje. Najednou chceš ty nebohé bytosti zabíjet, místo aby ses pokusil s nimi dorozumět. Pamatuješ si, co jsi říkal o jiných světech plných socialistů? Pokus se tyto bytosti chápat jako neviditelná socialisty a potom pro tebe možná bude snazší dorozumět se s nimi."

Gregory se podrbal ve vlasech. Foxova slova na něho zapůsobila. Skutečně propadl panice a nechal se ovládnout předsudky. Následkem toho se zachoval jako domorodec, který poprvé uviděl lokomotivu.

"Asi se vrátím na farmu a podívám se tomu na kloub," řekl. "Brzy poznám, jestli ty bytosti potřebují pomoc. Jestli ano, tak jim ji poskytnu."

"Správně. A nemluv o nich pořád jako o bytostech. Nazvěme je podle místa, odkud přiletěli. Měli by se jmenovat Aurigiáni, podle latinského názvu souhvězdí Vozky."

"Dobře, říkejme jim tedy Aurigiáni," souhlasil Gregory. "Ale kdybys byl na mém místě ty, Bruce -"

"Já vím, kamaráde, umřel bych strachem. Ale teď by ses měl co nejdříve sebrat a jít znovu na farmu. Hrozně mě zajímá, co jsou ti Aurigiáni zač. Věřím, že tu záhadu vyřešíš. Určitě to bude největší senzace po Sherlocku Holmesovi!"

6.

A tak šel Gregory druhý den opět na farmu, aby zjistil, co jsou ti Aurigiáni zač, jak chtěl Fox vědět. Ale zjištění mu trvalo mnohem déle, než předpokládal. Především proto, že Aurigiáni se usadili tiše v rybníku a nedávali o sobě vědět. Při obchůzce kolem rybníka nevypátral žádné další stopy, které by nasvědčovaly, že vyšli z vody. Nikdo také od smrti fenky nezaregistroval žádné rušivé vlivy nebo podezřelé jevy. Gregoryho to velmi mrzelo, neboť si vzal slova svého přítele k srdci a chtěl dokázat, že osvěcená mysl může být při kontaktu s touto podivnou formou života prospěšná. Po několika dnech pozorování dospěl k názoru, že Aurigiáni odletěli stejně neočekávaně, jako se objevili. Teprve drobný incident ho přesvědčil, že tomu tak není a ještě téhož večera popsal příhodu v dopise adresovaném do Worcesterského Parku v Surrey.

Milý pane Wellsi,

velmi se omlouvám, že jsem Vám nenapsal dříve, ale vinu na tom nese nedostatek nových událostí na Grendonově farmě. Teprve dnes se Aurigiáni opět objevili! Tedy pokud je výraz "objevili" vhodný pro neviditelné tvory.

Krmil jsem právě s Nancy Grendonovou na zahradě slepice. Všude kolem je ještě pořád dost sněhu, všechno je bílé. Jak se slepice sbíhaly k zrní, upozoroval jsem na dolním konci sadu pohyb. Vlastně žádný pohyb, jen větve jedné zakrslé jabloně se otřásly a spadl z nich sníh. Potom se otřásla druhá jablonoň a po ní padal sníh z dalších jabloní směrem k nám. Grendon nepokosil na podzim v sadu trávu a její stébla vyčnívala nad sněh. Brzy jsem si všiml, jak jsou jejich konce někým neviditelným zatlačovány do sněhu! Upozornil jsem na tento úkaz Nancy. Tráva se přestala ohýbat několik kroků od nás.

Nancy byla zděšená, ale rozhodl jsem se, že se tentokrát zachovám více jako Angličan než posledně. Učinil jsem krok vpřed a zeptal se: Kdo jste? Co chcete? Jestliže jste přišli v míru, jsme vaši přátelé!

Nikdo mi neodpověděl. Udělal jsem další krok vpřed a teď se tráva ohýbala na druhou stranu, tvor tedy ustupoval.

Podle stop ve sněhu jsem usoudil, že musí mít velkou končetinu a podle rychlosti, s jakou přibývaly stopy, jsem viděl, že přede mnou utíká. Zavolaal jsem na něho a také se rozběhl. Běžel kolem domu a v blátě na dvoře jsem jeho stopu ztratil. Ale instinkt mě vedl podél stodoly k rybníku.

Na břehu jsem viděl, jak se voda rozevřela a zase zavřela, a kolem se rozběhly vlny, jako by do ní vklouzlo nějaké tělo.

Kousky ledu na hladině se rozhoupaly, takže jsem mohl sledovat, kam neviditelný tvor pluje. Uprostřed rybníka vlny ustaly, zřejmě se potopil ke svému záhadnému hvězdnému stroji.

Tito tvorové, nepochybně to budou lidé, musejí být vodními bytostmi a možná žijí v kanálech Rudé planety. Představte si, pane Wellsi - neviditelné lidstvo! Idea stejně krásná a fantastická jako myšlenka Vašeho románu Stroj času!

Prosím, napište mi svůj názor. Věřte, že jsem zcela při smyslech a chci být co nejvěrnějším a nejpodrobnějším zpravodajem všech událostí na Grendonově farmě.

S úctou Váš přítel a obdivovatel

Gregory Rolles

Gregory se ovšem ve svém dopise nepřiznal, že Nancy se k němu přitiskla a svěřila se mu, že se bojí. A že se k němu tiskla celou cestu k domu až do předsíně. Také se nezmínil, že zavrhl myšlenku, že tyto bytosti jsou nepřátelské a že za to sklidil Nancyin obdiv. A už vůbec ho nenapadlo napsat o úvahách, že Nancy je vlastně velmi hezké děvče a že by možná stála za to, aby kvůli ní riskoval nepřátelství dvou naprosto rozdílných lidí - Edwarda Rollese, jeho otce, a Berta Necklanda, zemědělského dělníka.

V tom okamžiku však vstoupila do síně paní Grendonová a dva mladí lidé od sebe rychle odskočili. Paní Grendonová již chodila velmi pomalu. Nový život v jejím lůně pro ni znamenal velké zatížení a držení těla tomu odpovídalo. Aby ji neznepokojili, neřekli jí, co na zahradě viděli. Nakonec ani nebyl na řeči čas, protože farmář se dvěma pomocníky vešli do kuchyně, stáhli z nohou vysoké boty a dožadovali se oběda.

O týden později Gregory opět přišel na farmu. Jako záminku si vzal článek o elektřině, který našel v novinách. U oběda se hovořilo o páchnoucí rose.

Poprvé se o ní v Gregoryho přítomnosti zmínil Grubby. Spolu s Bertem Necklandem tvořili veškerou mužskou pracovní sílu, jakou si Grendon mohl dovolit. Zatímco Neckland byl považován za domácího a bydlel v domě (měl pokojík v podkroví), Grubby směl přespávat pouze ve staré chatrči za prasečími chlívky, kde mu zvířata svým kvičením nahrazovala ukolébavku.

"Takovou rosu jsme tu ještě neměli, pane Grendone," řekl, jakoby předpokládal, že Gregory o tom ví. Grubby málokdy pronesl něco originálního.

"Byla neobyčejně bohatá," přikývl Grendon. "Jako na podzim."

U stolu se rozhostilo ticho, přerušované jen cinkáním lžic, žvýkáním a Grubbyho mlaskáním a srkáním.

"Ale to nebyla obyčejná rosa," řekl Grubby, když paní Grendonová krájela a rozdělávala pečeného králíka. "To vím určitě."

"Páchla po muchomůrkách," poznamenal Neckland. "Nebo jako bahno z rybníka."

Opět se všichni dali do žvýkání.

"O páchnoucí rose jsem už četl," řekl Gregory. "Taky o páchnoucích deštích, kdy z oblohy padaly žáby. Dokonce jsem četl o kroupách, v nichž byly živé ropuchy."

"Ty jsi vždycky četl o něčem, čemu by člověk nevěřil," podotkl Neckland. "Jenže my tady mluvíme o rose, která padala na naší farmě dnes ráno. A žádné žáby v ní nebyly."

"Nechte toho," řekla Nancy. "Děláte si starosti kvůli troše rosy."

"Nikdy jsme takovou rosu neviděli, slečno Grendonová," řekl Grubby.

"Já jenom vím," přidala se paní Grendonová, "že dnes musím znovu prát prádlo. Nechala jsem ho přes noc venku a teď smrdí."

"A nemá to něco společného s rybníkem?" zeptal se Gregory. "Například nějaké zvláštní vypařování."

Neckland se na něho pohrdavě podíval a chtěl něco říci. Ale Grendon ho ze svého místa v čele stolu zarazil a ukázal vidličkou na Gregoryho.

"Možná máte pravdu. Protože ta rosa padala jenom na naší farmě. A to ještě ne všude, jen na straně u rybníka. Cesta byla vlhká až po vrata, metr za nimi byla suchá jako troud."

"To je pravda, pane Grendone," potvrdil Neckland. "Západní pole bylo celé mokré, ale na louku za mezí nepadla ani kapka. Á, už se nám nese čaj s rumem!"

"Říkejte si, co chcete, ale taková rosa tady ještě nikdy nepadala," uzavřel Grubby.

Po obědě se s šálky v ruce odebrali do salónku. Vedle něho byla místnost, která sdílela se salónkem společný krb. Byl to Grendonův pokoj a topilo se v něm zřídka. Farmář se do něho uchyloval, když čas od času prováděl účetní bilanci svého hospodářství. Ostatní členové domácnosti pokoje neužívali.

Grendon po obědě odešel do svého pokoje a Gregory ho následoval. Tady měl farmář všechny knihy - své Carlyly, Ainsworthy, Ruskiny a Lyttony a také výtisk Wellsova Stroje času, který mu Gregory věnoval o vánocích. Ale jinak tu bylo více vycpaných nebo v lihu naložených zvířat než knih.

Zvířata nepochybně preparoval a vycpával člověk, který o přírodě mnoho nevěděl, protože stála v pózách, jakých v živém stavu nikdy nemohla dosáhnout. Některá z nich měla dokonce voperovány další klouby, což bylo možno rozpoznat podle deformovaných končetin. Gregory při své první návštěvě musel značně namáhat svou fantazii, aby poznal, co je sova, pes, liška, kočka, koza a jehně. Pouze vycpaná ryba se skutečně podobala tvorům, kteří plavou ve vodě.

Gregory se podíval na vycpaná monstra a napadlo ho, že jestli někdo stvořil svět, pak bylo štěstím, že to nebyl člověk, který vycpával tato zvířata.

Grendon zachytil jeho pohled.

"Jak se vám líbí má zvířata?"

"Myslím, že byste měl preparaci a vycpávání věnovat větší pozornost."

Grendon neodpověděl, jenom mávl rukou.

"Uvidíte, že je to velmi zajímavý koníček," řekl Gregory.

Farmář zavrtěl hlavou.

"Mladý muži, jste ještě příliš mladý a vidíte život jen z jeho dobré stránky. I když jste vystudoval univerzitu, je toho ještě hodně, co neznáte. Člověk musí nejdříve zestárnout, aby poznal skutečné hodnoty života. Ale to už je zase veškerý elán pryč a zůstává jen tvrdošíjnost."

"Ale -"

"Nebudu už vycpávat zvířata. Nemám na to čas. Nemám čas na nic než na svou farmu."

"To není pravda! Přece -"

"Je to pravda. Nemluví do větru. Možná si s vámi někdy povídám, a snad vás mám i trochu rád, ale jinak pro mě nic neznamenate." Podíval se Gregorymu zpřímá do očí a potom je pomalu sklopil. Byl v nich smutek. "Ani Marjorie už pro mě nic neznamenate, i když dříve tomu bylo jinak. Teď mám svou farmu, víte? Já jsem má farma a má farma - to jsem já."

"Máte s ní hodně práce," řekl Gregory.

"Vy mi nerozumíte, hochu. Nikdo mi nerozumí. Tahle půda je špatná. Neúrodná. Každým rokem plodí méně. Se mnou je to také tak, rok od roku se ze mě něco ztrácí." Náhle vstal. "Měl byste jít raději domů, Gregory."

"Chtěl bych vám pomoci, Josephe."

"Já vím, myslíte to dobře. Ale běžte domů, dokud je venku hezky." Pohlédl oknem na prázdný dvůr. "Doufejme, že dnes v noci už ta páchnoucí rosa padat nebude."

7.

Páchnoucí rosa již nepadala. Za týden se na ni zapomnělo, i když nových událostí je na farmě málo a není mnoho věcí, o kterých se u stolu hovoří.

Minul únor. Nebyl ani výrazně horší, ani znatelně lepší než minulé únory. Jen na konci měsíce se přehnal několik lijáků. Přišel březen a s ním nastalo jaro. Zvířata na farmě začala přivádět na svět své potomky.

Mláďata se rodila v překvapujícím množství. Jako by chtěla vyvrátit farmářovo přesvědčení, že zdejší půda je neúrodná.

"Nikdy jsem něco podobného neviděl!" řekl Grendon Gregorymu. Ani Gregory neviděl nikdy farmáře tak nadšeného a plného vzrušení.

Grendon vzal Gregoryho za paži a zavedl ho do chléva. Kolem mladé kozy poskakovala čtyři kůzlata, to poslední právě dělalo první krůčky na nejistých nožkách. "Jsou čtyři!" ukazoval Grendon. "Slyšel jste někdy o koze, aby měla čtyři kůzlata? Měl byste o tom napsat do londýnských novin! Ale pojďte se podívat k prasatům!"

Kvičení z chlívků bylo hlasitější než dříve, i zápach byl silnější. Když kráčeli po chodníku, Gregory vzhledl ke čtyřem velkým jilmům, jejichž větvičky byly obalené zelení. Napadlo ho, jestli v tom kvičení není něco nepřírozeného.

Grendonův chov prasat byl smíšený, s mírnou převahou velkých černých, která v jednom vrhu dává kolem desíti selat. Teď jich měla každá prasnice nejméně čtrnáct, kolem jedné velké černé svině jich poskakovalo dokonce osmáct! Kvičení, které selata vydávala, bylo nesnesitelné. Gregorymu bylo Grendonovo nadšení nepochopitelné, ale pak si uvědomil, že toho ví o životě na farmě málo.

"Samozřejmě, že to všechna nepřežijí," řekl Grendon. "Prasnice nemá dost struků, aby uživila tak početné potomstvo. Ale je to rekord! Měl byste o tom napsat do Norwichského Oznamovatele!"

Grubby se přištrachal s dvěma vědry krmení, tvář měl zrudlou námahou. "Nikdy jsem neviděl tolik selat!" řekl, když vylil obsah věder do koryt. "Měl byste o tom napsat do novin. Určitě jich nikde nemají tolik!"

Gregorymu se nepodařilo, aby si o tom promluvil s Nancy. Jela s matkou do Cottersallu, protože v městečku byl trh. Poobědval s farmářem a jeho pomocníky - paní Grendonová jim připravila studené jídlo - a vydal se na projížďku po farmě.

Slunce bylo ještě slabé. Nedokázalo proniknout daleko pod hladinu rybníka. Ale když se Gregory díval ze sedla do vody u břehu, zdálo se mu, že se přímo hemží pulci a mladými žábami. Z bahna vystřelil veliký brouk, chytil pulce a opět s ním zmizel v hloubce. Také dvě kachny se živily pulci a malými žábami. A za každou z nich plula celá armáda malých kachňat.

Objel stodolu a zamířil ke strojně. V korunách mladých stromků a na keřích hnízdili ptáci. Hnízda lindušek, rehků, vrabců i špačků byla přelplněna vejci. Příliš mnoha vejci.

Gregory se na chvíli zastavil a přemýšlel. Potom se obrátil a vracel se k domu. Nancy stála mezi dvěma kupkami sena. Byla k němu otočena zády. Seskočil z koně a rozběhl se k ní.

"Nancy!" zvolal překvapeně.

Ale dívka se neotočila.

Gregory zpomalil a když k ní došel, položil jí ruku na rameno. "Nancy -"

Hlava se otočila. Gregory překvapeně vykulil oči, protože se díval na ovčí hlavu s Nancyiným šátkem uvázaným kolem dolní čelisti.

Hlava spadla a Gregory viděl, že byla napíchnutá na tyči. Kolem ní byl balík slámy oblečený do starých Nancyiných šatů.

Gregory se otočil a chtěl jít zpátky ke své klisně, ale Neckland mu zastoupil cestu.

"Ha! Tak tě tu máme zase, co? Pořád se tady motáš, i když jsem ti říkal, abys nás už neotravoval! Varoval jsem tě! Příště tě už varovat nebudu, pamatuj si to! Necháš Nancy na pokoji a budeš si hledět svých knížek, rozumíš?"

Gregory na něj pohrdavě pohlédl.

"Hned jsem si myslel, že tak hloupý nápad mohl vzejít jenom z tvé nevzdělané hlavy! Rád bych věděl, co by tomu řekla paní Grendonová nebo sama Nancy. Nebo to ukážeme panu Grendonovi, co říkáš? Ty ses snad pomát, Necklande!"

"Varuju tě! Přestaň sem chodit! Nebo tě jednoho dne ztluču tak, že to budeš ty, kdo se pomate!"

"Nech těch blbostí a hleď si svého! Jestli sem chodím nebo ne, záleží na Grendonových a ne na tobě! Měl by sis to uvědomit! A jestli to tvá hloupá makovice nedokáže pochopit, budeme se muset vypořádat jinak!"

"Já se tě nebojím!"

"To je tvoje věc," řekl Gregory a odstrčil ho. Šel ke své klisně, vyšvihl se do sedla a aniž se s kýmkoli rozloučil, jel domů.

Sto metrů za vraty se zastavil a ohlédl. Farma byla jako po vymření. Nikde nebylo živé duše. Kolem kusu vyvýšené země jen bažiny a nad vším modrá obloha.

Budu muset počkat, pomyslí si. Teprve časem se ukáže, jestli loď z vesmíru přinesla dobro a užitek nebo pohromu.

V Cottersallu jel rovnou na tržiště. Před koloniálem uviděl Grendonův kočár, před kterým byl zapražen Nancyin poník Hetty. Dívka s matkou vyšly z obchodu. Gregory seskočil z koně a pozdravil je.

"Právě se chystáme navštívit paní Edwardsovou a její dcery," řekla paní Grendonová.

"Dovolila byste mi, prosím, abych si pohovořil s Nancy? Bude to jenom na deset minut."

Paní Grendonová, která v těžkém kožichu byla ještě objemnější, se podívala na něho, potom na svou dceru a znovu na něho.

"Hovoříte s ní na farmě, tak nevidím žádný důvod, proč byste s ní nesměl hovořit tady, pane Gregory. Určitě si s ní chcete popovídat sám, ale nevíte kde. Jenže lidé tady v Cottersallu mají oči a uši všude a já nechci, aby má dcera přišla do řeči. Nepočkalo by to, až zase přijedete k nám?"

"Byl bych vám velmi vděčný, kdybych si směl pohovořit s Nancy ještě dnes. Má domácí, paní Fennová, má za obchodem malý salónek a určitě nám dovolí, abychom si tam s Nancy popovídali. Náš rozhovor bude ve vši počestnosti, paní Grendonová."

"Houby v počestnosti! Zítřka o tom bude vědět celé městečko!" řekla a začala uvažovat. Nancy stála vedle ní se sklopenou hlavou a nezvedala oči ze země. Gregory na ni pohlédl. Zdálo se mu, že ji takto vidí poprvé. Pod modrým kabátem s kožešinovým límcem měla hnědooranžové bavlněné šaty a na hlavě čepici. Měla hezkou a čistou plet, jemné, ale plné rty a tmavé oči se skrývaly pod dlouhými řasami. Gregory si náhle připadal jako zloděj, který chce ukrást krásu, která mu nepatří.

"Ale ať! Zlé jazyky člověk stejně neumlčí!" řekla paní Grendonová konečně. "Jdu teď k paní Edwardsové. Vy dva jste

už dost staří, abyste věděli, jak se máte chovat. Ale za půl hodiny tě chci vidět u paní Edwardsové, Nancy! Rozuměla jsi?"

"Ano, maminko."

Pekařství bylo v sousední ulici. Gregory a Nancy šli mlčky. Gregory zavedl klisnu do stáje a pak vstoupil s Nancy zadním vchodem do salónku za krámem. V tuto denní dobu pan Fenn spal v pokoji nahoře a paní Fennová byla v krámě, takže salónek byl prázdný.

Nancy se posadila vzpřímeně na židli.

"Můžeš mi říci, co to má znamenat? Takhle mě uprostřed města odtrhnout od matky? Musela jsem se červenat!"

"Nehněvej se, Nancy. Musím s tebou mluvit."

Pohrdavě našpulila rty. "Jezdíš na naši farmu dostatečně často, abychom si mohli pohovořit tam. Ovšem to si mě skoro nevšimneš."

"To je nesmysl! Jezdím tam hlavně kvůli tobě, zvláště v poslední době. Jenže tebe víc zajímá Bert Neckland."

"Cože? Bert Neckland?" vyprskla smíchem. "To má být vtip? Proč by mě měl zajímat právě on? Ostatně, i kdyby mě zajímal, tobě by do toho nic nebylo."

"Bylo, Nancy! Protože tě miluji!"

Nechtěl to tak ze sebe vyhrknout, představoval si své vyznání lásky jinak. Ale bylo to venku. Aby zmírnil nevýhodu, do jaké se dostal, přešel místnost, poklekl před dívkou na koleno a vzal ji za ruce.

"Myslela jsem si, že jezdíš za tátou."

"To bylo jen zpočátku, Nancy. Teď k vám jezdím kvůli tobě."

"To kvůli mně ses začal zajímat o farmářství? Proto k nám teď tak často jezdíš?"

"Ano, samozřejmě se také zajímám o farmářství, ale teď chci hovořit o tobě, Nancy. Řekni mi, máš mě aspoň trochu ráda? Dodej mi odvahy!"

"Jsi hrozně milý, Gregory, přiznám se, že jsi mi velmi sympatický, ale -"

"Ale?"

Sklopila oči. "Musíš si uvědomit, že tvé společenské postavení je jiné než moje. A kromě toho - ty nic neděláš."

Její odpověď ho zaskočila. S přirozeným egoismem mládí ho vůbec nenapadlo uvažovat, že by Nancy mohla mít vůči němu nějaké výhrady. Náhle si uvědomil nepříjemnou pravdu svého postavení, alespoň jak se jeví Nancy.

"Já -" zakoktal. "Máš pravdu, když se ti zdá, že v současné době nic nedělám. Ale já jsem přijel do Cottersallu, abych studoval a četl, také si píš s několika velmi důležitými osobnostmi. Kromě toho jsem se sem uchýlil především proto, abych se rozhodl o své budoucí kariéře. Ujišťuji tě, že nejsem žádný lenoch ani budižkničemu, jak si o mně možná myslíš."

"Ne, já si to nemyslím. Ale Bert říká, že mnohé večery trávíš v hostinci 'U poutníka'."

"On to říká? A co je mu vlastně po tom, jak já trávím své večery! Nakonec i tobě, když na to přijde! Je to moje věc! Co si to ten Neckland dovoluje! To je ale drzost!"

Nancy vstala. "Jestli jsi mi chtěl říci jen tohle, udělám lépe, když půjdu za maminkou. Určitě je už celá nesvá."

"Och, jsem to ale blázen! Všechno jsem zpackal! Odpuť mi to, Nancy!" uchopil dívku oběma rukama za zápěstí.

"Prosím tě, zůstaň ještě chvíli a vyslechni mě! Chci si s tebou promluvit o vaší farmě. Děje se tam něco divného a vážně si myslím, že bys měla zůstat na noc v Cottersallu. Všimla sis, kolik se u vás narodilo mláďat? Třeba selat? Nezdá se ti to zvláštní?"

"Já na tom nic zvláštního nevidím. Ani táta ne. Pracuje od rána do večera a dobře se o zvířata stará. Je nejlepším farmářem v okolí. Proč by jeho zvířata neměla mít víc mladých?"

"Jistě, tvůj táta je skvělý člověk. Ale nejsou to jen jeho zvířata, co mají tolik mladých. Vrabčí hnízda jsou plná vajec. V rybníku je tolik pulců, že se voda jimi přímo hemží! Na vaší farmě se děje něco divného, Nancy, a chci udělat všechno, aby se ti něco nestalo!"

Vážnost, s jakou hovořil, a upřímnost, s jakou jí tiskl ruku, obměkčila dívčin vzdor. "Milý Gregory, vždyť ty vůbec nic nevíš o životě na farmě! Přes všechny knihy, které jsi přečetl! Ale je od tebe velmi hezké, že se o mě tak zajímáš."

"Budu se o tebe pořád zajímat! Protože tě miluji!"

"Neříkej to, musím se červenat."

"Budeš ještě rozkošnější!"

Položil jí ruce na ramena a když k němu vzhledla, objal ji a políbil.

Nancy vykřikla a vyprostila se z jeho objetí. Ale vykřikla velmi potichu.

"Gregory, to nesmíš! Teď musím jít za maminkou!"

"Ještě jeden polibek! Nepustím tě, dokud mi ho nedáš!"

Rychle ho políbila a rozběhla se ke dveřím. "Přijď zase brzy k nám!" zašeptala a zmizela v chodbě.

"S radostí!" odpověděl Gregory.

Ale jeho příští návštěva na farmě mu přinesla víc hrůzy než radosti.

8.

Když Gregory opět přišel na farmu, stál na dvoře nezapřažený povoz. Na jeho korbě bylo plno podsvinčat, která kvičela, až uši zaléhaly. Grendon, který s Necklandem selata nakládal, vyšel s úsměvem Gregorymu vstříc.

"Letos na nich vydělám!" řekl spokojeně. "Prasnice by je stejně všechna neuživila, tak jsem je naložil a odvezeme je do Norwichu. Dobře nám tam za ně zaplatí!"

"Ta ale vyrostla, co jsem tu byl naposledy!"

"Přibírají víc než kilo denně! Berte, pojď se mnou pro síť! Raději ji přehodíme přes korbu. Selata jsou jako čerti, mohla

by nám cestou vyskákat!"

Oba muži zamířili ke stodole, jejich gumové holínky čvachtaly v blátě. Gregory se za nimi díval, dokud nezmizeli uvnitř. Potom za sebou zaslechl jiné kroky. Byly těžké a mlaskavé. Otočil se.

V blátě mezi stáji a povozem se objevily dvojí souběžné stopy. Zdálo se, že vznikají samy od sebe, bez zjevné příčiny. Stopy se otiskovaly jedna po druhé a blížily se k povozu.

Gregory ztuhl. Zmrazil ho ledový pocit nepřírozené hrůzy. Nedokázal se pohnout, jen tupě zíral, jak se stopy blíží.

Když dospěly k povozu, ten se zhoupl a zaskřípěl, jako by se na něj pokoušelo něco vylézt. Podsvinčata zděšeně zakvičela. Jedno z nich se vynmrštilo do vzduchu a přeskočilo postranici. Potom všechna ztichla.

Gregory se pořád nedokázal pohnout. Slyšel z korby povozu nevysvětlitelný zvuk, jako kdyby někdo něco vysával s občasným hlasitým zamlasknutím, ale oči měl upřeny na otisky v blátě. Vůbec se nepodobaly stopám lidských bot. Spíše to vypadalo, jakoby se blátem táhl tvor, který má místo nohou ploutve.

Náhle se mu vrátil hlas. "Pane Grendone!" zakřičel. Na povoz se odvážil pohlédnout teprve tehdy, když farmář a jeho pomocník vyběhli ze stodoly.

V korbě bylo poslední podsvinče. Přímě před očima mu splaskávalo jako vypouštěný nafukovací balónek. Potom se svezlo a zůstalo ležet jako prázdný měch. Zbyla z něj jen kůže.

Povoz zaskřípal a zhoupl se. Něco seskočilo do bláta. S těžkým čvachtáním to zamířilo přes dvůr k rybníku.

Grendon nic z toho neviděl. Přiběhl a civěl na prázdné prasečí kůže stejně užasle jako Gregory. I Neckland byl vyjevený, ale vzpomatoval se nejdřív.

"Musela dostat nějakou nemoc!" řekl. "Nějakou tu novou nemoc, kterou sem zavlekli z Evropy!"

"To nebyla žádná nemoc," odpověděl Gregory. Teprve teď si uvědomil, že v kůžích nezůstaly ani kosti. "Podívej se, to sele, co vyskočilo ven, je celé!"

Podsvinče, které si skokem zachránilo život, si při dopadu na zem zlomilo nohu. Teď leželo v blátě několik metrů od nich a rychle dýchalo. Grendon je zvedl.

"Zachránilo se před tou nemocí tím, že vyskočilo," trval Neckland na svém. "Pane Grendone, raději se pojdme podívat, v jakém stavu jsou ostatní."

"Ano, to bychom se měli podívat," souhlasil Grendon. Podal podsvinče Gregorymu. "S jedním seletem přece nepojedu do města. Zaneste ho do kuchyně, ať z něj aspoň něco máme. Žena ho zítra připraví k obědu."

"Ale to žádná nemoc nebyla, pane Grendone," řekl Gregory. "Jestli mi nevěříte, vezměte ta podsvinčata k veterináři do Heighamu. On vám to potvrdí."

"Mladý muži, přece mě nechcete učit, jak mám vést svou farmu! Mám dost jiných starostí než jezdit k veterináři!"

9.

Od této chvíle se Grendon choval značně odměřeně. Navzdory tomu Gregory jezdil na farmu dál, chtěl se vídat s Nancy a musel vědět, co se u Grendonů děje.

Druhý den po hrozné události obdržel dopis od H. G. Wellse. Pravilo se v něm: Přečetl jsem si se zájmem Vaši zprávu.

Popravdě řečeno, nedívám se na celou záležitost ani optimisticky, ani skepticky. Chci jen věřit, že stojíme na prahu epochy úžasného pokroku - nepochybně tak velkého, že si ho neumíme představit ani v nejdůležitějších snech a jaký si netroufali předpovědět ani ti nejsmělejší proroci. Nepřekvapuje mě, že se tato událost odehrává na zapadlé farmě v Norfolku a že o tom víme jen my dva, někdy tomu tak bývá. Nemyslete si, že se na celou záležitost nedívám s rostoucími obavami, i když bych velmi rád zvolal: Jaký skvělý šprým!

Jenže Gregory byl příliš zaměstnán úvahami o událostech na farmě, než aby se z dopisu radoval. Strčil ho do kapsy kabátu a šel osedlat Daisy.

Před obědem se mu podařilo dostat od Nancy jeden polibek a dát jí na tvář druhý v kuchyni, když paní Grendonová na chvíli odešla.

Kromě toho se na farmě nic veselého nestalo. Grendon se přesvědčil, že žádné další podsvinče záhadnou chorobou neonemocnělo. Ale několikrát denně zašel do chléva, aby se ujistil, že selata jsou v pořádku. Mezitím došlo k dalšímu zázraku. V dřevěné boudě na dolní pastvině slehla kráva a přivedla na svět čtyři telata. Farmář nepředpokládal, že telata přežijí, ale kupodivu se měla čile k světu a byla zdravá. Nancy je krmila z láhve.

Když Grendon přišel k obědu, měl opuchlý obličej. Nebylo divu, celou noc strávil ve chlévě a pomáhal krávě rodit.

Ztěžka dosedl na židli v čele stolu a čekal, až přinesou pečené sele.

Ukázalo se, že se nedá jíst. Sotva si vstřčili první sousto do úst, hned ho všichni vyplivli. Mělo nepříjemně hořkou chuť.

"To je ta nemoc!" řekl Neckland. "To sele bylo taky nemocné! Neměli bychom to maso jíst, jinak bychom mohli být do týdne mrtví!"

Nancy narychlo připravila studenou mísu s nasoleným hovězím, sýrem a nakládanými cibulkami. Paní Grendonová nic z toho nejedla. Vstala od stolu a se slzami v očích se uklidila do svého pokoje. Domnívala se, že sama zkazila pečení nesprávnou přípravou. Nancy ji běžela uklidnit.

Po jídle Gregory řekl: "Pane Grendone, zítra musím na pár dní do Norwiche. Vidím, že máte potíže. Mohu pro vás něco udělat ve městě? Neměl bych vám sem poslat veterináře?"

Farmář mu položil ruku na rameno. "Vím, že to myslíte dobře, Gregory, a jsem, vám za to vděčný. Ale vy si vůbec neuvědomujete, kolik taková návštěva veterináře stojí. Přišlo by to na řadu peněz a přitom si nejsem jist, jestli by mi to vůbec pomohlo. Představte si, že přijde nějaký mladý blázen a řekne, že všechnen můj dobytek je otrávený a že ho musím vybit. Takhle si to představujete?"

"Gregory Rolles má peněz dost," řekl Neckland uštěpačně. "A myslí si, že bohatí jsou všichni."

Grendon se na něho osopil: "Kdo ti říkal, abys otvíral tu svou nevymáchanou hubu? Zavři ji a buď zticha, když se bavíme! Nic ti do toho není! Jsi už po jídle a dávno jsi měl uklízet u krav!"

Když Neckland odešel, farmář řekl: "Bert je dobrý hoch, ale nějak vás nemá rád. Říkal jste, že máme potíže. Ano, ale na farmě jsou vždycky potíže. Jeden rok s tím, druhý rok s oním. Ale ještě nikdy jsme neměli tolik mladých jako letos a řeknu vám, že z toho mám ohromnou radost. Náramnou radost! Pár selat zdechlo, ale to mi přece nemůže zabránit, abych z těch ostatních nevykrmil pěkné pašíky!"

"Ovšem když budou chutnat jako to dnešní sele, tak je neprodáte."

"Nebudte škarohlíd! Třeba z toho vyrostou. A i kdyby nevyrostla, myslíte, že je lidi nekoupí? Budou chtít vědět, co je to za zvláštní chuť! Já jsem jen chudý člověk, Gregory. Nemohu si dovolit pustit štěstí z ruky, když mi do ní samo vlétlo. Řeknu vám něco, co ještě ani Bert neví. Zítra nebo pozítří přijde tesař Seeley a postaví mi další chlěvy, abych měl kam dát mladé. Dřeva mám dost. Umístím je vedle Gubbyho boudy."

"Dobře. Ale něco mi tedy dovolíte, ano? Chci vám oplatit vaši laskavost a náklonnost, kterou vůči mně chováte. Přivedu vám z Norwiche veterináře na své náklady. Jen aby se rozhlédl, nic víc. Ať máme klid."

"Vy jste ale paličák! To byste zbytečně vyhodil kupu peněz! Vždyť se tu nic neděje! Jestliže ale toho veterináře chcete mermomocí přivést, musím vám říci, co říkával můj otec: Jestli se na mé farmě objeví cizí člověk, kterého jsem nepozval, vezmu na něho pušku a nasypu mu do kalhot broky! Tak, jak jsem to udělal těm dvěma tulákům loni v létě! Je vám to jasné?"

"Ano."

"Teď se musím jít podívat na krávu. A vy se přestaňte starat o věci, kterým nerozumíte."

Když farmář odešel, Gregory stál dlouho u okna a díval se ven. Čekal, že za ním Nancy přijde a v duchu si představoval další vývoj událostí. Ale všude byl klid. Jsem jediný, kdo si dělá starosti, pomyslel si. Dokonce i sám H. G. Wells zřejmě bere jeho zprávy se špetkou humoru. Přitom z celé Anglie právě on by to měl brát vážně, když podobnou návštěvu popsal ve svém nedávno dokončeném románu. I když jeho návštěvníci byli poněkud jiní.

Nakonec se rozhodl, že když pro něho nemá nikdo pochopení, rozjede se za svým moudrým strýcem do Norwiche.

Rozloučil se s Nancy a loudal se domů.

Moudrý strýc pochopení pro Gregoryho měl. Byl to klidný muž vybraného chování a nijak se nepodobal svému bratru, Gregoryho otci. Trpělivě naslouchal Gregoryho vyprávění o událostech na farmě, pokyvoval vážně hlavou a pozorně si prohlížel nákres stopy v blátě. Nakonec řekl:

"Jsou tam strašidla!"

Když se mu Gregory pokoušel odporovat, rezolutně ho umlčel. "Můj drahý synovče, obávám se, že máš plnou hlavu zázraků naší moderní doby. Viděl jsi obdivuhodnou konstrukci mostu přes ústí řeky Forth, víš o kolosální věži, kterou Eiffel postavil v Paříži - ačkoli, jestli ta věž vydrží stát deset let, tak sním vlastní klobouk. Ne, nikdo nepopírá, že tyhle věci jsou přímo zázračné, ale pořád jsou to předměty, které spočívají na pevné zemi. A ty se mi tu pokoušíš namluvit, že inženýři u nás nebo v nějakém jiném světě sestavili stroj, ve kterém se dá létat z jednoho nebeského tělesa na druhé. Já ti povídám, že nic takového není možné. Žádný inženýr takový stroj nemůže postavit. Neříkám to jen tak pro nic za nic, cituji ti platné fyzikální zákony. Někde mám knihu, kde je přesně dokázáno a doloženo výpočty, že nikdo nemůže sestavit stroj podobný Eiffelově věži opatřené na konci motory, který by letěl ze Země na Mars nebo ze Země na Měsíc. Nebo kamkoli jinam. Je to ostatně psáno i v bibli, tak to musí být pravda. Ano, chlapče, i když ti moderní doba stoupla do hlavy, na té farmě jsou docela obyčejná staromódní strašidla."

Tak šel Gregory do města a procházel knihkupectvími. Tu a tam koupil nějakou knihu a v duchu ho mrzelo, že se mýlil, když se domníval, že jeho strýc, který měl pro něho vždycky pochopení a téměř vždycky dvacetišilink při loučení, je moudrý. Inu, časy se mění a já jsem vyrostl, pomyslel si.

Jinak byl Norwich pěkné město a bydlení ve strýcově domě pohodlné. Nakonec zde zůstal týden, i když původně zamýšlel setrvat nejvýše tři dny.

Když se potom blížil po hrubé cestě ke Grendonově farmě, svědomí se v něm ozvalo. Byl překvapen, jak se vše změnilo od doby, kdy tudy projížděl naposledy. Všude bylo plno zeleně, dokonce i vřesoviště působilo jaksi veseleji. Ale když přijel k farmě, zjistil, že je přímo zarostlá, všechno bujelo jako smyslů zbavené. Černý bez se vytáhl nad střechu stodoly, petrželová nať sahala do pasu. Tráva na jižní louce byla po prsa a větrný mlýn u rybníka mizel v křoví. I jilmy se zdály být mnohem košatější a jejich těžké větve se skláněly výhružně nad domem.

Když projížděl přes dřevěný most do dvora, všiml si šťepatých hnízd ve větvích. Všude létali ptáci. Ale celek na něho přesto působil spíše dojmem smrti než života. Nad hlavou viselo tíživé ticho. Jako kletba pohlcující všechny zvuky i naději.

Uvědomil si, že tísnivý dojem získal zčásti proto, že Lardie mu nevyběhla se štěkáním vstříc. Byla to mladá kolie, která nahradila Cuff a stejně jako její matka vítala nadšeně každého návštěvníka. Dvůr byl prázdný. Dokonce ani slepice nepobíhaly s kďákáním po hnojišti. Až ve stáji si všiml těžkého černobílého koně, který patřil doktoru Crouhornovi. Gregoryho se zmocnila zvědavost provázená obavami.

Poněvadž ve stáji bylo plno, odvedl Daisy ke kamennému korytu u rybníka a tam ji uvázal. Potom se vrátil k domu.

Dveře byly otevřeny. Vedle schodů rostly veliké pampelišky. Psí víno se vyšplhalo po zdi až k oknům v přízemí.

Gregory zachytil koutkem oka v trávě pohyb. Zarazil se uprostřed kroku a podíval se dolů. Obrovská ropucha se krčila pod velkým listem a držela v hubě dosud se svíjející užovku. Poulila na něho své vypouklé oči, jako by se snažila uhodnout, jestli jí neukradne kořist. Gregory se oťásl odporem a vyběhl po schodech do domu.

Tři ze čtyř Trixiiných kůzlat před ním prchla z chodby do pokoje. Jedno vyskočilo do křesla a s nakloněnou hlavou se zadívalo na vycpanou karikaturu kozy, která byla možná jeho prababičkou. Podle spouště, jaká v pokoji byla, tu kůzlata musela řádit hezkou dobu. Ani v kuchyni nikdo nebyl.

Z poschodí uslyšel tlumené zvuky. Schodiště se točilo kolem komína vzhůru a na jeho úpatí byly dřevěné dveře. Oddělovaly přízemí od místností nahoře. Gregoryho nahoru sice nikdy nepozvali, ale neváhal ani okamžik. Otevřel dveře a vyrazil po schodech. Hned za prvním ohybem do někoho narazil.

Byla to Nancy. Opírala se o zeď komína a plakala. Zaseptal její jméno a chtěl ji vzít za ruku, ale vytrhla se mu a prchala před ním po schodech nahoru. Zvuky shora teď slyšel jasněji. Byl mezi nimi i něčí nářek - i když v tom momentě ho neposlouchal. Nancy vběhla do místnosti naproti schodišti a zabouchla za sebou dveře. Když sahal na kliku, zámek dvakrát cvakl.

"Nancy!" zavolal. "Neschovávej se přede mnou! Co se stalo?"

Neodpověděla. Jak stál nerozhodně přede dveřmi, vyšel ze sousedního pokoje dr. Crouchorn s lékařskou taškou v ruce. Byl to vysoký, zachmuřený muž s hlubokými vráskami, které jeho obličej dodávaly tak přísný výraz, že většina jeho pacientů se strachem uzdravila ještě dřív, než k nim stačil dorazit. Při svých návštěvách si nikdy nesundával z hlavy klobouk. Nejinak tomu bylo i dnes.

"Co se děje, doktore?" zeptal se Gregory, když lékař zavřel dveře a zamířil ke schodům. "Vypukl tady mor nebo něco podobného?"

"Mor?" odpověděl dr. Crouchorn. "Ne, mor ne. Je to něco hroznějšího. Vymyká se to zdravému rozumu."

"Proč vás sem pozvali?"

"Časně ráno přišla na paní Grendonovou její hodinka," odpověděl lékař a položil nohu na první schod.

Gregory si s úlevou oddychl. Dočista zapomněl na stav Nancyiny matky. "Co se jí narodilo? Je to chlapec?"

Lékař pomalu přikývl. "Porodila dva chlapce, mladý muži." Na okamžik se odmlčel, pak spěšně dodal: "Taky porodila sedm děvčat. Devět dětí! A všechny - všechny žijí! Něco takového je nemožné! Do smrti!"

Nedopověděl. Dotkl se prsty černého klobouku a rozběhl se po schodech dolů. Gregory se díval za ním, ale jeho mysl se ubírala jiným směrem. Devět dětí! Devět! Jakoby tu nebyl žádný rozdíl mezi člověkem a zvířaty ve chlévech.

Vzor na tapetách na zdech se mu rozmazal. Přeskupil se a když se Gregory na něj znovu podíval, připadal mu jiný, chorobný. Celý dům byl nemocný. I dětský pláč z pokoje dožadující se mléka mu najednou připadal nelidský.

Ještě stál na chodbě a naslouchal hladovému křiku devíti dětských hrdel, když uslyšel kopyta Crouchornova koně.

Rychle zaťukala na mostě a pospíchala po tvrdé cestě do Cottersallu, až se ztratila v dálce.

Z Nancyina pokoje nebylo slyšet ani hlásku.

Gregory usoudil, že se před ním skryla ze studu a sestoupil do přízemí. Pod schodištěm to zamňoukalo a vyběhla odtamtud mourovatá kočka, za ní tucet strakatých koťat. Kůzlata dosud okupovala pokoj. Z ohně v krbu zůstalo jen pár žhavých uhlíků. Od rána, kdy paní Grendonová začala rodit, nikdo nepřiložil.

"Vidím, že jste z toho pěkně vyjevený!"

Gregory se obrátil. Z kuchyně vyšel Grubby s chlebem a kusem masa v ruce. Usmíval se a žvýkal přitom s otevřenými ústy.

"Náš farmář - to je hřebeč! V celém hrabství neznám nikoho, komu by se podařilo devět dětí najednou!"

"Kde je Grendon?"

"Říkám vám, v celém hrabství nevím o nikom!"

"To jsem už slyšel. Chci vědět, kde je farmář!"

"Myslím, že pracuje. Člověče, opravdu neznám v celém hrabství chlapa, který by -"

Gregory ho nechal mluvit a vyšel z domu. Dvůr byl prázdný. Za rohem uviděl Grendona, nosil na vidlích seno ze stohu k chlévům. Gregory se mu postavil do cesty, ale farmář ho odstrčil.

"Chci s vámi mluvit, Josephe."

"Mám práci. Myslel jsem, že jste si toho už všiml."

"Chci s vámi hovořit o vaší ženě."

Grendon neodpověděl a pracoval dál, jako by do něho vjel démon. Nabodl seno na vidle, popošel několik kroků, hodil je k chlévům a hned se otočil pro další seno. Nedalo se s ním mluvit. Krávy a telata, natěsnány v chlévě, bez přestání bučely a vydávaly zvuky, které kravám vůbec nepříslušely. Gregory chodil za farmářem, ale ten si ho vůbec nevšímal. Grendon pracoval se sveřepě sevřenými rty. Oči měl zapadlé, jako by vůbec nespál. Když mu Gregory položil ruku na rameno, setřásl ji. Nabodl další otep a hodil ji k chlévům tak prudce, že Gregory musel uskočit, aby nebyl zasažen vidlemi.

Gregory ztratil trpělivost. Šel za Grendonem do chléva, zavřel dveře, zastrčil petlici a zůstal před nimi stát. Když se farmář vracel, neustoupil.

"Josephe, co to do vás vjelo? Proč jste najednou tak tvrdohlavý! Vždyť vaše žena vás teď potřebuje! Měl byste být u ní!"

Farmář se na něho podíval, ale jako by ho neviděl. Vidle držel v rukou jako zbraň. "Byl jsem s ní do svítání, když přivedla na svět čtvrté dítě."

"Ale teď -"

"Teď je s ní ošetřovatelka z Dereham Cottages... Strávil jsem u své ženy celou noc. Teď se musím starat o farmu - všechno roste, víte?"

"Všechno roste až příliš, Josephe. Měl byste se na chvíli zamyslet a -"

"Na přemýšlení teď nemám čas!" Odhodil vidle, odstrčil Gregoryho a otevřel dveře. Potom uchopil Gregoryho za paži a vedl ho na jižní louku.

Raný salát byl gigantický. Všechno rostlo jako splašené. Grendon se sklonil a prudce vyrval ze země mladou ředkvičku, potom karotku, jarní cibuli a házel je na zem.

"Vidíte to, Gregory? Všechno je větší, než jsem kdy viděl - a o několik týdnů dřív! Budu mít fantastickou sklizeň! V

době, kdy nebudu mít na trhu konkurenci! Podívejte se na pole! Podívejte se na sad!" Ukázal širokým gestem na jabloně, jejichž koruny byly obsypány bílými květy. "Ať se stane cokoli, musím využít této příležitosti! Taková úroda potká člověka jednou za život! Je to - je to jako pohádka!"

Více už neřekl. Otočil se a v mžiku na Gregoryho zapomněl. S očima na zemi, která ho obdařila nečekanou hojností, rázoval k chlévům, odkud bylo slyšet Necklanda umývacího masečnicka.

Jarní slunce hřálo Gregoryho do zad. Zdálo se mu, že všechno je normální. Farma vzkvétala a těšila se na bohatou sklizeň. Od prasečích chlévků se nesly hlasy dělníků, kteří tam stavěli nové chlévy. Možná si dělám zbytečné starosti, pomyslel si Gregory. Pomalu šel k domu. Neměl tu už co dělat, byl čas vrátit se do Cottersallu. Ale nejdříve si chtěl promluvit s Nancy.

Byla v kuchyni. Neckland jí přinesl vědro nadojeného mléka a ona je přelévala velkou naběračkou.

"Ach, Gregory! Nežlob se, že jsem tak utekla! Byla jsem tak rozrušená!" Přistoupila k němu, s naběračkou v ruce, a položila mu důvěrně ruce na ramena, jak to ještě nikdy neudělala. "Chudák maminka! Bojím se, aby neztratila rozum, když přivedla na svět tolik dětí! Pořád povídá takové divné věci! Nikdy jsem ji tak mluvit neslyšela! Chvilími je jak malé dítě!"

"A divíš se jí?" řekl Gregory chlácholivě a pohládl ji po vlasech. "Musel to být pro ni šok. Až se vzpomene, bude to lepší."

Nechala se políbit a podala mu naběračku mléka. Gregory se napil a hned mléko vyplivl.

"Fuj! Co je v tom mléce? To vás chce Neckland otrávit? Už jsi je chutnala? Je hořké jako pelyněk?"

Udiveně na něho pohlédla. "Všimla jsem si, že chutná nějak divně, ale nezdálo se mi, že je nedobré. Dovolíš, ochutnám je ještě jednou."

"Ne, chutná to hrozně. Muselo se do toho něco dostat."

Navzdory tomu zvedla naběračku ke rtům a usrkla. Pak zavrtěla hlavou. "Něco se ti zdá, Gregu. Má trochu jinou chuť, ale určitě není hořké."

"Opravdu chutná hrozně. Nalej mi trochu do hrnku, zanesu je ochutnat tvému otci. Jsem zvědav, co řekne."

"Na tvém místě bych ho teď nechala na pokoji. Víš, kolik má práce a jak je unavený. Celou noc byl u matky a ráno se dal zase do práce. Zmíním se mu o tom u oběda, už ho vařím. Ta kůzlata tu nadělala takový nepořádek! A to nemluví o Grubbym! Zůstaneš tu na oběd, ne?"

"Děkuji, Nancy, ale pojedu domů. Čeká mě tam dopis, na který musím odpovědět. Přišel, když jsem byl v Norwichi."

Kousla se do rtu. "Vidím, že o mě moc nestojíš." Pak lusklá prsty. "Ale ať! Ani mě nenapadne, abych se tě zeptala, jak ses bavil ve městě! Musí to být báječné, když je tam mladý muž sám a má všechnen čas pro sebe, že? Když nemá co dělat a nemusí se starat ani o jídlo!"

"Proč mi to pořád vytýkáš, Nancy? Přišel mi dnes dopis od dr. Hudson-Warda, starého přítele mého otce. Je ředitelem školy v Gloucesteru a nabídl mi místo učitele za velmi lákavých podmínek, takže vidíš, že už nebudu dlouho zahálet!" Zasmála se a přitiskla se k němu. "To je báječné! Bude z tebe hezký učitel! Jenže - Gloucester je na druhém konci Anglie. Když tam odjedeš - to už se nebudeme vidat!"

"Ještě jsem nic neodepsal, Nancy."

"Za týden odjedeš a už tě víckrát neuvidím. Jak se za tebou zavře školní brána, na Nancy si ani nevzpomeň."

Vzal její ruce do dlaní. "Jsi má, Nancy? Máš mě ráda?"

Sklopila oči. "Gregu, všechno tady je takové divné - ano mám tě ráda a bojím se, že tě ztratím."

Její slova mu zněla v uších a hřála ho u srdce celou cestu do Cottersallu. Vůbec si neuvědomil, jakému nebezpečí ji vystavil, když ji ponechal na farmě.

10.

Když šel Gregory večer do hostince "U poutníka", drobně pršelo. Bruce Fox tam už byl, seděl schovaný v útulném koutě u krbu.

Tentokrát měl Fox plnou hlavu detailů nastávající svatby své sestry a to, co mu chtěl Gregory povědět, ho vůbec nezajímalo. A poněvadž přátelé a známí jeho budoucího švagra měli co nevidět přijet, připouštěl si jedinou starost - jak opatřit dostatečnou zásobu dobrého pití. Po chvíli začalo pivo působit. Gregory zapomněl, co chtěl svému příteli vyprávět a připojil se k veselé a bezstarostné zábavě u stolu.

Ráno se probudil s těžkou hlavou a s otupělým mozkiem. Paní Fennová přišla zapálit oheň. Lomozila v kamnech a mračila se. Gregory z jejího chování vycítil, že zřejmě přišel domů pozdě a dělal na schodech rámus. Hrozná ženská, pomyslel si. Měla si uvědomit své postavení a být ráda, že má tak dobře placeného nájemníka. A taky by se podle toho měla k němu chovat. Vlastně by si ho měla vážit, protože jí nedává najevo společenský rozdíl, který mezi ním a pekaři Fennovými je. Ale pak si uvědomil, že jeho myšlenky nejsou v souladu s jeho socialistickými zásadami a pustil všechno z hlavy, která nakonec byla ve stejném špatném stavu jako játra.

Den byl příliš mokrý, aby šel na procházku. Seděl v křesle u okna, zachmuřeně se díval ven a odkládal odpověď na dopis dr. Hudson-Wardovi, řediteli školy. Bezmyšlenkovitě obracel stránky svazku o plazech, který si před několika dny koupil v Norwichi. Jedna stránka upoutala jeho pozornost.

Většina jedovatých hadů, s výjimkou opisthoglyfů, svou kořist po útoku pouští. Ta v rozmezí několika málo sekund umírá, ale v jiných případech může být její smrt pozdržena o několik hodin, ba i dnů. Sliny některých hadů obsahují kromě jedu speciální trávicí látku, například u velmi nebezpečného korálového hada z Brazílie sliny touto látkou přímo oplývají. Oběti uštknutí korálového hada, ať už člověk nebo zvíře, nejenže v několika minutách umírají v hrozně agónii, ale jejich vnitřnosti se rozpustí doslova tak, že i z kostí zůstane pouhý rosol. Potom tento malý had může vysát celý obsah své oběti místem původního uštknutí, zbytek kůže zůstane přitom zcela nepoškozený.

Gregory potom dlouho seděl u okna s otevřenou knihou v klíně a přemýšlel o Grendonově farmě a o Nancy. Vyčítal si, že pro své přátele tak málo udělal. Postupně si vypracoval plán, jak bude postupovat, až příště opět pojedje na farmu. Avšak jeho návštěva musela být odložena o několik dnů, protože na konci dubna a začátkem května toho roku přišlo víc, než bylo v jiných letech obvyklé. Navzdory tomu uslyšel o Grendonových hned druhý den u snídaně. Bylo to v den, kdy se konal trh a venku lilo jako z konve.

"Slyšel jste už o tom, pane Gregory?" zeptala se pani Fennová, když nalévala čaj. "Ten potrhlý Grendonův pomocník se určitě dostane za mříže, když nebude opatrnější."

"Co udělal, paní Fennová?"

"Rozvážel mléko jako obvykle, ale nikdo ho nechtěl kupovat. Grubby začal každému nadávat a říkal, že je to nejlepší mléko v Norfolku. Když mu řekli, že není dobré, vzal hrnek a napil se, aby to dokázal. Potom po něm ti dva Bettsovi uličníci začali házet kamením, a to ho hrozně dopálilo. Chytil jednoho chlapce a strčil mu hlavu do mléka, ať prý se pořádně napije! Mohl ho utopit! A pak vzal konev a hodil jí Bettům zavřeným oknem do pokoje! Jen si to představte! Pan Betts vyběhl se ženou ven, popadli laťky z plotu a hnali Grubbyho pryč. Ten nadával až za Cottersall, hrozil, že už nikdy nikomu žádné mléko neprodá!"

Pekař se zasmál. "To musela být podívaná! Škoda, že jsem to neviděl! Myslím, že se všichni u Grendonů zbláznili. Starý Seeley, co staví ze dřeva, se u mě včera zastavil a říkal, že Grendonovi se letos nezvykle moc urodilo, zatímco ostatním tady se sotva vrátí, co do toho dali. Podle Seeleye má pani Grendonová paterčata, ale to by nám přece doktor Crouchorn řekl."

"Doktor Crouchorn včera trochu přebíral," poznamenal Gregory. "Měl smutnou opičku."

"Slyšela jsem. Je to u něho nezvyklé."

"Je to vůbec poprvé, co se opil. Říká se o něm, že naposledy měl rád láhev jako kojenec."

Gregory naslouchal jejich hovoru a šťoural se v jídle. Přešla ho chuť. Vrátil se do svého pokoje a pokusil se soustředit na dopis dr. Hudson-Wardovi z gloucesterského hrabství. Věděl, že by měl místo přijmout a chtěl to také udělat. Ale nejdříve si chtěl být jistý, že Nancy nehrozí žádné nebezpečí. Nakonec odložil odpověď na následující den, kdy stejně jen poděkoval za skvělou nabídku a vyžádal si týden na rozmyšlenou. Když nesl dopis na poštu vedle hostince "U tří pytláků", stále ještě pršelo.

11.

Jednoho rána déšť náhle ustal a nad východní Anglií se usmívala široká modrá obloha. Gregory osedlal Daisy a vydal se po rozblácené cestě, po které už jel tolikrát. Když přijel k farmě, Grubby a Neckland čistili lopatami příkop. Gregory je pozdravil a vjel do dvora. Chtěl zavést klisnu do stáje, když zpozoroval Grendona a Nancy. Stáli na chodníku u východní zdi domu. Zamířil k nim. Půda byla suchá, jako by tu čtrnáct dní nepršelo. Ale hned na to zapomněl, protože uviděl devět malých křížů, které Grendon zabodával do čerstvě navršené země.

Nancy plakala. Když k nim Gregory přistoupil, oba se na něho podívali, ale Grendon pokračoval v práci.

"Přijměte mou upřímnou soustrast," řekl Gregory tiše. "Je mi to opravdu moc líto, že všichni - ale kde máte kněze?"

Josephe, proč je pohřbíváte bez kněze?"

"Říkala jsem mu to, ale otec nechce o knězi ani slyšet," vzlykla Nancy.

Grendon se sklonil nad posledním hrobem. Uchopil hrubý dřevěný kříž, zvedl ho vysoko nad hlavu a zarazil do země, jako by chtěl proklát srdce neviditelnému nepříteli. Promluvil, až když se narovnal.

"Faráře tu nepotřebujeme! Nemám čas se s ním zdržovat! Vy možná žádnou práci nemáte, ale já jí mám nad hlavu!"

"Ale vždyť jsou to vaše děti, Josephe! Co to do vás vjelo?"

"Jsou jen částí farmy, jako každý z nás!" Otočil se, shrnul si rukávy a rychle odešel k Necklandovi a Grubbymu, kteří pracovali v příkopu.

Gregory uchopil Nancy za paži a pohlédl do její usazené tváře. "Co jsi musela zkusit za těch pár posledních dní!"

"Ach, Gregu! Myslela jsem, že jsi už odjel do Gloucesteru! Proč jsi k nám nepřišel? Čekala jsem na tebe každý den!"

"Hrozně pršelo."

"Tady bylo pořád krásně. Podívej se, jak všechno vyrostlo!"

"V Cottersallu pršelo čtrnáct dní v kuse."

"Proto je v řece a v potocích tolik vody! Ale tady spadlo jen pár kapek."

"Nancy, pověz mi, jak zemřely?"

"Raději to nechtěj vědět."

"Proč nechtěl tvůj otec zavolat faráře? Copak může být tak bezcitný?"

"Protože si nepřeje, aby se to lidé dozvěděli. Proto také poslal Seeleye a jeho lidi pryč. Viš, musím ti to říci, - ach, má ubohá matka! Především poprvé vyšla ze svého pokoje -"

"Snad nechceš říci -"

"Ach, Gregu! Vyšla ze svého pokoje a potom všech devět dětí udusila polštářem! Jedno po druhém!"

Gregory zbledl. Nancy ho vzala za ruku a odvedla ho za dům, kde se posadili na kamennou zídku u sadu, dokud Gregory nestrávil hrůznou novinu.

"Jak se daří tvé matce teď, Nancy?"

"Leží a mlčí. Otec ji zavřel do jejího pokoje. Včera v noci hrozně křičela. Ale od rána je potichu."

Gregory se rozhlédl. Všechno kolem bylo jako puntíkované. Ovocné stromy v sadu odkvetly a na větvích se objevily stovky zárodků jablek, hrušek a jiných plodů. Na záhonu vedle se prohýbaly fazole pod tíhou velkých lusků. Nancy si všimla jeho pohledu. Sáhla do kapsy a vytáhla lesklou červenou ředkvičku, velkou jako rajské jablko.

"Vezmi si. Jsou křupavé a pálivé, jak mají být."

Gregory si bezmyšlenkovitě jednu vzal a zakousl se do ní. Ale vzápětí sousto vyplivl. Opět tu byla ta nesnesitelná hořká pachut'!

"Ale vždyť jsou tak dobré!" protestovala Nancy.

"Teď už jsou dokonce dobré! Teď už nemají jen divnou příchut'! Nancy, copak si neuvědomuješ, že na vaší farmě se odehrává něco příšerného? Nezlob se, ale já to tak vidím! Měli byste odtud ihned odjet!"

"Odjet, Gregu? Kvůli tomu, že tobě nechutnají naše nádherné ředkvičky? Jak můžeme odtud odjet? A kam bychom měli jet? Vidíš ten dům? Žil a zemřel v něm můj děd a jeho otec taky. To je náš dům, Gregu! My se nemůžeme jen tak sebrat a zvednout kotvy! Jen kvůli několika problémům! Ochutnej druhou ředkvičku!"

"Proboha, Nancy, copak ti ještě nedošlo, že chutnají, jako by byly vypěstovány pro někoho s docela jiným trávicím systémem? Vždyť -" Zarazil se a zadíval se na ni. "A možná, že ony jsou opravdu pěstovány pro někoho -"

Za rohem se objevil Bert Neckland, dosud měl kalhoty od bláta v příkopu a košili bez límce rozepnutou do pasu. V pravé ruce svíral starou vojenskou pistoli.

Gregory seskočil ze zidky.

"Jestli se ke mně přiblížíš, tak tě zastřelím," varoval ho Neckland z bezpečné vzdálenosti. "Je nabitá a funguje, o tom nepochybuj! A teď mě hezky chvíli poslouchej, Gregory!"

"Berte, dej to pryč!" vykřikla Nancy. Vykročila k Necklandovi, ale Gregory ji strhl zpět a postavil se před ni.

"Dej to pryč, ty zatracený blázne!" zavrčel. "Ještě někomu ublížíš!"

"Jestli někomu ublížím, pak jedině tobě! Zastřelím tě! Přisahám, že tě zastřelím, jestli se tu budeš pořád motat!" V očích mu plála temná zloba. Myslel to vážně. "Teď mi slíbíš, že odjedeš a víckrát se tu neukážeš!"

"Jdu to říct otci!" řekla Nancy.

Neckland se usklíbl a natáhl kohoutek. "Jestli uděláš krok, Nancy, střelím toho tvého fešáka do nohy! Kromě toho - tvého otce už Gregory nezajímá. Má teď plno větších starostí."

"Myslíš jako zjistit, co se to tady vlastně děje, co?" řekl Gregory. "Poslyš, Berte, měj aspoň ty trochu zdravého rozumu! Copak jsi slepý? Copak nechápeš, že tuto farmu ve skutečnosti obhospodařují malé nestvůry, které nejsou vidět, protože jsou neviditelné?"

Ozval se výstřel. Zatímco Gregory hovořil, Nancy se pokusila o útěk. Neckland bez váhání vypálil. Gregory cítil, že náboj prolétl nohavicí, ale nohu nezasáhl. Rozzuřil se. Vrhle se na Necklanda a srazil ho k zemi. Bert v pádu upustil pistoli. Gregory na něho skočil a začali do sebe bušit pěstmi. Gregory uštědřil Necklandovi tvrdou ránu a vyskočil, ale Bert se na něj znovu vrhl.

"Pusť mě, hlupáku!" křikl Gregory. Podrazil mu nohy a pak se v pevném sevření kutáleli po trávě k domu. Narazili na zeď. Neckland to chytil hůř. Udeřil se do hlavy a zůstal ležet. Gregory se zvedl na všechny čtyři a uviděl před sebou nohy ve směšně pruhovaných punčochách. Klouzal po nich pohledem vzhůru a zvedal se, až se díval do tváře paní Grendonové. Usmívala se.

"Tak jsi přišel, můj hochu. Konečně jsi přišel." Její úsměv byl stále širší a vůbec se úsměvu nepodobal. "Chtěla jsem s tebou mluvit. Ty prý víš o těch stvořeních, která při chůzi zanechávají za sebou čáry."

"Nerozumím vám, paní Grendonová."

"Neříkej mi tak oficiálně, synku. Víš přece o těch malých šedých stvůrách, které by tu neměly být, ne? Před chvílí jsi to říkal, slyšela jsem tě."

"Ach tak... Řekněme, že o nich vím."

"Ty ošklivé děti předstíraly, že o nich nic nevědí. Ale vy o nich víte, že? Víte o těch šedých zrůdách!"

Gregorymu vystoupil na čele pot. Paní Grendonová přistoupila blíž. Zadívala se mu do očí, ale nedotkla se ho. Byl si však vědom, že na něho může každým okamžikem vztáhnout ruce. Koutkem oka zaregistroval, že Neckland se probral a odpízlil pryč. Ale Gregory musel dávat pozor na paní Grendonovou.

"Ty malé šedé stvůry," řekl, "vy jste svých devět dětí před nimi zachránila?"

"Ty stvůry je chtěly políbit, víš? Ale to jsem jim přece nemohla dovolit! Byla jsem chytřejší! Schovala jsem své děti pod polštář a teď je ani já nemohu najít!" Začala se smát. Hluboko v krku jí bublalo.

"Ty stvůry jsou malé, šedé a mokré, že?" zeptal se Gregory ostře. "Mají velké nohy s prsty spojenými blánami jako žáby, že ano? A mají zuby jako zmije!"

Pochybovačně na něho pohlédla. Potom se zdálo, že její oči zachytily nějaký pohyb. Zadívala se upřeně stranou.

"Zrovna jedna přichází. Je to samice. Podívej se sám, chlapče."

Gregory otočil hlavu. Nic neviděl. V krku měl náhle sucho. "Kolik jich je, paní Grendonová?"

Potom uviděl, jak se kousek od něho položila tráva a zase se narovnala. Polekaně vykřikl. Stáhl si z nohy jezdeckou botu a nízko nad zemí jí mrštil směrem k polehlé trávě. Téměř ihned do něčeho narazila. Ve stejném okamžiku ho něco silně koplo do stehna, že odletěl stranou a rozplácl se v trávě. Navzdory bolesti vyskočil a přitiskl se ke zdi.

Paní Grendonová se měnila přímo před očima. Úsměv z její tváře vypřchal. Hlava jí spadla, ramena poklesla a ruce visely bezvládně k zemi. Rysy jejího obličeje pohltil nával purpurového nachu a potom se začala scvrkávat jako vyfukovaný balón. Gregory klesl na kolena, zakryl si hlavu rukama a ztratil vědomí.

Smysly ho musely opustit jen na několik sekund. Když se vzpamatoval, prázdný pytel ženských šatů právě pomalu dopadal na zem.

"Josephe! Josephe!" rozkřičel se.

Nancy nebylo vidět. V záchvatu hrůzy smíšené se zuřivostí si natáhl botu a rozběhl se kolem domu k chlívům.

Neckland stál mezi stodolou a mlýnem a třel si bouli na hlavě. Když uviděl Gregoryho, lekl se a utíkal ke mlýnu.

"Necklande!" zavolal Gregory a rozběhl se za ním. Neckland skočil do mlýnice a zabouchl dveře. Chtěl zastrčit petlici,

ale byla zrezivělá, a tak se rozběhl po schodech vzhůru. Gregory za ním.

Pronásledoval ho až nahoru. Neckland se zřejmě ještě plně nevzpamatoval po ráně do hlavy, protože ani za sebou nezavřel padací dveře. Když Gregory skočil do místnosti, Neckland ho vystrašeně sledoval a couval k průlezu ke křidlům. Už byl venku na plošince.

"Stůj, ty blázne, nebo vypadneš!" křikl na něho Gregory. "Nemusíš se mě bát! Pojď dovnitř a chvíli mě poslouchej! Nechci, aby mezi námi bylo nějaké nepřátelství. Máme teď proti sobě hroznějšího nepřítele! Podívej se!"

Gregory přistoupil k průlezu a ukázal na temnou hladinu rybníka. Neckland se pevně uchopil zábradlí, přitiskl se ke stěně, ale nepromluvil.

"Vidíš ten rybník!" řekl Gregory. "Žijí v něm Aurigiáni. Jsou to - hrome! Tamhle zrovna jeden jde!"

Naléhavost v Gregoryho hlase Necklanda přiměla, aby se otočil a podíval se dolů.

Hladina na břehu se zhoupla a objevila se v ní prohlubeň, která se pomalu sunula do středu rybníka. Tam se změnila v nálevku, pak se vyrovnala a na všechny strany se rozběhly kruhy.

"To je to tvé strašidlo, Berte," řekl Gregory. "Zřejmě právě tohle dostalo paní Grendonovou. Teď už mi věříš?"

"Nikdy jsen neslyšel, že by duchové nebo strašidla žili pod vodou," řekl Neckland.

"Duch ještě nikdy nikoho nezabil. A tady už máme víc příkladů, co ti strašní tvorové dokážou." Gregory ustoupil do místnosti. "Berte, nebude lepší, když si na znamení smíru podáme ruce? Opravdu vůči tobě nic nemám. Tak pojď, člověče! Vím, že ti na Nancy záleží, ale musíme jí dát možnost, ať si o svém životě rozhodne sama! Jinak to vyhraje někdo třetí a my utřeme nos!"

S rozpačitými úsměvy si podali ruce.

"Měli bychom Grendonovi říci, co jsme viděli," řekl Bert. "Myslím, že totéž se večera přihodilo Lardii."

"Lardii? Co se s ní stalo? Všiml jsem si, že tady není."

"Stalo se jí totéž, co se přihodilo selatům. Našli jsme ji u stodoly. Zůstal z ní jenom kožich. Žádné vnitřnosti! Jako by ji něco vysálo!"

"Pojďme, Berte!"

12.

Gregorymu trvalo dvacet minut, než se mu podařilo svolat válečnou radu. Shromáždili se na verandě. Nancy se již trochu vzpamatovala ze zprávy o smrti své matky. Seděla v křesle s dlouhým šálem kolem krku. Její otec stál vedle ní se založenýma rukama na prsou.

Tvářil se netrpělivě. Bert Neckland se opíral o zárubeň dveří. Chyběl jen Grubby. Grendon mu přikázal, aby pokračoval v práci na příkopu.

"Pokusím se vás opět přesvědčit, že vaše životy jsou v nebezpečí," řekl Gregory. "Vy sami si vážnost situace možná dost dobře neuvědomujete, ale -"

Odmíchl se. Na schodech do domu se ozval hluk, jako by tam někdo něco táhl. Práh zapraskal.

"Kdo to tam u všech čertů je?" zavrčel Grendon a vykročil ke dveřím.

"Tati, nechod' tam!" vykřikla Nancy, ale otec otevřel dveře a vstoupil do chodby. Gregory se kousl do rtu. Až dosud se Aurigiáni do domu neodvážili.

Grendon se v minutě vrátil. Nesl v náručí sele.

"Kolikrát jsem ti, Nancy říkal, abys ta selata nepouštěla na dvůr!" zavrčel Grendon a odnesl podsvinče do chléva.

V nastalé přestávce si Gregory uvědomil, jak jsou jeho nervy rozjiti. Posadil se a snažil se uklidnit, než se farmář vrátí.

"V současné situaci jsme vlastně všichni zvířaty," pokračoval pak. "Vzpomínáte si na ten podivný meteor, který v únoru spadl do vašeho rybníka? A pamatujete si na tu zvláštní rosu začátkem jara? Tyto dvě události mají souvislost se vším, co se tu teď odehrává, Josephe. Ten meteor byl vlastně kosmickou lodí. Přinesla k nám živé bytosti, které se zdají být nepřátelské k pozemské formě života. Ve skutečnosti nejsou ani tak nepřátelské, jako diametrálně odlišné, takže nás nemohou pochopit. Tyto živé bytosti z kosmické lodi, nazval jsem je Aurigiány, postříkali celou farmu zvláštní rosou. Byl to urychlovač růstu nebo něco na způsob hnojiva. Způsobilo to, že všechno, rostliny i zvířata, rostou mnohem rychleji."

"Tím lépe pro nás!" řekl Grendon.

"To není pravda, Josephe. Ano, všechno roste rychleji, ale chuť čehokoli je přizpůsobena zaživacím orgánům Aurigiánů. Viděl jste přece, jak jste se svými produkty pochodil v Cattersallu. Nemůžete nic prodat, lidé nekoupí ani mléko, ani maso, ani vajíčka. Protože mají hořkou příchut'."

"Ale to je nesmysl! Pojedeme do Norwiche a tam všechno prodáme! Máme nejlepší úrodu, jakou jsme tu kdy měli! A my to jíme!"

"Ano, Josephe, vy tady to jíte. Ale každý, kdo jí u vašeho stolu, je odsouzen k smrti. Copak nechápete, že jste chuť ově upravování podle aurigiánského jídelníčku? Zrovna tak, jako prasata, drůbež a všechno ostatní? Váš statek se proměnil v superfarmu a všechno, co je na ní, slouží jako zásobárna potravy pro Aurigiány. Včetně vás!"

Na verandě se rozhostilo ticho. Nakonec Nancy tiše řekla: "Tomu přece nevěříš, Gregory."

"To vám řekly ty neviditelné bytosti samy?" zeptal se Grendon vzdorovitě.

"Dívejte se kolem sebe, Josephe! I vaši ženu - promiňte mi tu hrubost - i vaši ženu sežrali, stejně jako psa nebo selata! A sežerou postupně všechno ostatní. Když mají hlad, vylezou z vody a vezmou si to první, nač narazí. Aurigiáni nejsou jako my. Je jim jedno, jestli máme duši nebo ne, jestli máme inteligenci a umíme myslet. Záleží jim jedině na potravě."

"Mne nikdo nesežere!" řekl Neckland. Ve tváři byl bílý jako stěna.

"Jak tomu chceš zabránit? Jsou neviditelní a podle všeho útočí jako hadi. Uštknou tě a pak počkají, až zemřeš. Jsou to vodní tvorové, odhadem asi půl metru vysokí. Jak se před nimi chceš bránit?" Otočil se ke Grendonovi. "Joseph, nebezpečí je vážné a nehrozí jen nám tady na farmě. Zpočátku nám neublížili, aby si nás mohli prohlédnout a poznali, co jsme zač. Jinak bych býval zahynul už na člunu, když jsem po jejich přistání vyplul na rybník. Ale teď už nemůžeme mít pochybnosti o tom, jaké nebezpečí pro nás tito tvorové znamenají.

Dovolte mi prosím, abych se vypravil do Heigham a zatelefonoval policejnímu šéfovi v Norwichu. Nebo aspoň místním četníkům, aby sem přišli a pomohli nám."

"Mládenče, nějak rychle jste zapomněl na naše hovory o nadcházejícím věku a o socialismu! A o tom, jak se státní moc stane postupně zbytečná. Teď, když jsme se dostali do menších potíží, hned chcete volat úřady. Zatím se tu nestalo nic takového, s čím by si neporadilo pár dobrých psů, jako byla má Cuff. A já si ty psy opatřím! A jestli si myslíte, že mi sem pošlete úřady, tak jste blázen! Z vás se tedy ukázal pěkný socialista!"

"Nemáte právo tak mluvit!" zvolal Gregory. "Proč jste Grubbymu nedovolil, aby sem přišel? Kdybyste vy byl socialista, jednal byste s lidmi, jako postupujete vůči sobě! Místo toho jste ho nechal venku, aby kopal příkop! I když jsem si přál, aby se naší diskuse zúčastnil!"

Grendon se opřel oběma rukama o stůl a výhrůžně se k němu naklonil.

"Vy jste si přál, co? A odkdypak je tato farma vaše? A co se týká Grubbyho - ten si tady bude moci dělat, co bude chtít, až tady bude pánem! Do té doby bude poslouchat, co mu řeknu já! Zapamatujte si to, mladíku! Kdo si myslíte, že jste?" Obešel stůl a přistoupil k Gregorymu. "Pokoušíte se nás vystrašit, abychom utekli z tohoto kusu země, co? Jenže Grendonové nejsou lidé, kteří mají hned plné kalhoty, víte? Vidíte tu pušku na stěně? Je nabitá! A jestliže mou farmu do oběda neopustíte, puška na stěně už viset nebude! Budu ji mít ve svých rukou a budu vám mříž na místa, kde broky ucítíte nejvíce!"

"To nesmíš, tati," řekla Nancy. "Gregory je přece náš přítel."

"Proboha, Joseph," řekl Gregory. "Vzpamatujte se a podívejte se na věci rozumně. Copak nevidíte, kde je váš nepřítel? Berte, pověz mu, co jsme viděli na rybníce."

Neckland neměl chuť nechat se zatáhnout do sporu. Podrbal se ve vlasech, otřel si puntíkováným kapesníkem krk a zamumlal: "Viděli jsme takovou divnou vlnu na rybníce, ale jinak vlastně nic. Možná, že to byl vítr, Gregory."

"Tak jste to slyšel," řekl Grendon. "Varoval jsem vás. V poledne tu nebudete ani vy, ani vaše klisna. Jinak nenesu odpovědnost za to, co se stane!" Otočil se a vyšel ze dveří. Neckland poslušně za ním.

Nancy a Gregory osaměli na verandě. Dívali se jeden na druhého. Gregory ji vzal za ruce, byly studené.

"Ale ty mi věříš, Nancy, vid'?"

"Máš na mysli to, že naše jídlo mělo jednu dobu divnou chuť a pak už zase bylo normální?"

"Teď ti chutná proto, že tvůj organismus se už přizpůsobil jejich jedu, Nancy. Oni si vás tu vykrmují! Jako vy si vykrmujete dobytek! Jsem si tím jistý! Mám o tebe strach, Nancy! Hrozný strach! Co teď budeme dělat? Pojď se mnou do Cottersallu: Paní Fennová má nahoře volný pokoj, určitě ti ho pronajme!"

"Teď už povídáš hlouposti, Gregory. Jak bych mohla jít s tebou do Cottersallu? Co by tomu řekli lidé? Ne, jed' domů a počkej, až otce přejde hněv. Až zítra přijdeš, uvidíš, že k tobě bude přívětivější. Večer za ním zajdu a promluví si s ním. Teď s ním nebude rozumná řeč, dosud se nevzpamatoval ze smrti matky. Ani neví, co říká."

"Dobře, miláčku. Ale zůstávej co možná nejvíce v domě. Aurigiáni se dovnitř zatím neodvážili. Zamkni všechny dveře a než půjdeš spát, zavři okenice. A přemluv otce, aby si na noc bral sebou pušku."

13.

Večery se s končícím jarem utěšeně prodlužovaly. Bruce Fox přijel domů před západem slunce. Když toho večera seskočil ze svého bicyklu, Gregory již na něho čekal. Než se Fox navečeřel, pověděl mu, co se na farmě přihodilo.

"To je zlé," řekl Bruce. "Víš co? Zítra je neděle. Vykašlu se na mši a pojedu s tebou. Potřebuješ pomoc."

"Joseph na mě možná bude střílet. Určitě bude střílet, když se mnou pojedou ještě někdo jiný. Spíše by mi pomohlo, kdybys mi poradil, kde bych mohl koupit psa. Potřeboval bych ho pro Nancy."

"Nesmysl, pojedu s tebou. Stejně to chci vidět na vlastní oči, abych se přesvědčil. Ale můžeme sebou vzít mladého psa od kováře. Jeho fena měla štěňata a on se ho chce zbavit. Máš nějaký plán?"

"Plán? Ani ne."

"Musíš mít plán. Grendona hned tak něco nevystraší, že?"

"Myslím, že už je vystrašený dost. Nancy říkala, že se bojí. Farmář jen nemá dost představivosti, aby pochopil, co má dělat. Myslí si, že když bude tvrdě pracovat, problémy se vyřeší."

"Znám ten typ lidí. Nevěří ničemu, dokud si sami nespálí prsty. Víš, co musíme udělat? Ukázat jim živého Aurigiána!"

"To je výborný nápad, Bruce. Jen mi musíš říci, jak to chceš dokázat."

"Chytíme jednoho do pasti."

"Nezapomínej, že jsou neviditelní. Ale - člověče! Vždyť ty máš pravdu! Jakmile aspoň jednoho chytíme do pasti, nebudeme se jich muset bát! Potom ty nestvůry můžeme jednu po druhé zabít!"

Fox se zazubil a zakousl se do třešňového koláče. "Dohodnuto. A doufám, že už se nedomníváš, že ti Aurigiáni jsou utopičtí socialisté!"

14.

Když budeme vědět, jak ta cizí forma života vypadá, hodně nám to pomůže. Taky bylo štěstí, že jsem koupil tu knížku o hadech. Nejen proto, že nyní víme, jakým způsobem Aurigiáni zabíjejí svou kořist a upravují si ji k jídlu - vysají ji jako nějakou polévku, ale dává nám to vcelku jasnou představu o jejich vzhledu. Jestliže přiletěli kosmickou lodí, budou

poměrně malí, a podle všeho to budou obojživelníci. Tyto podivné bytosti budou mít zřejmě hladkou rybí kůži, možná pokrytou šupinami, široké žabí končetiny, krátké, sudovitě tělo a mňavou hlavu se dvěma silnými jedovými zuby v tlamě. Pod pláštěm jejich neviditelnosti se skrývaly pěkně ošklivé zrůdy!

Takové myšlenky procházely Gregorymu hlavou, když s Foxem připravovali past. Grendon jim naštěstí nečinil žádné překážky, Nancyina přímluva se zjevně neminula účinkem. Kromě toho utržil další ránu. Když za svítání vyšel na dvůr, našel z pěti svých nejtlustších kačen jen kůži s peřím. Výsledkem bylo, že se stáhl do sebe a zlohostejněl ke všemu, co se na farmě dělo. Teď pracoval kdesi na poli a nechal oba mladé muže, aby uskutečnili svůj plán. Ale občas se zadíval ustaraně k rybníku, zatímco Nancy je všechny pozorovala z okna v poschodí.

Nancy měla u sebe osmiměsíčního psa neurčité rasy, kterého jí Grendon přinesl. Jeho původ se dal stěží určit a jmenoval se Cikán. Grendon získal dva zuřivé psy od vzdáleného souseda. Tyto zlé bestie s velkými tlamami byly uvázané na dlouhých řetězech, které jim dovozovaly kontrolovat prostor od stájí u rybníka až k mostu k západnímu poli. V jednom kuse štekaly, což zneklidňovalo ostatní zvířata.

S těmi psy to bude problém, říkala Nancy, protože odmítali dotknout se jakéhokoliv žrádla, které pocházelo z farmy. Doufala, že začnou žrát, až vyhládnou.

Grendon přibíl na vrata velkou cedulí. Stálo na ní, že cizím osobám je vstup na farmu zakázán.

Oba mladí mužové se vyzbrojili vidlemi. Potom vynesli z mlýna čtyři pytle mouky a rozložili je na strategických bodech mezi rybníkem a vraty. Gregory vyvedl z chléva tele a táhl je před tesáky zuřivě dorážejících psů. Doufal, že tyto bestie budou k Aurigiánům stejně nepřátelské, jako jsou k lidem.

Když vlekl tele přes dvůr, objevil se Grubby.

"Měl bys zůstat stranou, Grubby," řekl Gregory. "Pokusíme se chytit jednoho ducha."

"Pane, kdybych já chytil jednoho ducha, tak ho uškrtním! Těmahle rukama ho uškrtním!"

"Vidle na něho budou lepší. Ty malé potvory jsou zblízka nebezpečné."

"Já jsem silný, pane! Podívejte se na mé ruce! Kdybych tu potvora chytil, tak ji uškrtním!"

Aby potvrdil svá slova, vyhrnul si rukávy a ukázal oběma mladíkům své mohutné bicepsy. Sevřel ve vzduchu ruce kolem imaginárního hrdla a vyplázl jazyk, snad aby demonstroval účinek škrcení.

"Jsi opravdu silný," řekl Gregory. "Ale my máme lepší nápad, Grubby. Chceme toho ducha zabít vidlemi. Jestli se chceš k nám přidat, zajdi si pro ně do stáje."

Grubby se na ně nerozhodně podíval a přejel si přitom rukou po krku. "Stejně bych ho radši uškrtil. Vždycky jsem si přál někoho uškrtnout!"

"Proč bys to chtěl udělat, Grubby?"

"Vždycky jsem si přál vědět, jak je to těžké. Mám velkou sílu. Ale zatím jsem směl uškrtnout jenom zvířata. Nikdy člověka, víte?"

Gregory ustoupil o krok. "Tentokrát si raději vezmeme vidle, Grubby." Aby uzavřel toto téma, zašel do stáje a přinesl třetí vidle. Vložil je Grubbymu do rukou.

"Dejme se do toho," řekl Fox.

Všichni byli připraveni. Fox a Grubby se přikrčili v příkopu po obou stranách vrat, vidle ležely vedle nich. Gregory vysypal jeden pytel mouky napříč chodníkem, aby každý, kdo projde přes dvůr, zanechal po sobě stopy. Potom vedl tele k rybníku.

Tele polekaně zabučelo a většina zvířat mu odpověděla. Slepice se rozprchly po dvoře, jako když do nich střílí.

Gregory cítil, jak mu po zádech teče studený pot. Plácl tele, aby je přinutil vstoupit do vody. Asi minutu je tam nechal.

Zvíře se celou dobu na něho dívalo nešťastnými očima. Potom mu povolil provaz, aby mohlo vyjít z vody a vedl je kolem mlýna přes dvůr, podél sýpky a zanedbaného záhonu paní Grendonové k vratům, kde čekali Fox a Grubby.

Ačkoli se rozhodl, že se neohlédne, nedokázal se ubránit nepříjemnému pocitu v zádech a každých pár kroků se ohlížel, zda ho někdo nebo něco nesleduje. Ale v rozsypané mouce byly jen dvojce stopy - jeho a telete.

"Zkus to znovu," navrhl Fox. "Třeba tam dole spí."

Gregory svůj pokus opakoval, potom ještě potřetí a počtvrté. Pokaždé uhlašoval v mouce stopy, které v ní zanechal předtím. Viděl Nancy, jak ho z okna svého pokoje pozoruje a při každém dalším pokusu cítil větší napětí.

Přesto, když k tomu došlo, byl zaskočen. Vedl tele popáté k vratům, když Fox náhle vykřikl a zvířata začala naříkat.

Hladina rybníka zůstala neporušena. Aurigián musel vystoupit z některého zálivu nebo ústím potoka. Ale najednou byl tu a nechával své rýhovitě stopy v mouce.

Gregory překvapeně vykřikl a pustil provaz, kterým táhl tele. Couvl k vratům. Tam rozvázal připravený pytel a vrhl jeho obsah proti blížícímu se Aurigiánovi.

Na dvoře jako by explodovala bomba. Z oblaku mouky vystoupila bílá postava a Gregory se rozkřičel hrůzou. Vyděsil se nikoli podobou nepozemšťana, ale jeho zrudnou velikostí. Aurigián byl vysoký tři metry, možná dokonce čtyři.

Postupoval rychle kupředu, strašlivý a nepřemožitelný, švihal před sebou nespočetnými rukama a hledal svou kořist.

15.

Příštího rána se vedle Gregoryho lůžka objevil dr. Crouchorn ve svém klobouku. Poděkoval paní Fennové za horkou vodu a ošetřil pacientovu ránu.

"Dostal jste se z toho poměrně lehce," řekl starý lékař. "Ale jestli vám smím dát dobrou radu, pane Rollesi, přestaňte chodit na Grendonovu farmu. Je to prokleté místo a nečeká vás tam nic dobrého."

Gregory přikývl. Pověděl lékařovi jen to, že se nepohodl s Grendonem. Ten ho vykázal z farmy a nakonec ho střelil do nohy. Což byla pravda, i když ne celá.

"Kdy budu moci opět chodit, doktore?"

"Jste mladý a rána se vám zhojí brzy. Jinak by hrobníci příliš prosperovali a my doktoři bychom vymřeli hladem. Za pár dní budete zase jako rybička. Zítra vás přijdu opět prohlédnout. Do té doby byste měl zůstat na lůžku a nohou nehýbat."

"Rozumím."

Dr. Crouchorn se na něho podíval a zamračil se. "Houby rozumíte! Varuji vás - stačí jeden krok na poraněné noze a můžete o ni přijít! Zfialoví a nezbude, než ji uříznout!"

Pomalu přikývl, jako by chtěl přidat důraz svým slovům, a vrásky v jeho obličeji se prohloubily do takové míry, že mnozí, co neznali výstřednosti doktorovy fyziognomie, by se domnívali, že se usmívá.

"Ale dopis snad napsat smím, doktore."

"Ano, dopis napsat smíte."

Hned po doktorově odchodu vzal Gregory pero a papír a spěšně načmáral vzkaz určený pro Nancy. Napsal jí, že ji šileně miluje a že nemůže snést pomyšlení, že zůstala na farmě a on jí teď nemůže několik dní kvůli ráně v noze vidět. Taky jí napsal, aby si ihned sbalila věci a odstěhovala se do hostince "U poutníka", kde jí pronajal nejlepší pokoj. Takže pokud ho má aspoň trochu ráda, musí ihned jednat a jakmile se v hostinci zabydlí, dát mu vědět.

Gregory dopsal, s uspokojením si dvakrát přečetl text, podepsal ho a přidal několik polibků. Potom zavolal paní Fennovou pomocí zvonku, který mu pro tento účel připravila.

Řekl jí, že doručení tohoto dopisu je velice důležité. Svěřil by ho do rukou jejímu synu Tomovi, až skončí práci a dal by mu za doručení celý šilink, ale dopis velmi spěchá. Paní Fennová nebyla nápadem, aby Tom běžel s dopisem hned, nijak nadšena. Ale Gregorymu se ji podařilo pomocí několika lichotek přesvědčit, až nakonec odešla z pokoje s dopisem a s šilinkem v ruce. Gregory hned začal psát další dopis, tentokrát panu H. G. Wellsovi. Protože od poslední zprávy, kterou mu posílal, uplynul nějaký čas, trvalo mu drahnou chvílí, než se dostal k podrobnostem událostí včerejšího dne.

16.

Pohledem na Aurigiána jsem byl tak šokován (psal Gregory), že jsem stál na místě jako solný sloup a neschopný pohybu jsem zíral na bílé monstrum, které se vynořilo z oblaku mouky. Jak vám mám tu hroznou příšeru popsat, když vím, že jestli je na britských ostrovech někdo, kdo se o tuto záležitost opravdově zajímá, pak jste to právě a jediné Vy? Navíc mé setkání s viditelným Aurigiánem trvalo jen několik okamžiků a vjemů bylo v tak krátkém časovém úseku příliš mnoho na seriózní popis. Ale hlavní nevýhodou je, že na Zemi neexistuje tvor, ke kterému bych mohl tu děsivou bytost z vesmíru připodobnit.

V prvním momentě se mi Aurigián zdál podobný nějaké zrůdné huse, ale musíte si představit krk stejně dlouhý jako tělo - opravdu, bylo to vlastně všechno jenom tělo nebo jenom krk. A na konci toho nebyla žádná hlava, nýbrž chomáč všelijakých končetin, hnízdo vířících řas, kroutících se tykadel a provazů, asi jako kdybyste na jeden konec kmene připevnil živou chobotnici a na opačný místo kořenů velkou mořskou hvězdici. Připadá vám to směšné? Možná, ale mně do smíchu rozhodně nebylo, když se to monstrum blížilo ke mně. Vážilo přinejmenším dvakrát tolik co já. Musel jsem zavřít oči, pohled na tu zrůdu byl pro lidské smysly nesnesitelný. A to jsem viděl jen to, co mi ukázala mouka, nikoli skutečného Aurigiána!

Pohled na tu nestvůru by byl pravděpodobně můj poslední, kdyby nebylo Grubbyho, zmínil jsem se o tom prostém člověku už dříve.

Sotva jsem vysypal na Aurigiána mouku, Grubby vykřikl, odhodil vidle a vyrazil vpřed. Skočil na nestvůru zezadu, čímž znemožnil provedení našeho plánu, podle kterého měl s Foxem ubodat Aurigiána k smrti. Místo toho ho uchopil tak vysoko, jak jen dosáhl a začal ho svírat vši silou svých mocných paží. To byl zápas!

Bruce nemeškal a zaútočil vidlemi. Jeho bojový výkřik mě vytrhl z ohromení. Popadl jsem Grubbyho vidle a rovněž zaútočil. Ta věc měla dostatek rukou na nás všechny! Švihala a mrskala jimi vzduchem, některé z nich byly nepochybně opatřeny jedovými zuby, protože jsem viděl jednu končetinu, jak mířila na mě, otevírala se přitom jako hadí tlama. Nemusím zdůrazňovat nebezpečí - zvláště když si uvědomíte, že účinek mouky byl jen částečný, ve vzduchu kolem nás musely být ještě další neviditelné paže, které na nás dorážely!

Naši záchranou bylo, že Aurigián byl zbabělec. Viděl jsem, jak Bruce do něho vši silou zapíchl vidle a o sekundu později jsem mu já probodl nohu. A v tom okamžiku toho ta zrůda měla dost. Začala ustupovat a Grubby od ní odpadl. Couvala k rybníku překvapující rychlostí. Ted' jsme ji pronásledovali my! A všechna zvířata na farmě provázela naše vítězné tažení hurónským halasem.

Když se Aurigián vrhl do vody, hodili jsme s Foxem po něm vidlemi. Zabodly se mu do nohou. Ale on se ihned ponořil a zanechal po sobě jen vlny a mouku na hladině.

Chvilí jsme se dívali do vody, ale pak jsme se rozběhli zpátky ke Grubbymu. Byl mrtvý. Ležel na zádech a nebyl už k poznání. Ta stvůra ho musela uštknout svým jedovým zubem. Grubbyho kůže byla lesklá a podivně napjatá. Rychle nabývala purpurově nachového zabarvení. Všechny jeho vnitřní orgány se působením Aurigiánova jedu měnily v kapalinu. Za necelou minutu byl z nebohého Grubbyho jen napěchovaný měch kůže.

Na tváři a na krku měl několik ran. Z nich pomalu čůrkem vytékala načervenalá tekutina. Za pár minut kůže splaskla a zůstala ležet v rozsypané mouce. Byla to příšerná podívaná. Určitě horší než proslulá hlava Medúzy, při pohledu na níž jste zkameněl. Byli jsme úplně paralyzováni. Teprve výstřel z Grendonovy pušky nás probudil k životu.

Hrozil mi, že mě zastřelí. Ted', když viděl, že jsme rozsypali jeho mouku a zjevně jsme se chystali odvést mu tele, vypálil na nás. Neměli jsme jinou možnost než utíkat. Grendon rozhodně nebyl v rozpoležení, aby si nechal něco vysvětlit.

Dobrák Nancy vyběhla z domu, aby nám pomohla, ale z druhé strany dvora se na nás hnál Neckland s těmi zběsilými psy na dlouhých řetězech.

Utíkali jsme s Foxem k Daisy. Nechal jsem ji osedlanou. Pomohl jsem příteli do sedla a chtěl se rovněž vyšvihnout, když

padl další výstřel a ucítil jsem pronikavou bolest v noze. Bruce mě vytáhl do sedla a pádili jsme pryč, já napůl v bezvědomí.

Tak tu ležím na lůžku a zůstanu v něm několik dní. Naštěstí nemám prostřelenou kost. A z farmy se stalo prokleté místo. Ještě nedávno, když jsem viděl přírodu v jarním rozpuku hojnosti, mě napadlo, že by se farma mohla stát novým rájem s dostatkem jídla pro všechny, nebo aspoň jeho začátkem. Místo toho - běda! První setkání člověka s bytostí z jiného světa je katastrofální a nový ráj se stane bitevním polem pro válku mezi světy. Může být vyhlídka do budoucnosti jiná než pochmurná?

Než zakončím svůj dlouhý výpis událostí, musím odpovědět na jednu otázku ve vašem dopise a jinou vám položit, více osobní než byla ta vaše.

Nejprve k vaší otázce: Tázete se, zda jsou Aurigiáni úplně neviditelní a uvádíte, že - dovolím si vás citovat doslova - "jakákoliv změna v indexu lomu oční čočky by znemožnila vidění, avšak bez takové změny by oči byly vidět jako sklovité koule. A pro vidění je rovněž nezbytné červenavé pozadí za sítnicí a neprůhledná rohovka. Jak tedy Aurigiáni vidí?" Odpověď je zřejmě jen jedna: Aurigiáni nevidí, tedy alespoň ne v našem chápání zraku, neboť jsou stále neviditelní. Jakým způsobem "vidí", to nemohu říci, ale ať už používají jakýkoli orgán, účinně jim zrak nahrazuje. Také nevím, jak se dorozumívají mezi sebou - ten Aurigián, kterému jsem vidlemi probodl nohu, nevydal ze sebe ani hlásku. Přesto mezi sebou zjevně komunikují. Možná se zpočátku pokusili navázat s námi kontakt pomocí nějakého záhadného orgánu, který my nemáme, a když nedostali odpověď, pokládali nás prostě za zvířata. Jestli tomu tak opravdu je, pak došlo k tragickému omylu!

Nyní k mé osobní otázce: Vím, pane Wellsi, že jste s rostoucím věhlasem stále zaneprázdněnější, ale cítím, že to, co se přihodilo v tomto zapadlém koutě východní Anglie, je závažnou událostí pro svět a pro budoucnost. Byl byste tak laskav a přijel nás sem navštívit? Ubytování v jednom ze dvou místních hostinců je slušné a cesta železnicí není tak hrozná, i když je únavná. A z Heigham je to sem jen osm mil, jezdí odtamtud pravidelně drožka. Budete si moci prohlédnout Grendonovu farmu sama možná se vám podaří i uvidět jednu z oněch bytostí z vesmíru.

Vím, že se budete mým dopisem bavit, ale přísahám, že si ani v jediném detailu nevymýšlím, ani nepřeháním. Věřím, že budete moci přijet!

Váš upřímný ctitel a obdivovatel

Gregory Rolles

Gregory si přečetl znovu dopis a vyškrtl dvě přebytečná přídavná jména. Potom se spokojeně natáhl. Měl pocit, že je pořád v akci, jen je dočasně vyřazený z boje.

Avšak pozdní odpoledne mu přineslo zneklidňující zprávu. Pekařův syn Tom došel jen ke Grendonově farmě. Tam si vzpomněl na pověsti, které po Cottersallu kolují, a zůstal před vraty stát. Z farmy se ozval nepřirozený křik zvířat a silné bušení. Příkradl se blíž. Uviděl Grendona, jak na dvoře staví něco jako šibenici. Polekal se a utekl. Dopis pro Nancy zůstal nedoručen.

Večer přišel Bruce Fox. Gregory se ho pokoušel přesvědčit, aby doručil dopis, ale Fox byl příliš zaneprázdněn přípravami na svatbu své sestry. Chvilí si povídali, hlavně o událostech předešlého dne, potom Fox odešel. Gregory ležel na lůžku a strchoval se o Nancy, dokud mu paní Fennová nepřinesla večeři. V jednom už měl ale jasno. Aurigiáni nevstoupili do domu, protože byli příliš velcí. Dokud tedy Nancy zůstávala v domě, nehrozilo jí nebezpečí. Jinak každý, kdo se zdržoval na otevřeném prostranství v okolí rybníka, byl odsouzen k smrti. Kdy ho smrt zastihne, byla jen otázka času.

Usnul záhy. V časných ranních hodinách se mu zdál sen, že je v neznámém městě se samými novými budovami a lidé tam nosili zářivě se třpytící šaty. Na jednom náměstí rostl strom. Gregory měl zvláštní úkol: krmil ten strom. Musel chytat kolemjdoucí a přistrkovat je ke kmeni, v jehož hladké kůře byly velké masité rty, z kterých tekly sliny. Kdykoli se sliny někoho dotkly, nebožák se začal rozpouštět. Rty v kmeni se pak otevřely a rozpouštějícího se člověka zhlty. Sliny stříkaly i na Gregoryho, ale on se na rozdíl od ostatních nerozpouštěl, nýbrž se rozpouštělo všechno, čeho se dotkl. Objal dívku, kterou miloval - a ona se mu rozpustila v náručí. Probudil se úplně zpocený.

17.

Před obědem přišel dr. Crouchorn a řekl, že Gregory musí zůstat ještě tři dny v posteli, aby se mu zhojila svalová tkáň v noze. Gregory pak ležel ve stavu akutní nespokojenosti sám se sebou. Neustále se mu vybavoval jeho sen a v duchu si lál, jak nedbale a lhostejně se vůči Nancy zachoval. Jeho dopis dosud ležel na nočním stolku vedle postele. Když mu paní Fennová přinesla oběd, rozhodl se, že navštíví Nancy sám. Vyškrábal se z postele a pomalu se oblékl.

Noha bolela víc, než očekával, ale dostal se ze schodů a do stáje bez větších problémů. Když ho Daisy spatřila, potěšeně zafkala. Gregory ji pohladil po nose a přitiskl se k její dlouhé tváři z prosté radosti, že je opět s ní.

"Možná už pojedeme na farmu naposledy," řekl.

Osedlat klisnu bylo poměrně snadné. Horší už bylo dostat se do sedla. Vyžadovalo to značnou námahu. Ale nakonec se mu to podařilo a zabočili na známou rozbitou polní cestu k panství Aurigiánů. Noha hodně bolela. Několikrát musel zastavit, dokud ho nepřešlo píchání v ráně. Látkou kalhot začala prosakovat krev.

Když se přiblížil k farmě, viděl, že to, co pekařův syn pokládal za šibenici, byl vysoký sloup uprostřed dvora. K jeho vrcholu vedl kabel a na jeho konci silná žárovka, která měla osvětlovat okolí.

Ještě něco se změnilo. Za stáji vyrostl vysoký dřevěný plot, který odděloval farmu od rybníka. Ale v jednom místě byl plot prolomen, jako by jím prošel obr. Velké trásky ležely poházeny kolem.

Hned za bránou byl uvázan velký pes, který štekal jako pominutý. Jeho zuřivé hafání děsilo drůbež. Gregory se neodvážil vstoupit do dvora. Jak stál nerozhodně před vraty, a přemýšlel co dál, otevřely se dveře a Nancy vykoukla z

domu. Zavolal na ni a zuřivě jí signalizoval, ať jde ven.

Nancy zahнала psa a přiběhla k bráně. Gregory se svezl z koně, přivázal ho k vratům a políbil Nancy na tvář.

"Kde je tvůj otec?"

"Gregu, tvoje noha! Vždyť krvácíš!"

"To nevadí. Kde je tvůj otec?"

"Myslím, že na jižní louce."

"Výborně! Jdu za ním a promluví si s ním, Nancy. Chci, aby sis sbalila věci a jela se mnou do Cottersallu."

"Nemohu tu nechat otce samotného!"

"Musíš. Jdu mu to říci." Když se belhal přes dvůr, polekaně za ním zavolala: "Gregu, má s sebou pušku! Buď opatrný!"

Dva psi na řetězech na něj zuřivě doráželi. Málem se uškrtli v obojcích, aby na něj dosáhli svými tesáky.

Ujilmů si všiml, že v trávě leží několik ptáků. Jeden z nich dosud žil. Gregory usoudil, že padli vysílením, aby nasýtili své početné hladové potomstvo. Totéž se stane i Grendonovi, pomyslel si. U Grubbyho chatrče spatřil Necklanda, řezal tam dřevo. Grendon tam nebyl. Gregory, veden náhlým impulsem, se otočil a zamířil k prasečím chlívům.

Uvnitř bylo šero. A v tom šeru pracoval Grendon. Když uviděl Gregoryho, odhodil vědro a výhružně k němu vykročil.

"Vy jste se vrátil? Co tu chcete? Copak jste si nepřečetl, co stojí na bráně? Už vás tu, mládenče, nechci ani vidět! Víím, že to myslíte dobře a nechtěl bych vám ublížit, ale jestli sem ještě jednou přijdete, tak vás zabiju. Rozumíte? Zabiju!"

Mám dost starostí i bez vás! A teď vypadněte!"

Gregory se nepohnul.

"Pane Grendone, copak jste se zbláznil jako vaše žena, než zemřela? Copak nechápete, že vás v kterémkoli okamžiku může zastihnout Grubbyho osud? Uvědomujete si vůbec, co je to ve vašem rybníku?"

"Já nejsem blázen, i když si to možná myslíte. Ale i kdyby ty potvory požíraly všechno včetně lidí, tak co? A kdyby to teď byla jejich farma? Pořád potřebuji někoho, kdo ji bude obhospodařovat! Takže si myslím, že mi neublíží. Alespoň dokud mě budou vidět pracovat, tak mi neublíží!"

"Jste jen vykrmován, copak to nechápete? Dřete se jako mezek, a přesto jste za poslední měsíc přibral nejím dvacet kilo! Ani to vás neznepokojuje?"

Něco se ve farmě na okamžik zlomilo. Divoce se rozhlédl. "Netvrdím, že se nebojím! Ale říkám, že dělám, co musím dělat! Naše životy nám nepatří, ty jsme dostali jen propůjčeny! A teď buďte tak laskav a vypadněte!"

Gregory nechtě sledoval Grendonův pohled. Teprve teď si všiml prasat. Jejich mohutné hřbety vystupovaly v šeru až nad hrazení. Byla velká jako telata. "Tohle je farma smrti," řekl.

"Na konci všeho je smrt," odpověděl Grendon. "Ať je to prase, kráva nebo člověk."

"Dobře, pane Grendone, nepřišel jsem se s vámi přit. Máte právo na svůj názor, i když není v souladu s mým způsobem myšlení. Přišel jsem proto, abych vás požádal o ruku vaší dcery."

18.

Nancy Grendonová odešla z domu. První tři dny proležela upoutaná na lůžku v pokoji v hostinci "U poutníka". Byla na smrt nemocná, zdálo se, že všechna normální strava je pro ni jedovatá. Bylo jí tak zle, že propadala zoufalství a nevěřila, že se někdy uzdraví. Ale při Gregoryho péči a pod dohledem dr. Crouchorna se postupně zotavovala a vracely se jí síly.

"Dnes již vypadáš mnohem lépe," řekl Gregory čtvrtý den ráno a posadil se na kraj postele. "Brzy budeš moci vstát, jen co se tvůj organismus zbaví posledních zbytků otrávených potravin z vaší farmy."

"Gregu, slib mi, že už na farmu nepůjdeš! Teď už tam nemusíš chodit, když jsem tady!"

Vzal její ruku do dlaní. "To ti snad ani nemusím slibovat, ne?"

"Jen jsem se chtěla ujistit, že tam nikdo z nás nepůjde. Víš, otec je teď šťastný. Ale já... já si připadám, jako bych se probudila z děsivého snu."

"Už na to nemysli. Podívej se, co jsem ti přinesl!"

Vzal ze stolu zabalený květináč a odstranil papír. Kořenáč překypoval pultuctem gigantických květů fialek.

"Ach, ty jsou velké!" řekla potěšeně. "Gregu, ale to jsou fialky z naší farmy! Jsou nepřirozeně veliké!"

"Chtěl jsem ti udělat radost dárkem z té hezčí části vaší farmy."

Nancy vzala květináč a vši silou jím mrštila napříč místností do protější zdi. Květináč udeřil do dveří a rozpadl se.

Tmavá hlína se rozsypala po dřevěné podlaze a květiny ležely polámané na zemi.

"Jak ses mohl opovážit přinést to prokletí až sem!" zvolala. "Ach, Gregu, to znamená, že jsi tam zase byl!"

Přikývl. "Musel jsem se jít podívat, co se tam děje."

"Prosím tě, Gregu, už tam nechod! Moc tě prosím! Já víím, že se ti zdá, jako by se mi opět vrátil rozum, ale to přece neznamená, že o něj musíš přijít ty! Když si představím, že by Aurigiáni mohli jít za tebou až do Cottersallu..."

"Já víím, Nancy. Několikrát mě již napadlo, proč zůstávají jenom na farmě. Proč, když tak snadno přemůžou lidi, nejdou dál a neútočí a nedobývají naše města a vesnice. Místo toho jim stačí docela malý kousek země."

"Možná nejsem tak chytrá jako ty, ale odpověď je přece jasná. Prostě nechtějí nikam jít. Myslím, že jsou v tom rybníku jen dva a přiletěli na naši starou matičku Zemi jen na výlet. Jako my jezdíme třeba do Great Yarmouthu na svatební cestu. Možná jsou opravdu na svatební cestě."

"Na svatební cestě? To je příšerná myšlenka!"

"Tak na výletě," pokrčila rameny. "Je to otcův nápad. Říkal, že jsou v tom rybníku jen dva a chovají se, jako by sem přiletěli na dovolenou, kde by měli klid. Lidé na dovolené taky hodně jedí, ne?"

Gregory na ni ohromeně zíral. "Ale to je hrozné! To znamená, že tvůj otec se stará, aby se tu Aurigiáni cítili co nejvíce!"

"Myslím, že k tomu, aby se cítili co nejpříjemněji, si Aurigiáni stačí sami."

"Ale pro nás jsou smrtelným nebezpečím!"

"To je další důvod, abys tam už nechodil!"

Avšak sejít z očí ještě neznamená sejít z mysli. Gregory obdržel další dopis od dr. Hudson-Warda, ale nenamáhal se na něj odpovědět. Nedokázal by teď přijmout práci, která by ho vzdálila z Cottersallu, ačkoli si vzhledem ke svým plánům na ženění práci najít chtěl. Podpora, kterou mu otec posílal, by sotva stačila k obživě dvou dospělých osob. I když si to uvědomoval, nedokázal se přinutit řešit praktické problémy. Čekal ještě jeden dopis a hrůzy na farmě mu pořád vrtaly hlavou. V noci se mu opět zdálo o stromu s vlhkými, slintajícími ústy v kmeni.

Následujícího odpoledne sebral odvalu a pověděl o tom Nancy a Foxovi. Setkali se v útulném boxu v zadní části hostince "U poutníka", v diskrétním salonku, jehož křesla byla potažena červeným sametem. Nancy již byla natolik zdravá, že si po obědě vyšla na krátkou procházku.

"Lidé se sami vzdávali tomu slintajícímu stromu," vyprávěl Gregory. "Ačkoliv jsem se jich na to neptal, měl jsem pocit, jako by je ten strom nezabíjel, jen je měnil v něco jiného, co bylo pouze méně lidské. Na rozdíl od prvního snu byl strom včera z nějakého kovu a stále rostl a jako by se měnil. Skrze korunu stromu jsem viděl všelijaké potrubí a písty a z větví syčela pára."

Fox se ušklíbl. "Vypadá to na nějaký román z budoucnosti, kdy i rostliny budou pěstovány stroji. Gregu, necháváš se příliš unášet nejnovějšími objevy a vynálezy techniky! Potřeboval by ses odreagovat, aby ses vrátil na zem. Má sestra jede zítra do Norwiche a v kočáře mého strýce jsou dvě volná místa. Nechceš vzít Nancy a zajet se tam taky podívat? Sestra si jde koupit nějaké doplňky ke svým svatebním šatům a nepochybuji, že Nancy to bude velmi zajímat. Potom byste mohli zůstat pár dní u tvého strýce. Ujist'uji tě, že ti dám okamžitě vědět, kdyby Aurigiáni vtrhli do Cottersallu, takže o nic nepřijdeš."

Nancy stiskla Gregorymu ruku. "Pojeďme, Gregu, ano? Už jsem tak dlouho nebyla v Norwichi! A je to tak hezké město!"

"Není to špatný nápad," řekl Gregory zamyšleně. "Ale -"

Fox i Nancy na něho naléhali tak dlouho, až souhlasil. Potom využil první příležitosti, aby se zvedl od stolu. Políbil Nancy na dobrou noc a spěchal k pekařovu domu. Jednou věcí si byl jist: jestliže má odjet do Norwiche, musí se nejprve zajet podívat na farmu, aby věděl, co se tam děje.

19.

Když přijížděl v teplém letním soumraku k farmě, překvapeně zůstal stát. Všechno se změnilo. Na různých místech vyrostly tři metry vysoké bariéry narychlo stlučené ze dřeva. Měly zřejmě zabránit veřejnosti v pohledu na Grendonovu usedlost, ale svůj účel neplnily. Stály nejen na dvoře, ale v nepravidelných intervalech také podél hranice farmy, neuspořádaně mezi ovocnými stromy, roztroušeně v kapradí a několik jich bylo dokonce i v bažině. Z dálky se neslo usilovné bušení provázené hlasy zvířat. Někde vyrůstala další bariéra.

Avšak skutečně nezemský vzhled dávalo farmě umělé osvětlení. Osamělý sloup ve dvoře již měl pět společníků. Jeden byl u vrat, jiný u rybníka, další pak u strojovny, za domem a u prasečích chlívků. Žluté světlo redukovalo scénu na odpudivý obraz, který mimoděk připomínal záběry z egyptských hrobek.

Gregoryho ani nenapadlo, aby vstoupil na farmu branou. Přivázal Daisy u akátů u cesty a kradl se přes úhor k jižní louce. Cestou se pozorně rozhlížel. Tráva na kraji louky byla ještě normální, ale pšenice na poli mu již sahala až k bradě. Ovoce rychle dozrávalo. Jahody byly velké jako hrušky. Jablka se jako deformované fotbalové míče houpala na praskajících větvích, některé z nich se občas utrhl a s těžkým žuchnutím spadlo na zem. Dýně, které spočívaly v kompostu, byly tak obrovské, že se už nedaly k ničemu přirovnat, snad jen k mlýnskému kolu. Odevšad se ozývaly různorodé zvuky.

Gregory se zastavil a naslouchal.

Zvedl se vítr. Křídla starého mlýna zaskřípěla. Rytmičké tlučení pístů ve strojovně se zrychlilo, někdo zvýšil výkon. Psi se rozštěkali a zvířata se k nim bučením, mečením a kvičením přidávala.

Gregory si vzpomněl na slintající strom. Bylo to tu jako v jeho snu - za větvemi stromů stoupal k obloze temný sloup páry jako zlověstné znamení nových a neznámých sil. Jako by se ze zemědělství stával průmysl a jeho výnosy hladově hltil nový bůh Vědy.

Gregory se vzpamatoval. Plížil se stínem, kam nedosahovalo světlo žárovek, až se přikradl k zadnímu vchodu do domu. V okně kuchyně svítila lucerna. Z místnosti se ozval skřípavý zvuk, jako by někdo šlápl na rozbité sklo.

Gregory se přikrčil, proběhl pod oknem a nakoukl dveřmi do chodby. Ze salonku uslyšel Grendonův hlas, byl tlumený, jako by farmář promlouval sám k sobě.

"Lež! Už tě nepotřebuji! To je zkouška síly! Ach, bože, zachovej mi sílu, abych to dokázal! Až do loňska jsi nechal mou zem jako úhor - teď mi dovol, abych sklídl svou úrodu! Nevím, co děláš a nechci odhalovat tvé plány, ale tato farma je můj život. Proklej je všechny!" Jeho slova přešla v nesrozumitelné mumlání, jako by byl opilý.

Gregory naslouchal a jako hypnotizován šel krok za krokem k pootevřeným dveřím. Nahlédl do místnosti.

Grendon stál uprostřed pokoje. Na zaprášeném krbu hořela svíčka, její plápolavý plamínek se odrážel ve skleněných vitrinách s vycpanými zvířaty. V domě byla zřejmě vypnuta elektřina, aby bylo dost proudu pro žárovky venku.

Grendon byl otočen ke Gregorymu zády. Byl zarostlý a záda měl ohnutá, jako by na nich spočívala tíha povinností. Přesto jeho vzezření na Gregoryho zapůsobilo. V tom muži byla tvrdošíjnost, jaká vzbuzovala úctu. Sledoval farmáře, jak vychází zadním vchodem, nechává dveře otevřené a pořád hovoří k sobě. Teprve za rohem se jeho hlas ztratil ve štěkotu psů.

Různorodé zvuky z farmy nedokázaly přehlušit zasténání, které se ozvalo z místnosti. Gregory nahlédl dovnitř a uviděl

ve tmě pod stolem tělo. Převrátilo se a jak pod ním zaskřípaly střepy, zasténalo. Gregory neviděl, kdo to je, ale byl si jist, že je to Neckland. Sklonil se nad ním a zvedl mu hlavu.

"Nezabíjejte mě! Chtěl jsem jen utéci! Opravdu jsem chtěl jen utéci!"

Gregory odkopl vycpanou rybu. "Berte! To jsem já, Gregory! Co se ti stalo? Jsi zraněn?"

Potom uviděl rány. Bertova košile byla prakticky rozervána na kusy a na zádech měl několik řezných ran, jak se obracel ve skle. Vážnější bylo poranění na rameni, které rychle otékalo a nabíralo nehezke modrofialové zabarvení. Odehrála se tu bitka. Pod stolem ležela jiná vycpaná ryba, měla otevřenou tlamu, jako by právě umírala. Také tam byla znetvořená koza, skleněný knoflík vypadal z očního důlku a kutálel se po podlaze ke krbu.

Neckland si přejel rukou po obličeji. "Gregory?" zeptal se už rozumně. "Ty nejsi v Cottersallu? Co tady děláš? Jestli tě tu Grendon najde, tak tě zabije!"

"Co se ti stalo, Berte? Můžeš vstát?"

Neckland se chytil Gregoryho paže a namáhavě vstal. "Proboha, mluv potichu, nebo nás uslyší a je s námi konec!"

Dočista se zbláznil, pořád opakuje, že ty potvory sem přiletěly jen na dovolenou! Málem mi tou svou holí urazil hlavu! Ještě že ji mám tak tvrdou!"

"Proč jste se rvali?"

"Řeknu ti to na rovinu. Měl jsi pravdu, konečně mi došlo, že ty bestie z rybníka nás chtějí sežrat. Vycucají nás jako Grubbyho nebo paní Grendonovou, když tady zůstaneme. Jenže já jsem se sežrat nechtěl nechat. Šel jsem do svého pokoje, abych si sbalil věci. Samozřejmě, když se Grendon nedíval. Chtěl jsem utéci, protože to, co je teď na farmě, je horší než peklo! Povídám, že je to tisíckrát horší než peklo!"

"A Grendon tě chytil, že?"

"Vrhl se na mě, jako by zešlé. Hodil jsem po něm rybu, potom tu kozu, ale dostal mě. Ale teď už mě tady nic neudrží, i kdybych měl utéci třeba v podvlékačkách! A jestli ti můžu poradit, vypadni odtud co nejrychleji taky! Stejně jsi musel přijít o rozum, když ses sem vrátil!"

Opřel se o Gregoryho a s jeho pomocí a s hekáním a klením se dobelhal ke schodům.

"Berte," řekl Gregory. "Řekněme, že bychom Grendona chytili a svázali. Potom bychom ho mohli naložit na žebříňák a odvézt odtud pryč."

Bert se na něj zadíval a třel si rukou opuchlé rameno. "To už si zkus sám!" řekl, otočil se a začal stoupat do schodů.

Gregory ho nechal jít. Koutkem oka sledoval okno, aby postřehl, kdyby se někdo blížil. Přišel na farmu bez zjevné motivace, ale nyní se mu v hlavě rodil nápad. Cítil se povinován ho uskutečnit, přestože již ke Grendonovi ztratil veškerou úctu, kterou k němu choval. Také ho nemohl ponechat samotného čelit hrůzám, které vetřelci na farmě rozpoutali. Napadlo ho, že by mu možná pomohli farmáři z Dereham Cottages. Pokud by se k nim ovšem dostal bez broků v kalhotách, po setmění byli stejně nedůvěřiví jako Grendon.

Strojovna byla celá z cihel a měla jediné zamřížované okno. Dveře byly pevné, rovněž opatřené mřížemi a daly se zamknout zvenčí. Možná by se podařilo vlákat Grendona do strojovny a nechat ho tam, dokud by nepřišla pomoc.

Gregory šel ke dveřím a opatrně vykoul do dvora. Potom dlouho pozorně studoval půdu, zda se v ní neobjevují stopy, které by znamenaly hroznější nebezpečí, než představoval farmář. Ale nikde nebylo ani náznaku, že by Aurigiáni vystoupili z rybníka. Sešel po schodech na dvůr.

Neudělal ani tři kroky, když noc prořízl ženský výkřik. Gregory ztuhl na místě a srdce mu sevřela ledová ruka. V prvním okamžiku ho napadlo, že to křičí šilená paní Grendonová. Potom rozpoznal hlas. Patřil Nancy. Ještě než výkřik dozněl, uháněl ze všech sil k místu, odkud se volání ozvalo.

Teprve v běhu si uvědomil, že se rozeřvala i všechna ostatní zvířata. Nejhlasitěji kvičela prasata, každá svině ječela, jako by ji chtěli zabít, či jako by se pokoušela překřičet ostatní a předat někomu neznámému nesrozumitelný vztek.

Gregory proběhl pod světlem, kolem dřevěné bariéry a hnal se k chlévu.

Rámus uvnitř byl ohlušující. Zvířata se vzpínala a bila kopyty do hrazení. Pod stropem visela jediná žárovka. Gregory v jejím chabém světle viděl, jak příšerně se prasata změnila. Prasnice byly gigantické, ve svých vězeních se nedokázaly ani otočit a obrovské uši jim plácaly kolem hlavy.

Grendon stál ve dveřích na opačném konci chléva. V rukou držel bezvládné tělo své dcery. U nohou mu ležel rozsypaný pytel krmení pro prasata. Pootevřel dvířka u jednoho prasete a pokoušel se protlačit kolem zvířete, které mu sahalo téměř po ramena. Otočil se a civěl na Gregoryho prázdným pohledem, což bylo hroznější, než kdyby se v jeho tváři zračila nenávist nebo zuřivost. Ale byl tu ještě někdo. Vrátká kousek od Gregoryho se otevřela. Dvě prasnice, které byly namačkány uvnitř, zakvičely vysokým falsetem a pokusily se utéci. Celé se trásly a štětiny na jejich hřbetech stály jako hřebíky. Ucítily ve své blízkosti přítomnost neukojitelného hladu. Kopaly slepě před sebou, aby se ubránily neviditelnému nepříteli a ostatní zvířata kvičela strachem.

Boj byl zbytečný. Aurigián byl tu, neviditelný a nelítostný jako sama smrt. Na zádech jedné svině se objevila tečka po bodnutí a od ní se rychle šířilo purpurové zabarvení. Takřka okamžitě zvíře pokleslo v kolenou a zhroutilo se na podlahu, zatímco jeho objemné tělo se kvapem zmenšovalo.

Gregory tentokrát nezůstal stát, aby ohromeně pozoroval úděsnou podívanou. Také farmář se pohnul. A bylo zřejmé, co hodlá podniknout. Couvl do kouta a hodil tělo své dcery do koryta. Nejbližší prase zapomnělo, co se děje na opačném konci chléva a obrátilo hlavu s ostrými tesáky, aby ochutnalo nový příděl potravy. Grendon měl volné ruce. Na zdi za ním visela puška.

Lomoz ve chlévě dosáhl vrcholu. Prasnice, jejíž společnice byla tak rychle vysáta, prorazila vrátka a vyběhla do chodby, která vedla prostředkem chléva. Na okamžik se zastavila - našťastí pro Gregoryho, protože jinak by byl v pasti - jako by si nevěděla rady, co si počít s nenadále nabytou svobodou. Dřevěné hrazení se oťrásko a další prasnice vyběhla do chodby. Gregory uskočil stranou a přitiskl se ke zdi. Další náraz. Dřevěné trámy praskaly a ze stěn začaly

padat cihly, jak se zvířata probíjela ze svých vězení.

Gregory se v nastalé panice vrhl ke Grendonovi. Ale jedna z prasnic byla rychlejší. Sklonila hlavu k zemi a zabodla svůj rypák farmáři do rozkroku. Grendon zaúpěl, předklonil se a v mžiku byl smeten pod těla zvířat. Gregory jen taktak stačil uniknout do prázdného kotce, když se zvířata přehnala kolem. Nancy se probrala. Kopla svini do rypáku a snažila se dostat z koryta, kam ji otec předhodil prasatům za potravu. Gregory vyskočil na dřevěné hrazení, zvedl Nancy a vyšvihl se s ní na trám pod střechou.

Byli v bezpečí, ale jejich bezpečí nemohlo trvat dlouho. Ve zvířeném prachu viděli prasata, jak se drala k oběma východům z chléva. Uprostřed chodby se rozpoutala bitva mezi zvířaty, která se chtěla probít na druhou stranu chléva. Nemilosrdně do sebe zarývala tesáky a rvala své protivníky na kusy. Chlív se otřásl a zdálo se, že se každou chvíli musí zhroutit.

"Ten Aurigián je ještě tady!" zakřičel Gregory Nancy do ucha. "Největší nebezpečí nám hrozí od něho!"

"Jsi blázen, že jsi sem chodil! Když jsi odešel, musela jsem jít za tebou! Ale otec - on mě vůbec nepoznal!"

Ještě že si nevšimla, že její otec je někde pod těly zvířat, pomyslel si Gregory. Nechtě se podíval k místu, kde farmář naposledy stál, a uviděl pušku. Dosud visela na zdi. Grendon už na ni nedosáhl. Gregory přikázal Nancy, aby se nehнула z místa a sunul se po trámu k pušce, půl metru pod ním obludný hřbet největší svině. Ale potřeboval zbraň, byla to jediná obrana proti hroznému vetřelci. Aurigiáni byli sice neviditelní a diametrálně se lišili od člověka, ale sotva budou imunní vůči olovu.

Když se zmocnil staré pušky, pocítil neodolatelné nutkání neviditelnou stvůru zabít. Ve stejné sekundě mu hlavou proběhla vzpomínka na večer, kdy věřil, že návštěvníci z vesmíru přiletí z dokonalejšího společenského systému a přinesou lidem moudrost a štěstí. Domníval se tehdy, že mezihvězdné lety může zvládnout jen civilizace stojící na vyšších morálních principech. Nebude spíše opak pravdou? Co když cestování vesmírem mohou zvládnout jen bytosti ještě bezohlednější než člověk, jimž je slovo humanita naprosto cizí? V mysli se mu promítla děsivá představa vesmíru, v němž se dobro skrývá na osamělých a zastrčených planetách, zatímco prostorem křížují lodí nemilosrdných zabijáků toužících ukojit své nenasytné choutky.

Když se vrátil, Nancy ukázala ke vzdálenějšímu východu, zvířata se prodírala do tmavé noci. Ale jedna prasnice se zastavila, její kůže se zabarvila do purpurového nachu a prase se svezlo k zemi. O několik sekund později tentýž osud postihl další zvíře.

Že by se Aurigián rozzlobil? Nebo ho zvířata ve slepé panice poranila? Gregory zvedl pušku a zamířil. Viděl ve vzduchu sloup, rýsoval se ve zvířeném prachu jako přízrak.

Pak stiskl spoušť. Zpětný náraz ho takřka srazil dolů. Zachytil se a ohlušený výstřelem se znovu posadil obkročmo na trám. Nancin hlas slyšel jako z dálky:

"Človče! Trefil jsi ho přesně doprostřed!"

Gregory otevřel oči a podíval se skrz clonu kouře a prachu. Aurigián se zapotácel a padl k zemi. Ležel mezi dvěma znetvořenými těly prasat, která zabíl, a z nichž teď vytékala načervenalá tekutina.

Potom Aurigián opět vstal. Vydal se směrem ke dveřím a zmizel ve tmě.

Gregory a Nancy zůstali ještě celou minutu sedět na trámu a v očích jim zářil triumf. Postupně se měnil v myšlenku, která je oba napadla. Budova chléva byla nyní prázdná, kromě jediného, těžce poraněného zvířete.

Gregory seskočil na podlahu a pomohl Nancy dolů. Překročili hromady polámaného dřeva a cihel a vystoupili do čerstvého nočního vzduchu.

Za sadem se v přízemních oknech domu objevilo zvláštní cihlově červené světlo.

"Hoří! Gregu, náš dům hoří! Rychle, musíme zachránit, co se dá! Všechna zvířata, která otec vycpával -"

Gregory ji pevně uchopil za paži. "To udělal Bert Neckland! Vsadím se, že to byl on! Říkal, že farma je prokletá a že se musí zničit!"

"Tak pojďme -"

"Ne, Nancy. Musíme nechat dům hořet. Někde kolem je raněný Aurigián. Nezabili jsme ho. Jestliže tito tvorové znají hněv, zášť a touhu po pomstě, potom nás budou chtít zabít! Nezapomínej, že je jich víc! Nemůžeme jít směrem k domu, jestli chceme zůstat naživu! Naštěstí jsem nechal Daisy venku. Unese nás oba."

"Gregu, ale to je můj dům! Můj domov!"

Ozval se řinkot skla. Z oken kuchyně vyšlehly plameny a rychle se šplhaly vzhůru.

Gregory táhl Nancy opačným směrem. "Ted' jsem já tvůj domov!" křičel.

Když přiběhli k vratům, za nimiž byla uvázána Daisy, otočili se.

Dům byl v plamenech. Nic ho už nemohlo zachránit. Vítr zanesl jiskry k větrnému mlýnu. Jedno z křídel se vzňalo. A na všechno svítlo chladné světlo elektrických žárovek z vysokých sloupů.

Dvorem proběhlo obrovské zvíře, snad to byla kráva. Náhle se ozval praskot a vzápětí na to se ostře zablesklo a světlo zhaslo. Splašené zvíře zřejmě přerazilo sloup, ten spadl do rybníka a v elektrickém vedení nastal zkrat.

"Pojďme pryč," řekl Gregory a pomohl Nancy do sedla.

Když se šplhal za ní, rozlehl se za farmou ohlušující rachot. Jeho intenzita rostla a přecházela z hlubokých tónů, připomínajících zemětřesení, do výšek.

Nad rybníkem se objevil oblak páry. Potom se nad hladinu rybníka vyhoupla kosmická loď. Stoupala k obloze a rachot slábl. Stoupala a stoupala, až se změnila v jasnou hvězdu a pak zmizela úplně.

Gregory se za ní díval. A najednou v sobě pocítil podivný zármutek, jakoby mu bylo líto, že odletěli. Vypeskoval se za svou iracionalitu, potom se zamyslel a vyjádřil svou myšlenku nahlas: "Možná jste tu byli opravdu na dovoleně!" zavolal za mizející kosmickou lodí. "Snad se vám tu líbilo a budete o naší planetě doma vyprávět! A třeba si uděláte ze Země rekreační středisko, které budou vyhledávat milióny Aurigiánů!"

20.

Hodiny na věži byly právě půlnoc, když míjeli první domky Cottersallu.

"Půjdem rovnou do hostince," řekl Gregory. "Nerad bych v tuto dobu paní Fennovou budil. Kromě toho tam dostaneme něco k snědku a tvá nová domácí ti ošetří rány."

"Nic mi není," odvětila Nancy. "Ale budu ráda, když mi budeš dělat společnost."

"Varuji tě - od nynějška si mé společnosti užiješ víc, než ti bude mnohdy milé!"

V hostinci již měli zavřeno, ale netrvalo dlouho a hostinská jim po zaklepání otevřela.

"V pokoji číslo tři se ubytoval nějaký vznešený pán," oznámila jim hned ve dveřích vzrušeně, "Přeje si s vámi ráno mluvit, pane Rollesi. Musí to být nějaký velice vážený člověk! Přijel teprve před hodinou!"

Gregory se kysele zatvářil. "To bude asi můj otec."

"Ach ne, pane Rollesi. Zapsal se jako pan Wills nebo Wells, jeho písmo je hrozně nečitelné."

"Wells! Pan Wells! On přijel!" zvolal Gregory nadšeně. "Nancy, je tady jeden z největších mužů Anglie! Nikomu náš příběh neposlouží víc, než právě jemu! Jdu okamžitě za ním!"

Políbil dívku lehce na tvář, vyběhl do schodů a zaklepal na dveře pokoje číslo tři.

Raphael A. Lafferty

ALBERTOVY LOGIKOVÉ STROJE

Raphael Aloysius Lafferty je zajímavá postava v literatuře SF. 35 let pracoval v elektrotechnickém průmyslu a první povídku publikoval až ve svých 45 letech, v roce 1960. Jeho koníčkem je konzumace alkoholu a studium cizích řečí, umí prý mimo jiné i základy všech slovanských jazyků, avšak z jeho několika románů a nesčíslných povídek je zřejmé, že nejmistrnější ovládá svou rodnou angličtinu. Protože originální název jeho jediné oceněné povídky, Eureka's Dam, není dost dobře možné do češtiny přeložit, dali jsme jí název úplně jiný. Příběh, který si nyní přečtete, obdržel roku 1973 cenu HUGO.

Byl zřejmě posledním z nich.

Z koho? Posledním z velkých individualistů? Poslední ze skutečných tvůrčích génů století? Posledním z dokonalých předků?

Ne. Ne. Byl posledním z hlupáků.

Když se objevil na světě, už dávno se rodila chytřejší děcka, jak tomu bude již napořád. On byl zřejmě posledním zabeđeným dítětem, jaké kdy spatřilo světlo tohoto světa.

Dokonce jeho vlastní matka musela přiznat, že její Albert je těžko chápavé dítě. Co jiného může říct člověk o chlapci, který nezačne mluvit dřív, než jsou mu čtyři roky, který se nenaučí zacházet se lžící, dokud mu není šest let, a který nedokáže manipulovat s klikou od dveří dřív než v osmi? Jak jinak může mluvit člověk o chlapci, který si obouvá boty na nesprávnou nohu a hrozně nerad chodí? A kterému se musí předem napovědět, aby po zívnutí zavřel ústa?

Něco se Albert nenaučil nikdy - třeba to, zda je to velká nebo malá ručička, která na hodinách ukazuje hodiny. Jemu bylo zcela lhostejné, kolik je hodin.

Když ve věku asi osmi a půl roku udělal obrovský pokrok v tom, že rozeznal pravou ruku od levé, dokázal to díky nejsměšnější sestavě mnemotechnických pravidel, jaká dal kdy kdo dohromady. Muselo se u nich vzít v úvahu, na kterou stranu se psi otáčejí, než si lehnou, jaký je směr otáčení vodních vírů a cyklonů, z které strany se dojí kráva a z které se vyskakuje na koně, v jakém směru se krouží listy dubu a v jakém sykomory, jaká je bludišťová struktura mechu na skalách a jaká na stromech, jak se štípe vápenec, v jakém směru krouží jestřáb, v jakém loví ťuhák a v jakém se svinuje had (nezapomenout, že horská zmije tvoří výjimku), jaká je poloha vějířů cedru a netýkavky, v jakém směru si vrtá noru skunk a v jakém jezevec (při vzpomínce na čpící zápach nezapomenout, že skunkové někdy používají staré jezevčí nory). Tak si Albert nakonec zapamatoval, která ruka je pravá a která levá, i když normální dítě by se to naučilo bez celého toho nesmyslu.

Albert se nikdy nenaučil psát čitelně. Aby prospíval ve škole, uchýlil se k podvodu. Z tachometru od bicyklu, z miniaturního motorku, z drobných excentrických vaček a z baterií ukradených z dědečkova sluchadla, sestrojil přístroj, který za něho psal. Ten přístroj byl mrňavý jako hmyzí larva, dal se připevnit k peru nebo k tužce a Albert jej mohl skrýt prsty. Když Albert nastavil jeho vačky tak, aby kopíroval vzor předtištěný v sešitě, napsané se od krásných písmen vzoru nedalo rozeznat. Tak Albert kreslil různá písmena téměř navlas stejným způsobem. Samozřejmě, že to bylo nečestné, ale co jiného může člověk dělat, když je tak omezený, že se nenaučí obstojně psát?

Počty Albertovi nešly vůbec. Proto musel sestrojit jiný přístroj, který za něho počítal. Přístroj se pohodlně vešel do dlaně a dokázal sečítat, odečítat, násobit a dělit. Když se Albert následujícího roku dostal do deváté třídy, kde se učila algebra, musel na čelo svého přístroje přidělat placatý nástavec, aby mohl počítat kvadratické a simultánní rovnice. Nebýt těchto podvodů, Albert by se ve škole nedočkal vůbec žádných známek.

Když dospěl do patnáctého roku svého života, dostavilo se další trápení. Lidi, trápení je příliš slabý výraz. Pro něco takového by mělo existovat silnější slovo. Albert se totiž bál dívek.

Co dělat?

"Postavím si stroj, který se holek bát nebude," umínil si Albert. A pustil se do práce. Stroj byl téměř hotov, když Alberta napadlo: "Jenže holek se nebojí žádný stroj. Jak by mi ten můj mohl pomoci?"

Logicky uvažovat neuměl a analogie selhala. Udělal to, co vždy. Uchýlil se k podvodu.

Ze starého klavíru v podkroví vzal programovací válečky, sehnal fungující převodovku, použil zmagnetizované listy

místo perforovaných hudebních válců, paměť nakrmil Logikou od autora jménem Červotoč a měl stroj na logiku, který odpovídal na otázky.

"Co se se mnou děje, že se bojím holek?" zeptal se Albert svého logikového stroje.

"Nic se s tebou neděje," sdělil mu logikový stroj. "Bát se holek je logické. Já jsem z nich taky pěkně vyděšený."

"Ale co s tím mám dělat?"

"Čekat na vhodnou dobu a příležitost. Jistěže to bude trvat dlouho. Pokud nechceš podvádět..."

"Ano, chci, a co v tom případě?"

"Postav stroj, který bude vypadat přesně jako ty, Alberte, a bude stejně jako ty mluvit. Udělej ho však tak, aby byl chytřejší než ty a aby se nestyděl. A ano, Alberte, pro případ, že se něco zvrtně, měl bys do něho zabudovat ještě něco. Pošeptám ti to. Je to nebezpečné."

A tak Albert vyrobil Danečka, figurínu, která vypadala jako on, ale byla chytřejší a nestyděla se. Vybavil Danečka slovní zásobou z časopisů zasvěcených kresleným seriálům, a tak byli oba připraveni a šli navštívit Alenku.

"Ach, ten je úžasný!" zvolala Alenka. "Proč nemůžeš být jako on, Alberte? Nejsi báječný, Danečku? Proč musíš být tak hloupý, Alberte, když Daneček je tak báječný?"

"Já - eh, eh - nevím," odpověděl přerývavě Albert, "eh, eh, eh."

"Mluví, jako když ryba škytá," poznamenal Daneček.

"Tak mluvíš, Alberte, tak opravdu mluvíš!" vzkřikla Alenka. "Alberte, proč nedokážeš říct něco tak vtipného jako Daneček? Proč jsi takový tůlpa?"

Nedopadalo to nijak dobře, ale Albert se nevzdával. Naprogramoval Danečkovi hru na ukulele a zpěv. A v duchu si přál, aby se tak mohl naprogramovat sám. Na Danečkovi se Alence líbilo všechno, ale Albertovi se nevěnovala ani v nejmenším. A jednoho dne měl Albert všeho právě dost.

"Na-na-na co toho panáka potřebujeme?" zeptal se. "Udělal jsem ho jenom proto, aby tě ba-ba-, aby tě rozesmál. Pojď někam a Danečka nech být."

"Jít někam s tebou, Alberte?" podivila se Alenka. "Vždyť jsi tak hloupý. Řeknu ti, co uděláme. Pojď někam se mnou, Danečku, a nechme být Alberta. Bez něho bude víc legrace."

"Kdo ho potřebuje, že?" přidal se Daneček. "Vypadni, chlapečku."

Albert se od nich důstojně vzdálil. Byl rád, že se ve věci toho speciálního vybavení Danečka řídil radou svého logikového stroje. Ušel padesát kroků. Sto. "To stačí," usoudil a stiskl v kapse tlačítko.

Nikdo kromě Alberta a jeho logikového stroje ani v nejmenším netušil, co to bylo za explozi. Až o chvíli později se snesla k zemi sprška drobných koleček z Danečka a kousičků z Alenky, ale těch zbytků nebylo tolik, aby se z nich dal někdo identifikovat.

Od jeho logikového stroje se již dříve dostalo Albertovi jednoho ponaučení: Nikdy nevyrob nic, co bys nemohl zničit. A tak Albert konečně dospěl v muže, alespoň věkem. Jinak v něm už provždy zůstalo něco z velice těžkopádného mladíka. A přesto bojoval sobě vlastním způsobem proti těm, kterým bylo třináct až devatenáct let, a na hlavu je porážel. Nepřátelství k nim ho nikdy neopustilo. Neprožil nijak radostné dospívání a vzpomínky na to období nenáviděl. A nikdo ho nikdy ani omylem nepokládal za přizpůsobivého člověka.

Albert byl příliš nespolečenský, než aby se uživil počestným způsobem. Musel se snížit k pokoutnímu prodeji svých zázračných blbinek darebákům a kšeftmanům. Ale jistým způsobem se skutečně proslavil a nakonec ho postihl zlý úděl bohatství.

Na to, aby se staral o svoje finanční záležitosti, byl příliš hloupý, ale postavil si počítačový stroj, který za něho jeho peníze investoval, a omylem zbohatl ještě mnohem víc - postavil tu zatracenou mašinu až příliš dobře a litoval toho.

Albert se stal jedním z té anonymní skupiny lidí, kteří nás drží na uzdě v celých našich dějinách. Z té skupiny, kam patří ten Pun, který nedokázal zvládnout bohaté členité hieroglyfy a pro slabomyslné vymyslel zmrzačenou, krátkou abecedu. Nebo ten bezejmenný Arab, který neuměl počítat dál než do deseti, a proto pro děti a idioty zavedl desítkovou soustavu. Nebo ten záhadný neznámý se svým ručním písmem, který vymýtil ze světa ozdobný rukopis. Albert byl z jejich mizerného rodu.

On sám toho nijak moc neuměl, měl však vrozenou primitivní schopnost dělat stroje, které uměly všechno.

V něčem se jeho stroje staly přínosem. Vzpomínáte, že před dávnými časy býval v městech smog? Ano, vzduch se dal od něho celkem snadno vyčistit. Chtělo to jenom lechtadlo vzduchu. Albert sestrojil lechtací stroj a každé ráno jej načerstoval. Lechtací stroj čistil vzduch do okruhu jednoho sta metrů od jeho chatrče a za čtyřicet hodin shromažďoval víc než tunu svinstva s vysokým obsahem velkých, mnohoslabičných molekul, které se daly použít pro jeden z jeho chemických strojů.

"Proč nemůžeš vyčistit veškerý vzduch?" ptali se ho lidé.

"On Clarence Deoxyribonucleonibus toho materiálu za den víc nespotřebuje," vysvětloval Albert. To jméno bylo názvem zmíněného chemického stroje.

"Ale my na smog zahyneme!" volali všichni. "Měj s námi slitování!"

"Tak jo," souhlasil Albert. Předal lechtadlo jednomu ze svých reduplikačních strojů, aby vyrobil tolik duplikátů, kolik bylo třeba.

Vzpomínáte, že kdysi existoval problém s dospívající mládeží? Pamatujete dobu, kdy ti nedorostlí previti bývali tak hrozni? Albert jich měl plné zuby. Bylo v nich něco ošklivého, co mu příliš připomínalo jeho samotného. Vyrobil si vlastního dospívajícího. A ten byl ostrý jako břitva. Mezi mládeží vypadal jako jeden z nich - v levém uchu náušnice, po obou stranách hlavy kolébající se lokny, kovové boxery a dlouhý nůž i kytarové trsátko k bodání do očí. Byl však neporovnatelně drsnější než jeho lidské protějšky. Ve svém okolí je všechny terorizoval a donutil, aby se chovali a oblékali jako skuteční lidé. Vyznačoval se však jednou zvláštností - byl zhotoven z takového polarizujícího kovu a skla,

že ho mohla vidět jenom mládež.

"Proč je tvoje okolí jiné?" ptali se ho lidé. "Proč v něm žije taková hodná a zdvořilá mládež, zatímco všude jinde jsou mladí tak hrozní? Jako kdyby je tady v okolí něco strašilo."

"A já jsem si myslel, že jsem jediný, komu se naše normální mládež nelíbí," podivil se Albert.

"Ach ne, to ne," odpovídali. "Jestli existuje něco, co bys s tím mohl udělat..."

A tak Albert předal svou, pro dospělé neviditelnou, strojovou imitaci mladíka jednomu ze svých reduplikačních strojů, aby vyrobil tolik duplikátů, kolik bylo třeba, a po jednom duplikátu dal do každého okolí. Od toho dne dodnes je veškerá mládež hodná a zdvořilá a trochu postrašená. Ale neexistuje žádný důkaz o tom, co ji v takovém stavu udržuje, kromě občas vypíchnutého oka kytarovým trsátkem.

Tak byly vyřešeny dva nejožehavější problémy konce dvacátého století, a to náhodou a zásluhou nikoho.

Plynula léta a Albert si svou méněcennost nejsilněji uvědomoval v přítomnosti svých vlastních strojů, zejména těch, které měly lidskou podobu. Albert prostě neměl jejich uhlazenost, ani jiskru, ani vtip. Vypadal vedle nich jako hlupák a ony mu to dávaly najevo.

Proč ne? Jeden z Albertových výtvorů seděl v prezidentově kabinetu. Jiný se dostal do Nejvyšší rady světových pozorovatelů, která všude udržovala mír. Další se stal předsedou společnosti Balík s ručením neomezeným, toho soukromo-veřejně-mezinárodního nástroje, který zaručuje přiměřené bohatství každému na světě. A ještě další byl vůdčí silou Nadace pro zdraví a dlouhověkost, která každému zajišťuje to, co má v názvu. Proč by takové báječné a úspěšné stroje neměly hledět spatra na ubohého strejdu, který je pouze stvořil?

"Zbohatl jsem díky hříčce osudu," postěžoval si jednoho dne Albert sám sobě, "a shodou scestných okolností jsem vážený a ctěn. Ale v celém světě není člověk nebo stroj, který by mi byl skutečným přítelem. V téhle knize se sice píše, jak si získat přátele, ale tak na to nemohu jít. Udělám to podle svého."

A Albert se rozhodl vyrobit si přítele.

Vyrobil Ubožáka Káju, stroj, který byl tak hloupý a protivný a nemotorný jako on sám. "Teď budu mít kamaráda," těšil se Albert, ale nevyšlo to. Sečtete dvě nuly a dostanete jenom nulu. Ubožák Kája byl až příliš podobný Albertovi, než aby se k něčemu hodil.

Ubožák Kája! Nedovedl myslet, a proto udělal - (ale na tomto místě na uctivý okamžik zadrž, mistře, tohle nebude fungovat) - udělal stroj - (ale neopakuje se tatáž strašnost stále dokola?) - udělal stroj k tomu, aby za něho myslel a aby...

Zadrž, zadrž! To stačí. Ubožák Kája byl jediný stroj z Albertovy produkce, který se vyznačoval takovou tupostí, že něco takového dokázal. Necht' tomu však bylo jakkoli, ten stroj, který Ubožák Kája sestrojil, se stal pánem situace i Ubohého Káji, jak Albert náhodně zjistil. Stroj stroje, to zařízení, které Ubožák Kája zkonstruoval, aby za něho myslelo, poučoval svého tvůrce ponižujícím způsobem.

"Pouze neschopní a méněcenní mohou vynalézat," drmolil ten ztracený stroj stroje. "Řekové v dobách své největší slávy nic nevynalézali. Nepoužívali ani energie jako pomocníka, ani mechanizaci. Používali otroky, tak jako inteligentní lidé a stroje vždycky budou používat. Nesnížili se k používání mechanismů. Oni, kteří snadno překonávali obtíže, nehledali snadnější cestu."

Ale neschopní mohou vynalézat. Podřadní mohou vynalézat. Zvrácení mohou vynalézat. A darebáci mohou vynalézat."

V náhlém záchvatu hněvu, tolik u něho neobvyklém, Albert oba zabil. Avšak věděl, že to, co ten stroj jeho stroje říkal, je pravda.

Albert propadl sklíčenosti. Inteligentnější člověk by pochopil, o čem jde. Albert však jediné pochopil to, že mu chápání moc nejde a nikdy nepůjde. Jelikož neviděl jiné východisko, zhotovil na chápání stroj a pojmenoval ho Pochopek. V mnoha ohledech to byl nejhorší stroj, jaký kdy sestrojil. Při jeho konstrukci se snažil vyjádřit něco ze svých obav o budoucnost. Byl to nepodařený výtvor jak po stránce duševní, tak mechanické - prostě zmetek.

Albertovy inteligentnější stroje se shromáždily kolem něho a pokřikovaly na něho, když stroj na chápání dával dohromady.

"Človče! Tos to vyvedl!" vysmívaly se. "To je tak primitivní udělatel! Energii bere z okolí! Tohle jsme ti rozmlouvaly už před dvaceti lety a pro nás pro všechny jsme zavedly standardizovanou energii."

"Hm - jednoho dne může u nás dojít k nepokojům a všechna energetická centra a zařízení mohou být obsazena," koktal Albert. "Ale Pochopek bude fungovat, i kdyby došlo k vyhlazení celého světa."

"Není ani naladěn na naši informační síť," ryly dál. "Je horší než Ubožák Kája. Tou ptákovinou se vracíš prakticky k začátkům."

"Možná, že na těch začátcích bude něco nového," namítl Albert.

"Není ani čistotný!" zvolaly pobouřeně dobře vychované stroje. "Jen se na to podívej! Po celé podlaze je jakási primitivní mazací kapalina."

"Pro to mám pochopení, když si vzpomenu na svoje dětství," řekl Albert.

"K čemu je dobrý?" chtěly vědět. "Co umí?"

"No - je chápavý," mumlal Albert.

"Opakovat se!" ječely. "To je tak vše, co sám dokážeš, a to ještě ne moc dobře. Navrhujeme vypsát volby na ředitele těchto podniků, který tě nahradí - promiň, že se smějeme."

"Šéfe, myslím, že jsem pochopil, co by se mělo udělat, aby to neprovedly," zašeptal nedodělaný Pochopek.

"Blufují," odpověděl šeptem Albert. "Můj první logikový stroj mě naučil nevymyslet nic, co bych nemohl zničit. Mám je v hrsti a ony to vědí. Kéž bych tak něco takového vymyslel sám!"

"Možná, že nastane ten trapný okamžik a já se budu k něčemu hodit," pronesl s povzdechem Pochopek.

Pouze jedenkrát - a to až poměrně v pozdním věku - zachvátila Alberta jakási počestnost. Tehdy to provedl podle svého - a bylo z toho naprosté fiasko. Stalo se to v podvečer roku dvojtisíciletí, když mu předávali Trofej Finnertyho a Hochmanna, nejvyšší ocenění, jaké intelektuální svět může udělit. To, že vybrali právě Alberta, bylo sice zvláštní a podivné, ale došlo k tomu proto, že neušlo pozornosti, že téměř každý základní vynález za posledních třicet let měl svůj původ u něho nebo u mechanických zařízení, kterými se obklopol.

Tu trofej určitě znáte. Nahoře je Dalibor, postava ze staročeských bájí, obecně akceptovaný jako symbol vynalézavosti v kritické situaci - na trofeji má rozpřažené ruce, jako by chtěl vzltnout. Pod ním je stylově provedený mozek, který je rozříznutý tak, aby bylo vidět mozkovou kůru zbržděnou závity. A pod mozkem je erb akademiků: houslista s napřaženým smyčcem (stříbrný), v levé půli štítu Andersonův analyzátor (rudý), vpravo Mondemanův pohon pro kosmické lodě (modrobílý). Je to skutečně skvělé dílo od Grobena z jeho devátého období.

Řeč mu složil jeho stroj na psaní projevů, ale Albert ji z nějakého důvodu nepoužil. Spolehl se sám na sebe a to byla katastrofa. Povstal, když ho představovali, zajíkl se a začal povídat nesmysly.

"Ach - pouze nemocná ústřice dává perleť," začal a všichni se na něho zahleděli s pootevřenými ústy. Co tohle bylo za úvod projevu? "Nebo hovořím o nesprávném tvorovi?" zeptal se Albert chabě.

"Takhle Dalibor nevypadá!" vyhrkl posléze a s tupým výrazem ukázal na Trofej. "Ne, ne, to vůbec není on. Dalibor jedl kozy a měl hrb. Jeho otec byl obecním blbečkem."

Všichni na něho rozmrzele hleděli.

"Nic nekyne bez kvasnic," pokoušel se Albert o vysvětlení, "ale kvasnice samy o sobě jsou houba a nemoc. Vy všichni jste podle normy, báječní a rozhodující. Ale nemůžete žít bez nenormálních. Zemřete a kdo vám řekne, že jste mrtví? Až už nebudou žít žádní neschopní a zvrácení, kdo bude dělat vynálezy? Co budete dělat, až nikdo z nás zvrácených nezůstane? Kdo pak nechá nakynout vaši hromádku?"

"Není vám špatně?" zeptal se ho tiše řídící ceremoniálu. "Neměl byste to ukončit? Lidé to pochopí."

"Samozřejmě, že mi není dobře, nikdy mi nebylo dobře," odpověděl Albert. "Jak jinak bych byl užitečný? Jako ideál jste stanovili, že všichni musí být zdraví a dobře vyrovnaní. Ne, ne! Kdybychom byli všichni ideálně vyrovnaní, zkostnatěli bychom a vymřeli. Zdravý svět zachovávají pouze některé nezdravé mozky, které se drží v pozadí. Prvním nástrojem, který člověk vyrobil, nebyl pazourek nebo sekera nebo nůž z kamene. Byla to berla a nevymyslel ji zdravý člověk."

"Co říkáte, neměl byste si odpočinout?" navrhl funkcionář tichým hlasem, protože u večeře na počest udělení Trofeje tak nesouvislou a nesmyslnou řeč ještě nikdy neslyšel.

"Vzte," pokračoval Albert, "že to nejsou skvělí býci a nádherné krávy, kdo razí nové cesty. Pouze zmrzačené tele se může vydat neprošlapanou cestou. Ve všem, co přežívá, je prvek nezpůsobného. Hele, vy znáte tu ženu, která pravila: Můj manžel je nezpůsobný, ale mně se Washington v létě nikdy nelíbil."

Všichni na něho zkoprněle zírali.

"Tohle je první vtip, jaký jsem kdy udělal," vysvětloval Albert nepřesvědčivě. "Moje stroje na výrobu vtipů je umí mnohem líp než já." Odměl se a rozevřel doširoka ústa a zhluboka se nadechl. "Hlupáci!" vyrazil pak ze sebe skřehotavě a pronikavě. "Co uděláte pro hlupáky, až poslední z nás odejde? Jak bez nás přežijete?"

Skončil. Znovu rozevřel doširoka ústa a zapomněl je zavřít. Odvedli ho zpátky k jeho židli. Jeho propagační stroj vysvětlil, že Albert je unaven z přepracování, a pak každému z přítomných dal kopii řeči, kterou měl Albert přednést. Ta epizoda byla neblahá. Jak je škodlivé to, že novátoři nejsou vůbec žádní velcí - ale velcí se naprosto k ničemu jinému nehodí než pouze k tomu, aby byli velikány.

V tom roce vydal císař dekret, podle něhož se mělo provést v celé zemi sčítání lidu. Dekret připravil Cesare Panebianco, zemský prezident, a jelikož byl desítkový rok, kdy se sčítání dělávalo, nebylo na něm nic neobvyklého. Provedla se však určitá opatření, aby do sčítání byli zahrnuti také tuláci a jedinci zchátralí věkem nebo nemocí, kteří zpravidla chyběli - a navíc se tato individua měla vyslechnout, aby se zjistilo, proč jsou taková, jaká jsou. Právě v rámci provádění těchto opatření Alberta sebrali. Jestli vůbec kdy kdo vypadal jako zchátralý tulák, byl to Albert.

Vstříhali ho k ostatním zchátralým jedincům, a pak ho posadili ke stolu a mučili otázkami. Například:

"Jak se jmenuješ?"

Málem na té otázce ztroskotal, ale vzpamatoval se a odpověděl: "Albert."

"Kolik je hodin podle těchto hodin?"

To přesně vyhmátli jeho dávnou slabinu. Která ručička je která? Otevřel ústa, ale neodpověděl.

"Umíš číst?"

"Bez svých..." začal Albert. "Nemám s sebou svoje... ne, sám neumím dost dobře číst."

"Zkus toto."

Dali mu test, v němž měl vyznačit, který výrok je pravdivý a který není. Albert označil jako pravdivé všechny, protože měl za to, že polovina taková bude. Ale všechny výroky byly nepravdivé. Normální lidé mají nepravdivost rádi. Pak mu dali test na přísloví, v nichž měl doplnit chybějící slova.

"Dobré účty dělají -" mu vůbec nic neříkalo. Nedovedl si vzpomenout ani na názvy podniků, které měly u něho otevřený účet.

"- , a budeš mít za tři" obsahovalo víc matematiky, než Albert dokázal zvládnout. "Jsou zde zřejmě tři neznámé," uvažoval v duchu, "a pouze jediná konstanta, trojka. Rovnítkové spojení budeš mít je velmi neurčité. Tuto rovnici nedokážu vyřešit. Ani nevím, jestli to rovnice je. Kéž bych tak měl s sebou svoje stroje -."

Jenže s sebou žádné svoje stroje ani udělátory neměl. Byl sám. Dalších šest přísloví přeskočil. Pak spatřil příležitost k rehabilitaci. Nikdo není tak hloupý, aby z mnoha příkladů neodpověděl aspoň na jeden správně.

"- naučila Dalibora housti," zněl příklad.

"Hloupost," dopsal Albert zvláštním, kostrbatým rukopisem. Pak vítězoslavně složil ruce v klín. "Dalibora a jeho rod

znám," zahihňal se. "Člověče, jak dobře já je znám!"

Ale i tuto odpověď označili jako chybnou. Ani v jednom testu neuhodl vůbec nic správně. Zkoušející zvažovali, zda ho nemají poslat do postupové vězeňské školy, kde by se snad mohl naučit dělat něco rukama, když s jeho hlavou je to tak beznadějně.

Pak se dostavila dvojice Albertových civilizovaných strojů a dostala ho z toho. Stroje vysvětlily, že Albert je sice tulák a zchátralec, ale že je to bohatý tulák a zchátralec, a že v jistém slova smyslu je dokonce významným člověkem.

"Nevypadá na to, ale skutečně je - promiňte, že se smějeme - člověkem, který je svým způsobem důležitý," vysvětloval jeden z těch skvělých strojů. "Musí se mu sice připomínat, aby po zívnutí zavřel ústa, ale přesto přese všechno je držitelem Trofeje Finnertyho a Hochmanna. Převzeme za něho odpovědnost."

Albert se cítil mizerně, když ho jeho dokonalé stroje vyzvedly, zejména když ho požádaly, aby šel tři čtyři kroky za nimi a nebudil dojem, že k nim patří. Nepředstavitelně se mu vysmívaly a dělaly z něho ubožáka lidského rodu. Albert je opustil a uchýlil se do malého úkrytu, který mu patřil.

"Proženu si tu svou pitomou hlavu kulkou," přísahal. "Takové ponížení je nad moje síly. Sám to však nedokážu, budu si to muset nechat udělat."

Ve svém úkrytu se pustil do práce na strojním zařízení.

"Co to děláte, šéfe?" zeptal se ho Pochopek. "Mně bylo jasné, že jste se odebral sem a začal něco vyrábět."

"Dělám stroj, který mi prožene tu mou dutou palici kulkou," zvolal Albert. "Na to, abych se dokázal zastřelit sám, jsem příliš zbabělý."

"Šéfe, mám dojem, že se dá udělat něco lepšího. Pobavme se trochu."

"Řekl bych, že nevím, jak se bavit," poznamenal Albert zamyšleně. "Jednou jsem udělal bavící stroj, aby se bavil za mě."

A skutečně se moc dobře bavil, než se rozletěl, ale pro mě toho nikdy moc neudělal."

"Tato zábava bude jen pro nás dva. Pochopte, že se svět rozrůstá. Co to znamená?"

"Že je to svět, který je na mě příliš krásný, než abych v něm mohl dál žít," řekl Albert. "Všechno a všichni lidé jsou dokonalí a úplně podobní. Svou úroveň jsou vysoko. Celý svět ovládli a všechno velmi úhledně uspořádali. Pro takového budižkničemu, jako jsem já, není na světě místo. Proto z něho vypadnu."

"Šéfe, mám dojem, že to vidíte špatně. Máte přece lepší oči. Podívejte se na svět znovu, ale skutečně pozorně. Co vidíte teď?"

"Pochopku, Pochopku, je to možné? Je to opravdu takové? Divím se, proč jsem si toho nikdy nevšiml. Ačkoliv tohle je řešení, když se tak dívám pozorněji. Šest miliard potenciálních obětí čekajících na to, až je někdo dostane! Šest miliard obětí nevybavených vůbec žádnou obranou! Vyjít si tak dva chlápci za zábavou, člověče, ti by je mohli kosit jako lány Albertem zušlechtěné boubelaté pšenice!"

"Šéfe, mám dojem, že právě pro toto jsem byl vyroben. Na světě se skutečně začíná špatně dýchat. Pusťme se do toho a zkonzumujme horní vrstvu. Člověče, můžeme pokosit pořádný kus!"

"Slavnostně zahájíme novou éru!" radoval se Albert. "Nazveme ji Hodování červů. Budeme mít zábavu, Pochopku!"

Zhltneme je jako buráky. Jak je to možné, že takhle jsem svět nikdy dřív neviděl? Šest miliard obětí!"

V takovém poněkud podivném duchu začalo dvacáté první století.

Octavia E. Butlerová

DÍTĚ MÉ KRVE

Současnou SF tvorbu v tomto sborníku představuje Octavia Estelle Butlerová, robustní čtyřicetiletá černoška a velmi talentovaná spisovatelka. Debutovala roku 1971 povídkou Crossover (Překřížení), ale ihned se začala věnovat románovým útvarům. Svým prvním románem z roku 1976 na sebe upoutala pozornost a do dnešního dne jich napsala celkem sedm, z nichž poslední má název Dawn (Úsvit, 1987). Většina jejích děl se zabývá historií zvláštní skupiny lidí, obdařených parapsychickými schopnostmi a dlouhověkostí. V 80. letech se Butlerová vrátila s úspěchem ke kratším útvarům. Za povídku Speech Sounds (Zvuk řeči, 1983) dostala HUGA a za příběh Bloodchild (Dítě mé krve, 1984), který vám nyní nabízíme, získala vzácné udělování trojlístek cen HUGO, Nebula a LOCUS.

Poslední noc mého dětství začala návštěvou domova. T'Gatoiny sestry nám s sebou daly dvě sterilní vejce. T'Gatoi rozdělila jedno mé matce, bratrovi a sestrám a určila, že to druhé mám sníst celé sám. Na tom nezáleželo. Pořád to stačilo k tomu, aby se každý cítil dobře. Skoro každý. Moje matka si nevzala ani trošku. Jenom seděla a pozorovala ostatní, jak jsou unášeni snem. Většinu času se dívala na mne.

Ležel jsem natažený podél T'Gatoina dlouhého sametového břicha, občas jsem usrkával z vajíčka a divil jsem se, proč se matka připravuje o takové neškodné potěšení. Kdyby se občas trochu napila, neměla by tolik šedivých vlasů.

Vajíčka prodlužovala život, prodlužovala vitalitu. Můj otec, který nikdy žádné vajíčko neodmítl, žil víc než dvakrát tak dlouho, než je normální a ke konci života, když už byl hodně starý, se oženil s mou matkou a dal jí čtyři děti.

Ale matka se zřejmě spokojila s věkem, který jí byl vyměřen. Viděl jsem, jak se odvrátila, když si mě T'Gatoi několika končetinami přitáhla blíž k tělu. T'Gatoi má ráda naše tělesné teplo a hřeje se jím, kdykoliv má příležitost. Když jsem byl menší a žil jsem ještě doma, matka mě učila, jak se máme k T'Gatoi chovat - že máme být ohleduplní a musíme ji vždy poslouchat, protože T'Gatoi byla zástupcem tlikské vlády v Rezervaci a byla tedy nejdůležitějším členem své rasy, který měl přímý kontakt s Pozemšťany. Byla to velká pocta, říkala matka, když byla taková osobnost vybrána zrovna pro naši rodinu. Matka měla vždy nejostřejší a nejsušší hlas, když lhala.

Nikdy jsem nevěděl, proč lhala, ani o čem vlastně lhala. Ano, byla to pocta mít T'Gatoi v rodině, ale na tom nebylo nic nenormálního. Matka se s T'Gatoi přátelila už od dětství a T'Gatoi nepotřebovala projevovat úctu v domě, který

pokládala za svůj druhý domov. Jednoduše pokaždé vejde dovnitř, vyleze na jednu ze svých speciálních lenošek a přivolá mě, abych se s ní podělil o své teplo. Není možné chovat se nějak formálně, když ležím podél ní a poslouchám její obvyklé výčitky, že jsem moc hubený.

"Už jsi se spravil," řekla tentokrát, když mě prohmatávala šesti nebo sedmi ze svých nohou. "Konečně jsi trochu přibral. Hubenost je nebezpečná." Prohmatávání se změnilo v hlazení.

"Je pořád moc hubený," řekla moje matka ostře.

T'Gatoi zvedla hlavu a asi metr svého těla z lenošky, takže to vypadalo, jako když sedí. Pohlédla na ni tak, až matka odvrátila svou vrásčitou tvář na stranu.

"Lien, byla bych ráda, kdyby sis vzala zbytek z Ganova vajíčka."

"Vajíčka jsou pro děti," odpověděla matka.

"Jsou pro celou rodinu. Vezmi si ho, prosím."

Matka si ho ode mě neochotně vzala a přiložila si je k ústům. Ve scvrklé elastické skořápce zbylo už jen několik kapek, ale přesto je vymačkala, spolkla a za chvíli se její tvář stažená napětím začala uvolňovat.

"Je to dobré," zašeptala. "Někdy už skoro zapomínám, jak je to dobré."

"Měla bys je pít častěji," řekla T'Gatoi. "Proč tolik spěcháš se stářím?"

Matka na to nic neřekla.

"Jsem ráda, že se sem mohu vracet," pokračovala T'Gatoi. "Díky vám tady najdu vždy útočiště, i když se o sebe tak málo staráte."

T'Gatoi byla pronásledována těmi venku. Její lidé chtěli, aby přizpůsobila víc z nás. Jen ona a její politická frakce stála mezi námi a davem, který nechápal, od čeho tady vlastně je Rezervace, proč každý Pozemšťan nemůže být vychován, vycvičen tak, aby jim vyhovoval. Nebo tomu rozuměli, ale ve svém zoufalství se o to nestarali. To ona nás oddělila od těch venku a prodávala nás bohatým a mocným k podpoře jejich politiky. Tak se z nás staly nezbytnosti, státní symboly a nezavislí lidé. Dohlíží na naše rodiny a učinila konec posledním zbytkům předchozího systému, kdy nedočkaví Tlikové rozvraceli rodiny Pozemšťanů. Žil jsem s ní venku a viděl jsem tu zoufalou dychtivost v pohledu, kterým nás mnozí provázeli. Trochu mi nahánělo strach pomyšlení, že jen ona stojí mezi námi a tou zuřivou chamtivostí. Moje matka se na ni občas dívala a říkala mi: "Dej na ni pozor." A já jsem si připomněl, že i ona byla venku, že to také viděla.

Nyní mě T'Gatoi uchopila čtyřmi končetinami a spustila mě na podlahu. "Můžeš jít, Gane," řekla. "Posaď se támhle ke svým sestrám a užij si svých snů. Měl jsi skoro celé vajíčko. Lien, pojd' mě zahrát."

Matka, nevím proč, zaváhala. Jedna z mých nejvzdálenějších vzpomínek patří mé matce, jak leží podél T'Gatoi, mluví o věcech, kterým jsem nerozuměl, zvedá mě ze země a se smíchem mě posazuje na jeden z T'Gatoiných článků. Pak pila svůj příděl vajíčka. Zajímalo by mě, kdy a proč s tím vlastně přestala.

Teď se položila vedle T'Gatoi a celá levá řada T'Gatoiných nohou se kolem ní sevřela. Držela ji volně, ale bezpečně.

Mně takový způsob ležení vždy připadal pohodlný, ale kromě starší sestry se už nikomu v rodině nelíbil. Říkali, že to je jako být uvězněný v kleci.

T'Gatoi chtěla matku uvěznit. Když se jí to podařilo, pohnula lehce ocasem a řekla: "To nestačilo, Lien. Měla ses napít, když jsi vejce předávala dál. Teď už ho potřebuješ."

T'Gatoin ocas se znovu pohnul, jeho šlehnutí bylo tak rychlé, že jsem ho skoro ani nepostřehl. Žihadlo zanechalo na matčině nahé noze jen jedinou kapičku krve.

Matka vykřikla - zřejmě leknutím. Bodnutí žihadlem není bolestivé. Pak vzdechla a já jsem viděl, jak se její tělo uvolnilo.

Malátně zaujala v kleci T'Gatoiných nohou pohodlnější polohu. "Proč jsi to udělala?" zeptala se ospalým hlasem.

"Už jsem se nemohla déle dívat, jak tu sedíš a trápíš se."

Matka sotva znatelně pokrčila rameny. "Až zítra."

"Ano, zítra se znovu vrátíš ke svému trápení - jak chceš. Ale teď, v tuto chvíli zůstaň ležet, hřej mě a pomoz mi trochu ti to usnadnit."

"Je pořád můj, víš," řekla matka najednou. "Nevyměnila bych ho za nic na světě." V opojení se přestala kontrolovat, co říká.

"Za nic na světě," napodobovala ji ironicky T'Gatoi.

"Myslela sis, že bych ho vyměnila za vejce? Za delší život? Vlastního syna?"

"Ani trochu," odpověděla T'Gatoi. Hladila matku po ramenou a probírala se jejími dlouhými šedivějícími vlasy.

Rád bych se matky dotknul a podělil se s ní o ty okamžiky. Možná by mě ale vzala za ruku a, uvolněná vlivem vajíčka a žihadla, řekla by mi věci, které v ní dlouho ležely. Avšak zítra by si na všechno vzpomněla a to jsem nechtěl. Nejlepší bylo mlčet s vědomím, že i přes své trápení a pýchu mě má ráda.

"Xuan, sundej jí boty," řekla T'Gatoi. "Za chvíli ji píchnu znovu, aby mohla v klidu spát."

Moje starší sestra poslechla, vstala a opile se zapotácela. Když byla hotová, sedla si vedle mne a vzala mě za ruku.

Vždycky jsme tvořili jeden celek, ona a já.

Matka zaklonila hlavu k T'Gatoinu břichu a snažila se z tohoto nepřírozeného úhlu pohlédnout do její široké okrouhlé tváře. "Chceš mne znovu píchnout?"

"Ano, Lien."

"Budu spát až do zítřejšího poledne."

"To je v pořádku. Potřebuješ to. Kdy ses naposledy pořádně vyspala?"

Matka mrzutě zamručela. "Měla jsem tě rozšlápnout, dokud jsi byla ještě malá," zamumlala.

Byl to jejich starý vtip. Svým způsobem spolu vyrůstaly, ale T'Gatoi nebyla nikdy za matčina života tak malá, aby ji mohl nějaký Pozemšťan rozšlápnout. Bylo jí skoro třikrát tolik let než matce, a přesto bude ještě mladá, až moje matka

zemře stářím. Ale obě se setkaly v době, kdy T'Gatoi vstupovala do období rychlého vývoje - určitého typu tlikského dospívání. Moje matka byla tehdy ještě malá, a tak vyrůstaly spolu a byly si navzájem těmi nejlepšími kamarády. T'Gatoi dokonce matku seznámila s mužem, který se stal mým otcem. Moji rodiče se do sebe i přes velký věkový rozdíl zamilovali a vzali se v době, kdy se T'Gatoi začala zabývat politikou. Vidali se už méně, ale ještě před tím, než se narodila starší sestra, matka zaslíbila T'Gatoi jedno ze svých dětí. Musela jednoho z nás někomu dát, a proto dala přednost T'Gatoi před někým cizím.

Léta plynula. T'Gatoi cestovala a získávala stále větší vliv. Když se znovu setkala s matkou, byla Rezervace její a ona si přišla vybrat to, co zřejmě považovala za odměnu její tvrdé práce. Moje starší sestra si ji okamžitě zamilovala a chtěla být vybrána, ale matka určila mne. T'Gatoi se zalíbila myšlenka vybrat malé dítě a dohlížet na celý jeho vývoj. Jak jsem už říkal, byl jsem zavřen v kleci jejich nespočetných nohou sotva tři minuty po narození. O několik dní později jsem poprvé okusil vejce. To jsem také říkal Pozemšťanům, kteří se mě ptali, jestli jsem se jí nikdy nebál. A říkal jsem to i Tlikům, když jim T'Gatoi nabízela malého chlapce, ale oni úzkostlivě požadovali dospělého. Dokonce i můj bratr, který se Tliků bojí a nenávidí je, by mohl klidně jít do jedné z jejich rodin, kdyby byl včas adoptován. Pozoruji ho, jak leží natažený na zemi s otevřenýma, ale skelnýma očima, ponořený do svého snu. Ať už cítil k Tlikům cokoli, vždy vyžadoval svůj příděl vajíčka.

"Lien, můžeš vstát?" zeptala se najednou T'Gatoi.

"Vstát? Myslela jsem, že teď budu spát."

"Později. Něco se mi venku nezdá." Klec nohou byla hned pryč.

"Co se ti nezdá?"

"Vstaň, Lien!"

Matka postřehla jiný tón v jejím hlasu a vstala právě včas, aby nebyla shozena na podlahu. T'Gatoi se mihla třemi metry svého těla místností a zmizela ve dveřích. I ona měla kosti - žebra, dlouhou páteř, lebku a dva páry končetin na každém článku. Ale když se pohybovala tímto způsobem, vířením v pravidelných vlnách, vypadala jako z gumy, jako by se vznášela ve vodě. Vždycky jsem se rád díval, jak se pohybuje.

Nechal jsem sestru sedět a sám jsem se pustil za T'Gatoi, i když jsem nestál zrovna jistě na nohou. Bylo by asi lepší zůstat sedět a snít, nebo si najít dívku a podělit se s ní o svoje sny. Dříve, když v nás Tlikové viděli jen velká užitečná teplokrevná zvířata, uzavřeli několik mužů a žen pohromadě a krmili je jenom vajíčky. Tak z nás chtěli vypěstovat poslušnější generaci bez ohledu na to, jak jsme se proti tomu bránili. Měli jsme štěstí, že v tom nepokračovali dlouho. Po několika generacích by z nás byla opravdu jenom velká užitečná zvířata.

"Drž dveře otevřené, Gane," řekla T'Gatoi. "A řekni rodině, ať se mi tam nikdo neplete."

"Co to je?" zeptal jsem se.

"N'Tlik."

Musel jsem se opřít o dveře. "Tady? A sám?"

"Nejspíš se snažil najít telefonní budku." Nesla kolem mne muže v bezvědomí. Vypadal mladě - byl asi tak v bratrově věku - a byl hubenější, než by měl být. T'Gatoi by řekla, že je nebezpečně hubený.

"Gane, zajdi k telefonní budce," přikázala. Položila muže na podlahu a začala z něj strhávat šaty.

Nehýbal jsem se.

Po chvíli na mne pohlédla a znehybněla na znamení hluboké nespokojenosti.

"Pošli Quie," řekl jsem. "Já zůstanu tady, třeba ti můžu nějak pomoci."

Její končetiny se daly znovu do pohybu, nadzvedly tělo a stáhly z něj košili. "Neměl by ses na to dívat," řekla.

"Nebude to pěkná podívaná. Nemohu tomu muži pomoci tak, jako jeho Tlik."

"Já vím. Ale pošli Quie. Ten by ti tu nebyl vůbec co platný. Já bych se alespoň snažil."

Pohlédla na mého bratra - byl starší, větší, silnější. Seděl, opíral se o stěnu a s odporem si prohlížel muže na zemi. Sama mohla poznat, že by jí moc nepomohl.

"Qui, jdi!" přikázala.

Neodporoval. Postavil se a trochu se zakymácel, opojen právě prožitým snem.

"Jmenuje se Bram Lomas," četla ze značky na jeho paži. S uspokojením jsem se dotkl vlastní značky. "Potřebuje T'Khotgif Teh. Poslouchals mě?"

"Bram Lomas, T'Khotgif Teh," opakoval bratr. "Už jdu." Lomasovi se obloukem vyhnul a vyběhl ze dveří.

Lomas začal přicházet k sobě. Nejprve jen zasténal a křečovitě sevřel pár T'Gatoiných nohou. Ve stejné chvíli se probudila i mladší sestra a přišla se podívat, co se bude dít, dokud ji matka neodtáhla pryč.

T'Gatoi stáhla muži boty i kalhoty, zatímco si dvě končetiny nechávala dál svírat v jeho bolestech. Kromě posledních několika párů měla všechny stejně obrátané. "Tentokrát už nechci slyšet žádné odmítnutí, Gane," řekla.

Postavil jsem se. "Co mám udělat?"

"Jdi a podřízni jedno zvíře, které má alespoň polovinu tvé váhy."

"Podříznout? Ale já jsem nikdy..." Její úder mě skoro omráčil. Ocas Tliků byla účinná zbraň i bez žihadla.

Vstal jsem a nadával jsem si, že jsem nebral na vědomí její varování. Možná bych mohl něco zabít nožem nebo sekerou. Matka chovala několik pozemských zvířat pro maso a asi tisíc místních kvůli kožešině. T'Gatoi by asi dala přednost zdejšímu zvířeti. Nejspíš achtovi. Dorůstají do slušné velikosti, ale mají také třikrát tolik zubů, co já a s ohromnou chutí je používají. Matka, Xuan a Qui je zabíjeli nožem. Já jsem ale v životě nezabil ani achta, ani žádné jiné zvíře. Zatímco se bratr a sestry starali o rodinu, já jsem strávil většinu života s T'Gatoi. Měla pravdu. Měl jsem jít raději volat do telefonní budky.

Šel jsem do rohové komory, kam se uklízelo nářadí. Až vzadu byla trubka, kterou odtékala voda z kuchyňského dřezu. Ještě před mým narozením otec odvedl odtok jinam, takže teď se dala dovnitř schovat puška. Nebyla to naše jediná

zbraň, ale byla nejsnadněji přístupná. Snad bych s ní mohl zabít nějakého většího achta, ale pak by mi ji T'Gatoi nejspíš zabavila. V Rezervaci byly střelné zbraně zakázané. Po zřízení Rezervace vznikly nepokoje a Pozemšťané stříleli Tliky a N'Tliky. To bylo ještě před tím, než začalo spojování tlikských a pozemských rodin, než měl každý osobní zájem na udržení pořádku. Za celý můj ani matčin život nikdo Tlika nezastřelil, ale zákon platil dál - pro naši ochranu, říkali nám. Povídalo se, že se v období nepokojů vyvražďovaly celé rodiny. Vyšel jsem ven ke klecím a zastřelil jsem největšího achta, kterého jsem našel. Hodně krvácel a matka by určitě nebyla ráda, kdybych ho nesl dovnitř, ale měl správnou velikost a já měl naspěch.

Přehodil jsem si achtovo dlouhé teplé tělo přes rameno a odnesl ho do kuchyně. Pak jsem pušku znovu schoval do její skrýše. Kdyby si T'Gatoi všimla střelné rány a chtěla mi pušku zabavit, poslechl bych. Jestli si ničeho nevšimne, ať si zbraň leží tam, kam ji otec ukryl.

Chtěl jsem achta odnést T'Gatoi, ale zaváhal jsem. Chvilí jsem stál před zavřenými dveřmi a nechápal jsem ten náhlý strach. Věděl jsem, co se bude dít. Ještě nikdy jsem to neviděl, ale T'Gatoi mi ukazovala obrázky a diagramy. Byla si jistá, že se vše dozvím v pravý čas, jakmile budu dost starý, abych to pochopil.

A přesto se mi nechtělo jít dovnitř. Dlouho jsem vybíral vhodný nůž ve vyřezávané dřevěné skřínce, kam je matka ukládala. Říkal jsem si, že by se mohl T'Gatoi hodit na achtovu tuhou kůži s hustou srstí.

"Gane!" zavolala T'Gatoi hlasem ostrým naléhavostí.

Polkl jsem. Nikdy by mě nenapadlo, že obyčejné vykročení kupředu může být tak obtížné. Uvědomil jsem si, že se třesu strachy, a to mě zahanbilo. Hanba mě popohnala do dveří.

Položil jsem achta vedle T'Gatoi a všiml jsem si, že Lomas je opět v bezvědomí. Ona, Lomas a já jsme byli v místnosti sami, matku a sestry asi poslala pryč, aby to neviděly. Závídel jsem jim.

Ale matka se vrátila do pokoje, právě když T'Gatoi přeměřovala achta. Nůž, který jsem jí podal, nevzala vůbec na vědomí. Vysunula drápy z několika končetin a rozřízla zvíře od krku až k řitnímu otvoru. Pak na mne upřela svoje žluté zorničky. "Podrž tomu muži ramena, Gane."

S očima rozšířenýma hrůzou jsem pohlédl na Lomase; cítil jsem, že se ho nechci ani dotknout, natož pak abych ho držel. To už nebylo jako zastřelit zvíře. Nebylo to tak rychlé, ani milosrdné a zřejmě ani tak definitivní. V té chvíli jsem si nic nepřál méně než být u toho, co se teď bude dít.

Matka postoupila dopředu. "Podrž ho z pravé strany, Gane," řekla. "Já ho podržím zleva." Byla to slabá žena. Mohl ji snadno odhodit dozadu, aniž by si něčeho všiml. Matka se často divila, jak mohla přivést na svět takové, jak říkala, "obrovské" děti.

"To je v pořádku," řekl jsem jí a stiskl jsem mužova ramena. "Udělám to sám." Postávala opodál.

"Neboj se," uklidňoval jsem ji. "Neudělám ti ostudu. Neměla bys tu zůstat a dívat se na to."

Nejistě se na mne podívala a potom mě zas po dlouhé době pohládila po tváři. Konečně odešla do své ložnice.

T'Gatoi sklonila hlavu. "Děkuji ti, Gane," řekla laskavým tónem, víc pozemským než tlikským. "Ona... pořád hledá nové způsoby, jak bych jí mohla způsobit trápení." Lomas začal sténat a vydával chroptivé zvuky. Doufal jsem, že zůstane v bezvědomí. T'Gatoi se naklonila až k jeho obličejí.

"Teď už si nemůžu dovolit dát ti žihadlo," říkala mu. "Jakmile bude po všem, uspím tě žihadlem a přestaneš bolest cítit."

"Prosím vás," žadonil muž. "Počkejte..."

"Na to už není čas, Brame. Bodnu tě, jakmile to budeme mít za sebou. Až přijde T'Khotgif, dá ti k uzdravení vajíčka.

Půjde to rychle."

"T'Khotgif!" vykřiknul a vzepjal se proti mým pažím.

"Za chvíli, Brame." T'Gatoi na mne pohlédla a pak ukázala drápem na jeho břicho, přesně doprostřed těla pod poslední žebro vpravo. Něco se tam hýbalo - slabě, zdánlivě náhodně pod jeho snědou kůží cosi pulsovalo, vydouvalo ji hned tady a hned jinde, pořád bez přestání, takže jsem za nějakou dobu mohl v pulsech rozeznat určitý rytmus a odhadnout, kde se objeví další vyboulenina.

Lomasovo tělo pod dotekem jejího drápu strnulo a T'Gatoi ovinula zadní část svého těla kolem jeho nohou. Z mého sevření by se ještě mohl vytrhnout, ale z jejího už ne. Bezmocně se rozplakal, když mu T'Gatoi svázala jeho kalhotami ruce a zatlačila mu je za hlavu, takže jsem si mohl kleknout na látku a tím mu ruce přitisknout k podlaze. Potom mu podala srolovanou košili, aby se do ní zakousl.

A pak ho otevřela.

Po prvním řezu sebou tělo křečovitě škublo. Skoro mě odhodil dozadu. A zvuky, které vydával... Nikdy jsem nic takového od žádného člověka neslyšel. T'Gatoi jako by tomu ani nevěnovala pozornost, když prodlužovala a prohlubovala řez. Jenom občas se zastavila, aby olízala krev. Konce cév v ráně se účinkem chemikálií v jejích slinách stahovaly a krvácení pomalu ustávalo.

Připadal jsem si, jako kdybych jí pomáhal při mučení. Cítil jsem, že brzy začnu zvracet a divil jsem se, že jsem to dosud vydržel. Zkrátka to nešlo, dokud nebyla hotová.

Našla první larvu. Byla tlustá a temně rudá krví - na povrchu i zevnitř. Už snědla svoje vajíčko, ale ještě nezačala požírat hostitele. V tomto stádiu by žrala jakékoliv maso kromě masa své matky. Kdyby zůstala v těle dál, pokračovala by ve vylučování jedovatých látek, které Lomasovi způsobovaly bolesti, ale zároveň ho udržovaly při vědomí. Potom by se do něj pustila. V době, kdy by si prožrala cestu ven skrz Lomasovo tělo, byl by Lomas už mrtvý nebo skoro mrtvý a už by se nemohl pomstít té věci, která ho tak pomalu zabíjela. Naštěstí vždy uplyne nějaká doba mezi začátkem hostitelových bolestí a okamžikem, kdy ho larvy začnou požírat.

T'Gatoi opatrně uchopila svíjející se larvu a prohlížela ji, jako by ani neslyšela hrozné chroptění toho člověka.

Konečně muž ztratil vědomí.

"Výborně," sklopila k němu zrak. "Přála bych si, abyste to vy Pozemšťané mohli udělat, kdykoliv potřebujete." Necítila

zřejmě vůbec nic. A ta věc, kterou držela...

Nemělo to zatím žádné končetiny ani kosti, bylo to asi patnáct centimetrů dlouhé a dva centimetry tlusté, slepé a slizké od krve. Vypadalo to jako veliký červ. T'Gatoi položila larvu do břišní dutiny achta a ta se začala hned zavrtávat. Zůstane tam a bude žrát tak dlouho, dokud bude mít co.

T'Gatoi se probírala Lomasovými vnitřnostmi a našla dvě další, z nichž jedna byla menší a živější. "Sameček!" vydechla šťastně. Samečci žili kratší dobu než lidé. Tento už prodělával stádium metamorfózy a zavrtával se do všeho, co mu přišlo do cesty. On jediný se pokusil T'Gatoi kousnout, když ho ukládala do achta.

Vybledlí červi se vynořovali z Lomasova masa na světlo. Zavřel jsem oči. Bylo to horší než najít něco mrtvého, hnijícího a plného malých červů. A bylo to mnohem horší než všechny ty kresby a diagramy.

"Ach, tady jsou další," řekla T'Gatoi a vytáhla dvě dlouhé tlusté larvy. "Budeš muset zabít ještě jedno zvíře, Gane." Od narození mi říkali, že to je dobrá a nezbytná věc, co spolu Tlikové a Pozemšťané dělají, že to je něco jako plození dětí. Až do této chvíle jsem tomu věřil. Věděl jsem, že porod je bolestivý a krvavý, ale tohle bylo něco jiného, něco horšího. A já jsem na to ještě nebyl připravený. Možná nikdy nebudu. A přesto jsem to nemohl nevidět. Viděl jsem to i přes zavřené oči.

T'Gatoi našla larvu, která se teprve prokousávala svým vejcem. Zbytky schránky byly ještě napojeny na cévy. Tak byly larvy v těle upevněny a živeny. Dokud nebyly připraveny k vyhltnutí, přijímaly jenom krev. Pak snědly svoje pružné vejčité schránky. Pak se pustily do svých hostitelů.

T'Gatoi snědla zbytek vajíčka a olízala krev. Chutnala jí snad? Možná se návyk z dětství neztratí nikdy úplně.

Celá ta procedura byla něčím divná, cizí. Dřív bych si nikdy nepomyslel, že by mi na ní něco mohlo připadat cizí.

"Myslím, že tam bude ještě jedna," řekla. "Možná dvě. Je to dobrý chov. Dnes jsme rádi, když v hostitelských zvířatech najdeme naživu jednu nebo dvě." Střelila po mně pohledem. "Jdi ven, Gane, a vyprázdi si žaludek. Jdi teď, dokud je ten muž v bezvědomí."

Stěží jsem se vypořádal ven. Zastavil jsem se u stromu hned vedle hlavního vchodu a zvracel jsem, dokud to šlo. Stál jsem tam, třásl jsem se a po tváři mi tekly slzy. Nevěděl jsem, proč vlastně pláču, ale nemohl jsem se zastavit. Odešel jsem dál od domu, aby mě nikdo neviděl. Kdykoli jsem zavřel oči, viděl jsem červené červy, lezoucí z krvavého masa. K domu přijíždělo auto. Pozemšťané měli používání motorových vozidel zakázáno, takže to musel být jedině Lomasův Tlik s Quiem a možná i s pozemským doktorem. Otfel jsem si tvář košilí a snažil se ovládnout. "Gane!" volal Qui, jakmile auto zastavilo. "Co se stalo?" Škrábal se ven z nízkých okrouhlých dveří tlikského auta. Nějaký muž prolezl ven druhou stranou a vešel do domu, aniž by mě vzal na vědomí. To byl doktor. S pomocí několika vajíček a doktora by se z toho Lomas měl dostat.

"T'Khotgif Teh?" zeptal jsem se. Vyklouzla z auta a vztyčila se přede mnou v polovině délky svého těla. Byla bledší a menší než T'Gatoi - narozená zřejmě v těle zvířete. Tlikové z těl Pozemšťanů byli vždy větší a početnější.

"Šest mladých," informoval jsem ji. "Možná sedm a všichni jsou naživu. Alespoň jedno je sameček."

"A Lomas?" vyrazila ze sebe. Ta otázka mě potěšila, stejně tak jako účast v jejím hlase. Jediné srozumitelné slovo, které řekl, bylo její jméno. "Žije."

Bez dalšího slova se otočila a odvrátila se k domu.

"Byla nemocná," řekl bratr a díval se za ní. "Když jsem jí zavolal, řekli mi, že si nemůže dovolit vyjít ven, i když šlo o tohle."

Neřekl jsem na to nic. Vychovali mě ke zdvořilosti vůči všem Tlikům. Teď jsem nechtěl s nikým mluvit. Doufal jsem, že odejde.

"Nakonec jsi viděl víc, než jsi chtěl, co?" Podíval jsem se na něj.

"Nedívej se na mě jejím pohledem," řekl. "Ty nejsi ona. Jseš jenom její majetek."

Její pohled. Že bych si už zvykl napodobovat její výrazy obličeje?

"Ty ses pobil?" zavětlil ve vzduchu. "Tak teď aspoň víš, k čemu jim budeš."

Šel jsem pryč. Když jsme oba byli malí, byli jsme výborní kamarádi. Když jsem byl doma, všude jsem s ním chodil a někdy mi T'Gatoi dovolila zít ho s námi do města. Když ale vyrostl, něco se s ním stalo. Nikdy jsem se nedozvěděl co. Začínal se od T'Gatoi odtahovat. Potom začal utíkat - dokud nezjistil, že není kam utéct. Určitě ne v Rezervaci. A určitě ne ven. Po tomto zjištění se začal starat hlavně o to, aby dostal podíl od každého vajíčka, které přijde do domu. Začal se na mne dívat pohledem, který jsem nenáviděl - pohledem, který říkal, že dokud se mi nic nestane, Tlikové ho nechají na pokoji.

"Jak to teda bylo, fakt?" vyzvídal a dohonil mě.

"Zabil jsem achta. Mláděta ho snědla."

"Kvůli tomu bys ale neběžel ven a nepobil se."

"Já... jsem ještě nikdy neviděl nikoho s rozříznutým břichem." To byla pravda a mělo mu to stačit. Nemohl jsem mluvit o tom ostatním. Ne s ním.

"Hm," zabručel. Podíval se na mne, jako by mi chtěl něco říct, ale mlčel dál.

Šli jsme jen tak nazdařbůh, kolem klecí směrem k polím.

"Řekl něco?" zeptal se Qui. "Myslím Lomas." Koho jiného by mohl myslet? "Řekl T'Khotgif." Qui se oťásl. "Kdyby mně něco takového udělala, byla by ta poslední, koho bych volal."

"Ale nebyla. Jedině její žihadlo by ti dokázalo utišit bolesti, aniž by v tobě zabilo larvy."

"Myslíš, že bych se staral, jestli chcípnu?" Ne. Samozřejmě, že by se o to nestaral. A já snad ano?

"Sakra!" zhluboka se nadechl. "Viděl jsem, co dělají. Myslíš, že to, co se stalo Lomasovi, bylo hnusný? To ještě nic nebylo."

Neodporoval jsem mu. Nevěděl, o čem mluví. "Viděl jsem, jak sežraly člověka." Otočil jsem se k němu. "Lžeš!"

"Viděl jsem, jak sežraly člověka." Chvilí mlčel. "Byl jsem ještě malej. Vracel jsem se jednou z návštěvy u Harmundů. V půli cesty jsem uviděl člověka a Tlika. Ten člověk byl N'Tlik. Schoval jsem se a díval se, co se bude dít. Tlik nemohl toho člověka otevřít, protože neměl, čím by larvy nakrmil. On už nemohl jít dál a kolem dokola nebyl nikdo. Měl už takový bolesti, že Tlikovi řekl, aby ho zabil. Žebra, aby ho zabil. Nakonec to udělal. Podřízl mu krk jediným pohybem drápu. Viděl jsem, jak se larvy prožraly ven a zase se obrátily dovnitř."

Při těch slovech jsem znovu uviděl Lomasovo maso plné červů. "Proč jsi mi o tom nikdy neřekl?" zašeptal jsem. Polekaně se na mne podíval, jako kdyby zapomněl, že ho poslouchám. "Nevím."

"Od té doby jsi začal utíkat, co?"

"Jo. Jako blázen. Utíkat uvnitř Rezervace. Utíkat v kleci."

Sklonil jsem hlavu a řekl jsem to, co jsem mu měl říct už dávno. "Tebe si nevybere, Qui. Nemusíš se bát."

"Udělá to... kdyby se ti cokoli stalo."

"Ne. Vybrala by si Xuan Hou. Xuan... to chce." Nechtěla by to, kdyby zůstala v pokoji a všechno by to viděla.

"Ale oni si nevybírají ženy," řekl pohrdavě.

"Někdy ano." Podíval jsem se mu do očí. "Vlastně se jim ženy hodí víc. Měl bys slyšet, o čem se baví Tlikové mezi sebou. Říkali, že ženy mají víc tuku k ochraně larev. Ale většinou si vybírají muže, aby ženy mohly nosit vlastní děti."

"A aby zajistily další generaci hostitelů," dodal hoře.

"Kvůli tomu ne!" odporoval jsem mu. Ale nebyl jsem si tím tak jistý.

"Kdyby to čekalo mě, taky bych tomu nevěřil."

"Kvůli tomu to není!" Připadal jsem si jako malý kluk. Byl to hloupý argument.

"Myslel sis to i tehdy, když T'Gatoi vyndávala larvy z vnitřností toho člověka?"

"Takhle se to nemělo stát."

"Ale mělo. Prostě jsi to neměl vidět, to je všechno."

Kdysi mi matka říkala, abych Quie respektoval jako svého staršího bratra. Beze slova jsem se otočil a nenáviděl jsem ho. Byla to od něj škodolibost. On byl v bezpečí a já ne. Mohl jsem ho udeřit, ale asi bych nesnesl, kdyby mi ránu neoplátil, kdyby se místo toho na mne podíval s opovržením a soucitem.

Nenechal mě na pokoji. Měl delší nohy, takže mě předběhl a já pak měl pocit, jako bych šel za ním.

"Promiň," řekl.

Kráčel jsem dál a cítil jsem vztek i smutek.

"Podívej, třeba to s tebou takhle nedopadne. T'Gatoi tě má ráda. Bude opatrná."

Otočil jsem se zpátky k domu a skoro jsem se rozeběhl.

"Nebo ti to už udělala?" vyzvídal a snadno se mnou držel krok. "Myslím, že máš věk právě tak akorát na implantaci. Už ti to..."

Udeřil jsem ho do obličeje. Nevím, kde se to ve mně vzalo, ale myslím, že jsem ho chtěl zabít. Kdyby nebyl o tolik větší a silnější, asi by se mi to povedlo.

Snažil se mě udržet dál od těla, ale nakonec se musel začít bránit. Několikrát mě zasáhla jeho pěst a to mi stačilo.

Nevzpomínám si, jak jsem upadl, ale když jsem přišel k sobě, byl už pryč. Zbavit se ho stálo za tu bolest.

Zvedl jsem se ze země a pomalu kráčel k domu. Vzadu už bylo zhasnuto. Kuchyň byla prázdná, matka a sestry už spaly ve svých ložnicích - nebo spánek alespoň předstíraly.

V kuchyni jsem uslyšel hlasy Tlika a doktora z vedlejšího pokoje. Nerozuměl jsem, co říkají a ani jsem se o to nesnažil.

Posadil jsem se za stůl a čekal, až přestanou mluvit. Stůl byl už ohlazený a ošoupaný, těžký a solidně stavěný. Otec ho vyrobil pro mou matku nedlouho před svou smrtí. Vzpomínám si, jak jsem se mu pletl pod nohama, když stůl vyráběl.

Nevadilo mu to. Teď tady sedím za stolem sám a on mi tady chybí. Mohl bych se s ním poradit. Za svůj dlouhý život to dokázal třikrát. Tři sady vajíček, třikrát ho otevřeli a třikrát sešili. Jak to mohl dokázat? Jak to vůbec někdo může dokázat?

Vstal jsem, vyndal jsem pušku z její skryše a znovu jsem se posadil. Potřebovala by vyčistit a naolejovat.

Místo toho jsem ji nabil.

"Gane?"

Vždy, když se pohybovala po holé podlaze, už z dálky se ozývaly vlny cvakavých zvuků jejích nohou.

T'Gatoi došla až ke stolu a položila na desku přední polovinu svého těla. Někdy se pohybovala tak plynule, až se zdálo, že je celá tekutá.

"Bylo to ošklivé," řekla měkce. "Neměls to vidět. Takhle se to nemělo stát."

"Já vím."

"T'Khotgif - teď už Ch'Khotgif - na svoje onemocnění zemře. Už nebude moci vychovat svoje děti. Ale její sestra se postará o ně i o Brama Lomase." Sterilní sestra. V každém rodu byla jen jedna plodná samička. Jediná k zachování rodu. Ostatní teď budou Lomasovi zavázány víc, než mohou kdy splatit.

"To znamená, že bude žít?"

"Ano."

"Divil bych se, kdyby to ještě někdy chtěl podstoupit."

"Nikdo to už po něm nebude vyžadovat."

Podíval jsem se do jejích žlutých očí a ptal jsem se sám sebe, kolik z nich vyčtu a porozumím a kolik si toho jenom namlouvám. "Nikdo to po nás nikdy nevyžadoval. Tys to po mně taky nevyžadovala."

Nepatrně pohnula hlavou. "Co to máš na tváři?"

"Nic. Nic zvláštního." Lidské oči by asi v takovém šeru modřinu nezpозorovaly. Místnost osvětloval pouze jeden z měsíců, zářící za oknem v protější stěně.

"Tou puškou jsi zabil achta?"

"Ano."

"A chtěl jsi s ní zabít i mě?"

Pohlédl jsem na graciézní obrys jejího těla v měsíčním svitu. "Jakou chuť má pro tebe lidská krev?"

Neřekla nic.

"Kdo vlastně jste?" zašeptal jsem. "A co jsme pro vás my?"

Ležela bez pohnutí. "Znáš mě jako nikdo jiný," řekla měkce. "Musíš se rozhodnout ty sám."

"Proto mám tu modřinu na tváři," řekl jsem jí.

"Proč?"

"Qui mě přinutil k rozhodnutí." Pootočil jsem pušku a přiložil si ústí hlavně zespodu k bradě. "Alespoň jsem se rozhodl sám za sebe."

"Mám tě prosit za život mých dětí?"

Čekal jsem, že něco takového řekne. Věděla, jak manipulovat ostatními, Pozemšťany i Tliky. Ale teď to na mě neplatilo.

"Nechci se stát hostitelským zvířetem," řekl jsem. "Ani tvým ne."

Trvalo dlouho než promluvila. "Dnes už skoro nepoužíváme hostitelská zvířata," řekla. "A ty to víš."

"Používáte nás."

"Ano. Čekali jsme na to dlouho, učili jsme vás a spojovali jsme vaše rodiny s našimi." Netrpělivě se zavrtěla. "Dobře víš, že pro nás nejste zvířata."

Díval jsem se na ni a mlčel jsem.

"Zvířata, která jsme kdysi užívali, začala ničit většinu našich vajíček hned po implantaci, dlouho před tím, než přilétli tvoji předkové," pokračovala jemně. "To všechno víš sám, Gane. Když tady přistáli vaši lidé, znovu jsme poznali, co to znamená být zdravou, vzkvétající rasou. Tvoji předkové uprchli ze svého vlastního světa, od své vlastní rasy, která by je vyhladila nebo zotročila. Přežili díky nám. Dávali jsme se na ně jako na lidi a postavili jsme pro ně Rezervaci ještě v dobách, kdy nás vybíjeli jako červy."

Při slovu "červi" jsem sebou trhl. Nemohl jsem se udržet a ona si toho nemohla nevšimnout.

"Chápu," řekla mírně. "Opravdu chceš raději zemřít, než nosit moje mladé, Gane?"

Neodpověděl jsem.

"Mám jít za Xuan Hou?"

"Ano!" Xuan to chce. Tak ať to má. Neviděla, co se stalo s Lomasem. Bude na to hrdá... a nebude z toho mít strach.

T'Gatoi stekla se stolu na podlahu a to mě překvapilo.

"Dnes v noci budu spát v Xuanině ložnici," řekla. "Někdy během noci nebo ráno ji to řeknu."

Byla to na mě příliš rychlá změna. Moje sestra. Xuan se o mě starala skoro stejnou měrou jako matka. Pořád ještě jsem k ní měl blízký vztah - ne jako Qui.

"Počkej! Gatoi!"

Ohlédla se, pak vztyčila téměř polovinu těla nad zem a otočila se ke mně. "To jsou vážné věci, Gane. Je to můj život, moje rodina!"

"Ale ona je... moje sestra."

"Udělám, co jsi chtěl. Sám jsi s tím souhlasil."

"Ale..."

"Pro Xuan to bude snazší. Stejně je už od malička připravená na to, že v sobě bude nosit mláděta." Lidská mláděta.

Děti, které jí budou jednou pít z prsou a ne z cév.

Sklonil jsem hlavu. "Nedělej jí to, Gatoi." Nebyl jsem přece jako Qui. Skoro bych se zachoval jako on. Mohl jsem Xuan použít jako štít. Bylo by pak pro mě snazší vědět, že rudí červi rostou v jejím mase místo v mém?

"Xuan to nedělej," opakoval jsem. Hleděla na mne bez hnutí.

Pohlédl jsem stranou a pak znovu na ni. "Udělej to mně."

Sklopil jsem hlavu od svého krku a ona se po zbrani natáhla.

"Ne," řekl jsem.

"Je to zákon."

"Nech ji naší rodině. Jednou mi třeba zachrání život."

Uchopila pušku za hlaveň, ale já jsem ji z ruky nepustil.

"Nech ji tu," opakoval jsem. "Když nejsme zvířata, když mluvíme o vážných věcech, musíš podstoupit to riziko. Vždy když jednáš s partnerem, T'Gatoi, je tu nějaké riziko."

Bylo vidět, jak je pro ni takové rozhodnutí těžké. Proběhlo jí zachvění a zasyčela úzkostí. Tak dávala najevo strach.

Byla dost stará na to, aby věděla, co s lidmi dokáže zbraně udělat. Teď by měla být její mláděta a puška v jednom domě. Nevěděla o našich dalších zbraních, ale o ty teď nešlo.

"Této noci ti implantuji první vajíčka," řekla, když jsem odložil pušku stranou. "Rozuměls mi, Gane?" Proč bych jinak dostal celé vejce pro sebe, zatímco o druhé se musel rozdělit zbytek rodiny? Proč by se na mne matka dívala tak, jako bych ji měl navždy opustit? Myslela si snad T'Gatoi, že jsem si toho nevšiml?

"Rozuměl."

"Teď hned." Vytlačila mne ze dveří a následovala mne do ložnice. Naléhavost v jejím hlase zněla vážně.

"Xuan bys to udělala také této noci," řekl jsem.

Této noci to někomu musím udělat."

Zarazil jsem se. "A bylo ti jedno komu?" Proplula kolem mne do ložnice. Čekala na pohovce, kterou se mnou sdílela. V Xuanině pokoji žádná taková pohovka nebyla. Udělala by jí to na zemi. Pomyšlení na to, jak to Xuan dělá, mě

znechutilo, ale teď už v jiné souvislosti. Pocítil jsem tlumenou zlost.

Přesto jsem se svlékl a položil se vedle ní. Věděl jsem, co mám dělat a co mohu očekávat. Učili mě to celý život. Ucítil jsem známé žihadlo, narkoticky příjemný pocit a potom zkoumavé doteky jejího kladélka. Vpich byl bezbolestný a rychlý. Dovnitř to jde tak snadno. Začala se zvolna vlnit a vytlačovala vajíčko ze svého těla do mého. Sevřel jsem dvě z jejích končetin, avšak pak jsem si připomněl, že stejně ji držel i Lomas. Pustil jsem se, nechtěně jsem se pohnul a způsobil jí bolest. Vydala tiché zasténání, až jsem myslel, že mě uvězní v kleci svých nohou. Neudělala to a já jsem se jí znovu chytil a cítil jsem zvláštní zahanbení. "Promiň," zašeptal jsem. Čtyřmi končetinami mi svírala ramena. "Záleželo ti na tom, abych to byl já?" zeptal jsem se.

Dlouho neodpovídala. "To ty jsi se dnešní noci rozhodl, Cane. Já jsem se rozhodla už dávno před tím."

"Udělal bys to Xuan?"

"Ano. Jak bych mohla svěřit vlastní děti někomu, kdo je nenávidí?"

"To nebyla... nenávist."

"Vím, co to bylo."

"To byl strach." Ticho.

"Ještě pořád se bojím." Teď už jsem se jí s tím mohl svěřit.

"Ale přesto jsi za mnou přišel... abys zachránil Xuan."

"Ano." Opřel jsem se čelem o její tělo. Bylo měkké a sametově hebké. "A taky proto, abys to udělala se mnou," řekl jsem. Bylo to tak. Vůbec jsem tomu nerozuměl, ale bylo to tak.

Zabručela spokojeností. "Nechtělo se mi věřit, že bych se v tobě tak spletla," řekla. "Vybrala jsem si tě. Věřila jsem, že jsi vyrostl k tomu, aby sis i ty vybral mě."

"To ano, ale..."

"Lomas."

"Ano."

"Ještě jsem neviděla Pozemšťana, kterého by porod nešokoval. Qui jeden viděl, vid'?"

"Ano."

"Pozemšťané by takové věci vidět neměli." Takový tón jsem neměl rád - a také jsem pochyboval o tom, co řekla.

"Naopak," odporoval jsem. "Měli by to vidět. Měli jste nám to ukazovat už od malička a víckrát. Gatoi, žádný Pozemšťan ještě neviděl porod, jak má správně vypadat. Zatím jsme viděli jenom N'Tliky - bolest a hrůzu a snad i smrt." Pohlédla dolů na můj obličej. "To je soukromá záležitost. Vždy to byla soukromá záležitost."

Od dalšího naléhání mě zadržel tón jejího hlasu spolu s myšlenkou, že kdyby změnila svoje názory, posloužil bych asi jako první veřejná ukázka. Ale zasel jsem do ní semínko té myšlenky. Snad někdy vzklíčí a ona to jednou zkusí.

"Už to nikdy neuvidíš," řekla. "Nechci, abys mě ještě někdy chtěl zastřelit."

Spolu s vajíčkem se mi do těla dostalo i trochu ochranné tekutiny, která ve mně vyvolala stejný pocit opojení jako sterilní vejce. Znovu jsem si připomněl pušku ve svých rukou a pocit strachu a hnusu, vzteku a zoufalství. Mohl jsem si ty pocity připomínat, aniž bych je znovu prožíval. Mohl jsem se s nimi komukoliv svěřit.

"Nechtěl jsem tě zastřelit," odpověděl jsem. "Tebe ne." Vyrostla uvnitř mého otce, když mu bylo tolik co mně.

"Ale mohl jsi to udělat," poznamenala.

"Tebe ne." Stála mezi námi a svými lidmi, chránila nás.

"Chtěl jsi zabít sám sebe?"

Opatrně jsem se ve své pozici zavrtěl. "Mohl jsem to udělat. Skoro jsem to udělal. To bylo to Quiovo ,pryč'. Zajímalo by mě, jestli to věděl."

"Co?"

Neodpověděl jsem.

"Teď budeš žít."

"Ano." Dej na ni pozor, říkala matka. Ano.

"Jsem mladá a zdravá," řekla. "Nenechám tě samotného, jako se to stalo Lomasovi, N'Tliku. Dám na tebe pozor."

CENY

NEZAČALO TO HUGEM

Stejně jako první SF časopis, ani první SF cena nevznikla ve Spojených Státech, což se američtí historikové žánru snaží ze všech sil ututlat. Zřejmě poprvé byla cena v oblasti fantastiky a SF udělena ve Francii r. 1927 a měla název - jak jinak - Cena Julese Verna. Zavedl ji nakladatel Hachett a cena byla každoročně udělována románu, který se nejvíce přiblížil Vernově duchu. Cena byla udělována do roku 1933, pak se pořadatelé na 24 let odmlčeli, aby r. 1957 cenu opět na 5 let vzkřísili. Mezi výherci "druhé kola" byli například Daniel Drode, Michael Jeury a Philippe Curval.

První americká SF cena na sebe neupoutala téměř žádnou pozornost a postupem času upadla do takového zapomenutí, že se o ní nezmiňují ani ty nejlepší encyklopedie. Byla udělována od r. 1933 a jmenovala se také Cena Julese Verna, což není tolik překvapující shoda uvědomíme-li si, že moderní SF tehdy teprve vznikala a z klasiků moc jmen na výběr nebylo. Americká Cena J. Verna byla určena pro nejlepší povídku z SF magazínů (r. 1933 vycházelo už 8 titulů) a její volbu řídil velký fanoušek a editor Raymond Palmer. Jako první dostal cenu Edmond Hamilton za povídku The Island of Unreason.

Přenesme se teď až do roku 1951, kdy byla založena na popud britských fanoušků (mj. i Johna Wyndhama) první velká cena za SF: International Fantasy Award. (Tím "fantasy" se nenechte mýlit, tehdy měl tento termín význam "fantastika".) Díky ní se dostalo ocenění několika vrcholným dílům světové SF, např. Simakově knize Když ještě žili

lidé. Pak se však objevila nová cena, jejíž popularita byla taková, že roku 1957 International Fantasy Award prostě vytlačila ze scény.

Byla to Science Fiction Achievement Award, poprvé udělená r. 1953. Ale protože u cen bývá zvykem nazývat je familiérně křestním jménem (viz Oscar v oblasti filmu nebo cena Edgar v detektivním žánru), dostala nová cena název Hugo, po zakladateli prvního amerického SF časopisu Hugo Gernsbackovi. Huga udělují američtí fanoušci na světových kongresech worldconech. Na Worldconu 1960 byl touto cenou poctěn sám Hugo Gernsback z titulu "Otec science fiction". Hugo má podobu rakety z lesklého kovu vysoké asi 30 centimetrů. Doma na polici vypadá sice efektně, ale design má i svoje nevýhody. A. C. Clarke si jednou postěžoval, že ho s Hugem nechtěli pustit do letadla pro podezření, že je to časovaná bomba.

Aby ani američtí spisovatelé a kritici nepřišli zkrátka, členové Amerického sdružení SF spisovatelů si v roce 1965 vytvořili konkurenční cenu Nebula (Mlhovina). Obvykle vypadá jako soška z minerálů, nad kterou se vznášejí stříbrná mlhovina (přesněji řečeno spirálová galaxie) a to vše je zalito do plexisklového kvádru. Obecně se soudí, že Nebula je víc protekční záležitost a není jí přikládán takový význam jako ceně Hugo, která je přeci jen názorem širšího vzorku čtenářů.

Třetí nejvýznamnější cenou, která trvá až do dnešní doby, je Cena Locus. Na základě ankety ji udělují čtenáři SF časopisu Locus a každý rok je vybírána asi z tisíce hlasů. Locus je vlastně nejobektivnějším oceněním, protože počet volebních lístků u této ceny v poslední době převyšuje počet hlasů u Huga a Nebuly dohromady. Není mi známo, jestli se podoba Ceny Locus nějak obměňuje, ale ta, kterou dostal v roce 1986 David Brin za román *The Postman*, měla podobu nevkusné plastické slunečnice, již by si sotva kdo doma vystavil.

Kromě těchto tří hlavních cen existuje množství méně významných, ale také důležitých ocenění.

Společně s Hugem se od r. 1973 uděluje cena John W. Campbell Award pro nejlepšího nového spisovatele žánru, přičemž cena nesmí být udělena déle než dva roky po jeho debutu. Toto jsou jména dosavadních výherců: J. Pournelle, S. Robinson + L. Tuttleová, P. J. Plauger, T. Reamy, C. J. Cherryhová, O. S. Card, S. Donaldson, B. Longyear, S. Sucharitkul, A. Gilliland, P. O. Williams, R. A. McAvoyová, L. Shepard, M. Scottová a za rok 1987 K. J. Fowlerová. Podobný název jako předešlá cena nese John W. Campbell Memorial Award, udělovaná na památku editora Campbella, který zemřel r. 1971. Paradoxní je, že jako první dostal tuto cenu B. Malzberg za román *Beyond Apollo* (Za Apollem, 1973), přičemž toto dílo je podle kritiků napsáno spíše ve stylu nové vlny než v tradici legendárního J.W.C.

Významná je cena Jupiter Award, volená kritiky v organizaci SF Research Association od r. 1973.

Velmi prestižní je P. K. Dick Memorial Award, udělovaná po smrti Philipa K. Dicka románem mimořádné imaginace a originality. Cena se skládá z diplomu a šeku na 1000 dolarů.

V obci fanoušků existuje E. E. Evans Award zvaná Big Heart (Velké srdce) pro nejaktivnějšího fanouška a Nova Award za nejlepší číslo fanzinu.

Došlo i na pana Wellse. H. G. Wells Award se však uděluje nejlepšímu stolnímu hrám s tématem SF nebo fantasy. Dosud jsem nepochopil, co má Wells se stolními hrami společného.

Podívejme se teď do dalších zemí.

Britští čtenáři volí významnou British SF Award a v roce 1986 k ní z podpory A. C. Clarka přibyla A. C. Clarke Award pro nejlepší román, který vyšel v Británii v uplynulém roce. V Austrálii je od r. 1969 předávána Cena Ditmar, nejprve jen pro australské autory a později i pro SF z celého světa. Cena Ditmar není tak formální jako ceny dosud uvedené a odráží i australský smysl pro humor - mezi výherci najdeme Stopařova průvodce Galaxií od D. Adamse nebo Calvinovy Kosmické grotesky.

Francouzi mají svou Prix Apollo, založenou r. 1971 J. Sadoulem na počest letu Apolla XI, a Velkou cenu francouzské SF. V Japonsku se uděluje cena Seiun za nejlepší japonský a zahraniční román a povídku, za film a za comics. V Západním Německu mají cenu Kurda Lasswitz, v SSSR cenu Aelita, v Maďarsku Zlatý meteor, u nás v Československu udělují fanoušci cenu Ludvík a podobné ceny existují v mnohých dalších zemích.

Nechci, aby vznikl dojem, že ceny znamenají všechno a že jejich držitelé jsou vždy těmi nejlepšími autory žánru.

Naopak, volba cen je ovlivněna množstvím různých faktorů, vkus čtenářského průměru není vkusem absolutním a mnohá díla, která jsou příliš originální a experimentující, se ceny nedočkají.

Případným překladatelům, kteří by chtěli přeložit další oceněné povídky, doporučuji sérii antologií *The Hugo Winners*, která obsahuje všechny držitele Hugů kromě kategorie románu. Sérii řídí Isaac Asimov a dosud vyšlo pět dílů.

Kompletní výherci Nebul začínají vycházet vždy po pěti letech v cyklu antologií *The SF Hall of Fame* od dílu III. Díly I. a II. obsahují retrospektivně volené Nebuly, jejichž přehled uvádíme dále. Kompletní seznam nejen výherců, ale i nominovaných prací obsahuje pravidelně doplňovaná kniha Donalda Franson a Howarda De Vore *A History of the Hugo, Nebula and International Fantasy Awards*, poprvé vydaná r. 1970.

Následuje výčet některých ze zmíněných cen. Podle délky se rozlišují čtyři kategorie: román (novel, zkratka n) je próza nad 40 000 slov, novela (novella, zkratka nl) je mezi 17 500 a 40 000 slovy, noveleta (novelette, zkratka nt) 7 500 - 17 500 a konečně povídka (short story, zkratka s) má pod 7 500 slov. Jelikož se u Huga kategorie zpočátku měnily, jsou označeny výše uvedenými zkratkami. V případě Huga neuvádíme ceny v kategorii "neprofesionálů", tj. spisovatel a malíř z řad fanoušků a nejlepší fanzin. Překlady titulů jsou uvedeny pouze u románu.

HUGO AWARD

1953

n Alfred Bester - *The Demolished Man* (Zničený muž)

1954

ceny nebyly uděleny

1955

n Mark Clifton, Frank Riley - They'd Rather Be Right (Raději ať mají pravdu)
nt Walter M. Miller - The Darfsteller
s Eric Frank Russell - Allamagopsa

1956

n Robert A. Heinlein - Double Star (Dvojník)
nt Murray Leinster - Exploration Team
s Arthur C. Clarke - The Star

1957

ceny uděleny jen v oblasti SF časopisů

1958

n Fritz Leiber - The Big Time (Velké časy)
s Avram Davidson - Or All the Seas With Oysters

1959

n James Blish - A Case of Conscience (Záležitost svědomí)
nt Clifford D. Simak - The Big Front Yard
s Robert Bloch - That Hell-Bound Train

1960

n Robert A. Heinlein - Starship Troopers (Hvězdná pěchota)
s Daniel Keyes - Flowers for Algernon

1961

n Walter M. Miller - A Canticle for Leibowitz (Chvalozpěv na Leibowitze)
s Poul Anderson - The Longest Voyage

1962

n Robert A. Heinlein - Stranger in a Strange Land (Cizinec v cizí zemi)
nt Brian W. Aldiss - cyklus povídek Hothouse

1963

n Philip K. Dick - The Man in the High Castle (Muž z vysokého zámku)
nl Jack Vance - The Dragon Masters

1964

n Clifford D. Simak - Way Station (Přestupní stanice)
nt Poul Anderson - No Truce With Kings

1965

n Fritz Leiber - The Wanderer (Poutník)
nt Gordon Dickson - Soldier, Ask Not

1966

n Roger Zelazny - ...And Call Me Conrad (...A říkej mi Konráde)
n Frank Herbert - Dune (Duna)
s Harlan Ellison - "Repent, Harlequin!" Said the Ticktockman

1967

n Robert A. Heinlein - The Moon is a Harsh Mistress (Měsíc je drsná milenka)
nt Jack Vance - The Last Castle
s Larry Niven - Neutron Star

1968

n Roger Zelazny - Lord of Light (Pán světla)
nl Anne McCaffrey - Weyr Search
nl Philip J. Farmer - Riders of the Purple Wage
nt Fritz Leiber - Gonna Roll the Bones
s Harlan Ellison - I Have No Mouth, and I Must Scream

- 1969
n John Brunner - Stand on Zanzibar (Vstojte na Zanzibaru)
nl Robert Silverberg - Nightwings
nt Poul Anderson - The Sharing of Flesh
s Harlan Ellison - The Beast That Shouted Love at the Heart of the World
- 1970
n Ursula Le Guin - The Left Hand of Darkness (Levá ruka temnot)
nl Fritz Leiber - Ship of Shadows
s Samuel R. Delany - Time Considered as a Helix of Semi-Precious Stones
- 1971
n Larry Niven - Ringworld (Prstencový svět)
nl Fritz Leiber - 111 Met in Lankhmar
s Theodore Sturgeon - Slow Sculpture
- 1972
n Philip J. Farmer - To Your Scattered Bodies Go (Vaše rozptýlená těla vpřed)
nl Poul Anderson - The Queen of Air and Darkness
s Larry Niven - Inconstant Moon
- 1973
n Isaac Asimov - The Gods Themselves (Sami bozi)
nl Ursula Le Guin - The Word for World is Forest
nt Poul Anderson - Goat Song
s R. A. Lafferty - Eurema's Dam
s F. Pohl, CM. Kornbluth - The Meeting
- 1974
Arthur C. Clarke - Rendezvous with Rama (Setkání s Rámou)
James Tiptree - The Girl Who Was Plugged In
Harlan Ellison - The Deathbird
Ursula Le Guin - Those Who Walk Away from Omelas
- 1975
Ursula Le Guin - The Dispossessed (Vyhoštěnec)
G. R. R. Martin - A Song for Lya
Harlan Ellison - Adrift Just Off the Islets of Langerhans, Latitude 3B°54'N,
Longitude 77° 00'13"W
Larry Niven - The Hole Man
- 1976
Joe Haldeman - The Forever War (Věčná válka)
Roger Zelazny - Home is the Hangman
Larry Niven - The Borderland of Sol
Fritz Leiber - Catch That Zeppelin!
- 1977
Kate Wilhelm - Where Later the Sweet Birds Sang (Kde nedávno sladce zpívali ptáci)
nl Spider Robinson - By Any Other Name
nl James Tiptree - Houston, Houston, Do You Read?
nt Isaac Asimov - The Bicentennial Man
s Joe Haldeman - Tricentennial
- 1978
Frederik Pohl - Gateway (Brána)
Spider + Jeanne Robinson - Stardance
Joan D. Vinge - Eyes of Amber
Harlan Ellison - Jeffty is Five
- 1979
Vonda McIntyre - Dreamsnake (Hadí sen)

John Varley - The Persistence of Vision
Poul Anderson - Hunter's Moon
C. J. Cherryh - Cassandra

1980

Arthur C. Clarke - The Fountains of Paradise (Rajské fontány)
Barry B. Longyear - Enemy Mine
G. R. R. Martin - Sandkings
G. R. R. Martin - The Way of Cross and Dragon

1981

Joan D. Vinge - The Snow Queen (Sněhová královna)
Gordon R. Dickson - Lost Dorsai
Gordon R. Dickson - The Cloak and the Staff
Clifford D. Simak - Grotto of the Dancing Deer

1982

C. J. Cherryh - Downbellow Station (Stanice Downbellow)
Poul Anderson - The Saturn Game
Roger Zelazny - Unicorn Variation
John Varley - The Pusher

1983

Isaac Asimov - Foundation's Edge (Konec Nadace)
Joanna Russ - Souls
Connie Willis - Fire Watch
Spider Robinson - Melancholy Elephants

1984

David Brin - Startide Rising (Hvězdný příliv)
Timothy Zahn - Cascade Point
Greg Bear - Blood Music
Octavia Butler - Speech Sounds

1985

William Gibson - Neuromancer
John Varley - Press Enter ?
Octavia Butler - Bloodchild
David Brin - The Crystal Spheres

1986

Orson Scott Card - Ender's Game (Enderova hra)
Roger Zelazny - 24 Views of Mt. Fuji by Hokusai
Harlan Ellison - Paladin of the Lost Hour
Frederik Pohl - Fermi and Frost

1987

Orson Scott Card - Speaker for the Dead (Mluvčí za mrtvé)
Robert Silverberg - Gilgamesh in the Outback
Roger Zelazny - Permafrost
Greg Bear - Tangents

Knihy, oceněné speciální cenou Hugo (mimo hlavní čtyři kategorie), od roku 1980 v nové kategorii "nebeletristická kniha":

Donald H. Tuck - The Handbook of Science Fiction and Fantasy (1962)
Isaac Asimov - cyklus Nadace (1966)
Harlan Ellison (ed.) - Dangerous Visions (1968)
Harlan Ellison - jako tvůrce prvotřídních antologií (Again, Dangerous Visions, 1972)
Pierre Versins - L'Encyclopedie de l'Utopie et de la science fiction (1973)
Walt Lee - Reference Guide to Fantastic Films (1975)
James E. Gunn - Alternate Worlds (1976)
Peter Nicholls (ed.) - The SF Encyclopedia (1980)
Carl Sagan - Cosmos (1981)
Stephen King - Danse Macabre (1982)

James E. Gunn - Isaac Asimov: The Foundations of Science Fiction (1983)
Donald Tuck - Encyclopedia of SF and Fantasy, vol. III (1984)
Jack Williamson - Wonder's Child (1985)
Tom Weller - Science Made Stupid (1986)
B. Aldiss, David Wingrove - Trillion Year Spree (1987)

Ceny Hugo v kategorii Dramatic Presentation
(Dramatické vystoupení), v podstatě udělované nejlepším SF filmům:

The Twilight Zone (1960), The Twilight Zone (1961), The Twilight Zone (1962), Dr Strangelove (1965), The Menagerie (TV Star Trek, 1967), City on the Edge of Forever (TV Star Trek, 1968), 2001: A Space Odyssey (1969), televizní záznam Apollo XI (1970), A Clockwork Orange (1972), Slaughterhouse-Five (1973), Sleeper (1974), Young Frankenstein (1975), A Boy and His Dog (1976), Star Wars (1978), Superman (1979), Alien (1980), The Empire Strikes Back (1981), Raiders of the Lost Ark (1982), Blade Runner (1983), Return of the Jedi (1984), 2010 (1985), Back to the Future (1986), Aliens (1987).

Hugem oceněné SF magazíny
Pod názvem jsou uvedena jména šéfredaktorů, číslo označuje počet cen. Od r. 1984 je započítán i Locus, do té doby odměňovaný jako fanzin.

Astounding/Analog (J. W. Campbell, Ben Bova, Stanley Schmidt)	14
The Magazine of F+SF (A. Boucher, R. P. Mills, Avram Davidson, E. L. Ferman)	11
Locus (Charles Brown)	4
I. Asimov's SF Magazine (George Scithers, Shawna McCarthy, Gardner Dozois)	3
If (Frederik Pohl)	5
Galaxy (Horace L. Gold)	1
New Worlds (John Carnell)	1

Hugem ocenění profesionální výtvarníci
Číslo označuje počet cen.

Frank Kelly Freas	10
Michael Whelan	7
Ed Emshwiller	5
Jack Gaughan	4
Rick Sternbach	2
Hannes Bok	1
Virgil Finlay	1
Roy Krenkel	1
John Schoenherr	1
Frank Frazetta	1
Leo + Diane Dillon	1
Vincent DiFate	1
Jim Burns	1
NEBULA AWARD	

Nebula pravidelněji dodržuje rozdělení kategorií na román, novelu, noveletu a povídku. V roce 1965 byly uděleny dvě ceny v kategorii novela, v r. 1966 jsou dvě ceny za román, r. 1970 nebyla udělena cena za povídku, roku 1981 obdržela Nebula Lisa Tuttle za povídku The Bone Flute, ale cenu nepřijala na protest proti machinacím v systému oceňování.

1965
Frank Herbert - Dune (Duna)
B. W. Aldiss - The Saliva Tree
Roger Zelazny - He Who Shapes
Roger Zelazny - The Doors of His Face, the Lamps of His Mouth
Harlan Ellison - "Repent, Harlequin!" Said the Ticktockman

1966

Daniel Keyes - Flowers for Algernon (Růže pro Algernon)
Samuel Delany - Babel-17 (Babylón 17)
Jack Vance - The Last Castle
Gordon R. Dickson - Call Him Lord
Richard McKenna - The Secret Place

1967

Samuel Delany - The Einstein Intersection (Einsteinův průsečík)
Michael Moorcock - Behold the Man
Fritz Leiber - Gonna Roll the Bones
Samuel Delany - Aye, and Gomorrah

1968

Alexei Panshin - Rite of Passage (Obřad průchodu)
Anne McCaffrey - Dragonrider
Richard Wilson - Mother to the World
Kate Wilhelm - The Planners

1969

Ursula Le Guin - The Left Hand of Darkness (Levá ruka temnot)
Harlan Ellison - A Boy and His Dog
Samuel Delany - Time Considered as a Helix of SemiPrecious Stones
Robert Silverberg - Passengers

1970

Larry Niven - Ringworld (Prstencový svět)
Fritz Leiber - Ill Met in Lankhmar
Theodore Sturgeon - Slow Sculpture

1971

Robert Silverberg - A Time of Changes (Čas proměn)
Katherine MacLean - The Missing Man
Poul Anderson - The Queen of Air and Darkness
Robert Silverberg - Good News from the Vatican

1972

Isaac Asimov - The Gods Themselves (Sami bozi)
Arthur C. Clarke - A Meeting With Medusa
Poul Anderson - Goat Song
Joanna Russ - When it Changed

1973

Arthur C. Clarke - Rendezvous With Rama (Setkání s Rámou)
Gene Wolfe - The Death of Doctor Island
Vonda McIntyre - Of Mist, and Grass, and Sand
James Tiptree - Love is the Plan, the Plan is Death

1974

Ursula Le Guin - The Dispossessed (Vyhoštěnec)
Robert Silverberg - Born With the Dead
Gregory Benford, Gordon Eklund - If the Stars Are Gods
Ursula Le Guin - The Day Before the Revolution

1975

Joe Haldeman - The Forever War (Věčná válka)
Roger Zelazny - Home is the Hangman
Tom Reamy - San Diego Lightfoot Sue
Fritz Leiber - Catch That Zeppelin!

1976

Frederik Pohl - Man Plus (Člověk s hvězdičkou)
James Tiptree - Houston, Houston, Do You Read?
Isaac Asimov - The Bicentennial Man

Charles L. Grant - A Crowd of Shadows

1977

Frederik Pohl - Gateway (Brána)
Spider + Jeanne Robinson - Stardance
Racoona Sheldon - The Screwfly Solution
Harlan Ellison - Jeffty is Five

1978

Vonda McIntyre - Dreamsnake (Hádí sen)
John Varley - The Persistence of Vision
Charles L. Grant - A Glow of Candles, a Unicorn's Eye
Edward Bryant - Stone

1979

Arthur C. Clarke - The Fountains of Paradise (Rajské fontány)
Barry Longyear - Enemy Mine
G. R. R. Martin - Sandkings
Edward Bryant - giANTS

1980

Gregory Benford - Timescape (Útěk časem)
Suzy McKee Charnas - The Unicorn Tapestry
Howard Waldrop - The Ugly Chickens
Clifford D. Simak - Grotto of the Dancing Deer

1981

Gene Wolfe - The Claw of the Conciliator (Prostředníkův spár)
Poul Anderson - The Saturn Game
Michael Bishop - The Quickening
(Lisa Tuttle - The Bone Flute)

1982

Michael Bishop - No Enemy But Time (Jediný nepřítel je čas)
John Kessel - Another Orphan
Connie Willis - Fire Watch
Connie Willis - A Letter from the Clearys

1983

David Brin - Startide Rising (Hvězdný příliv)
Greg Bear - Hardfought
Greg Bear - Blood Music
Gardner Dozois - The Peacemaker

1984

William Gibson - Neuromancer
John Varley - Press Enter ?
Octavia Butler - Bloodchild
Gardner Dozois - Morning Child

1985

Orson Scott Card - Ender's Game (Enderova hra)
Robert Silverberg - Sailing to Byzantium
G. R. R. Martin - Portraits of His Children
Nancy Kress - Out of All Them Bright Stars

1986

Orson Scott Card - Speaker for the Dead (Mluvčí za mrtvé)
Lucius Shepard - R + R
Kate Wilhelm - The Girl Who Fell Into the Sky
Greg Bear - Tangents

V roce 1969 proběhlo ve společnosti SF Writers of America hlasování o jakési retrospektivní Nebuly, aby nepřišly zkrátka povídky publikované před rokem 1965, kdy byla cena Nebula zavedena. Toto jsou výsledky v kategorii

povídek, seřazené podle počtu hlasů.

1.	I. Asimov	-	Nightfall
2.	S. G. Weinbaum	-	Martian Odyssey
3.	D. Keyes	-	Flowers for Algernon
4.	T. Sturgeon	-	Microcosmic God
5.	M. Leinster	-	First Contact
6.	R. Zelazny	-	A Rose for Ecclesiastes
7.	R. A. Heinlein	-	The Roads Must Roll
8.	L. Padgett	-	Mimsy Were the Borogoves
9.	F. Leiber	-	Coming Attraction
10.	T. Godwin	-	The Cold Equations
11.	A. C. Clarke	-	The Nine Billion Names of God
12.	J. Blish	-	Surface Tension
13.	J. W. Campbell	-	Twilight
14.	A. E. van Vogt	-	The Weapon Shop
15.	A. C. Clarke	-	The Star
16.	F. Brown	-	Arena

Tyto povídky byly shrnuty do antologie The SF Hall of Fame I (ed. Robert Silverberg). The SF Hall of Fame IIA,B (ed. Ben Bova) obsahuje obdobným způsobem volené novelety a novely. SFWA neoznámila v tomto případě jejich pořadí podle hlasů, uvádíme je tedy v chronologickém výčtu.

H. G. Wells - The Time Machine (1895), E. M. Foster - The Machine Stops (1909), J. W. Campbell - Who Goes There? (1938), R. A. Heinlein - Universe (1941), Lester del Rey - Nerves (1942), H. Kuttner + C. L. Moore - Vintage Season (1946), T. L. Sherred - E for Effort (1947), J. Williamson - With Folded Hands... (1947), W. M. Shiras - In Hiding (1948), J. H. Schmitz - The Witches of Karres (1949), R. Bradbury - The Fireman (1951), C. M. Kornbluth - The Marching Morons (1951), E. F. Russell - And Then There Were None (1951), T. R. Cogswell - The Specter General (1952), T. Sturgeon - Baby is Three (1952), I. Asimov - The Martian Way (1952), J. Blish - Earthman, Come Home (1953), F. Pohl - The Midas Plague (1954), W. M. Miller - A Canticle for Leibowitz (1955), P. Anderson - Call Me Joe (1957), C. D. Simak - The Big Front Yard (1958), A. Budrys - Rogue Moon (1960), J. Vance - The Moon Moth (1961), C. Smith - The Ballad of Lost C'Mell (1962).

JOHN W. CAMPBELL MEMORIAL AWARD

Cena volená skupinou kritiků a spisovatelů. Mezi organizátory jsou B. W. Aldiss, James Gunn, Sam J. Lundwall a jiní. Organizátoři prohlašují, že toto je první skutečně mezinárodní SF cena (do nominace se opravdu dostaly i sovětské SF romány), ale jak je vidět z výsledků, s výjimkou Roberta Merleho připadly všechny ceny opět anglosaské provenienci.

1973

Barry Malzberg - Beyond Apollo (Za Apollem)
+ speciální cena Robertu Silverbergovi

1974

Arthur C. Clarke - Rendezvous With Rama (Setkání s Rámou)
Robert Merle - Malevil

1975

Philip K. Dick - Flow My Tears, the Policeman Said (Tečte mé slzy, pravil policista)

1976

Wilson Tucker - The Year of the Quiet Sun (Rok klidného slunce)
- cena udělena retrospektivně

1977

Kingsley Amis - The Alteration (Přeměna)

1978

Frederik Pohl - Gateway (Brána)

1979

Michael Moorcock - Gloriana

1980

Thomas M. Disch - On Wings of Song (Na křídlech písně)

1981

Gregory Benford - Timescape (Útěk časem)

1982

Russell Hoban - Riddley Walker

1983

Brian W. Aldiss - Helliconia Spring (Jaro na Helliconii)

1984

Gene Wolfe - The Citadel of the Autarch (Autarchova citadela)

1985

Frederik Pohl - Years of the City (Roky města)

1986

David Brin - The Postman (Pošťák)

1987

Joan Slonczewskiová - A Door into Ocean (Dveře do oceánu)

JUPITER AWARD

Cena Jupiter byla zavedena sdružením učitelů SF na vysokých školách a je spravovaná organizací SF Research Association. Kategorie jsou totožné s cenami Hugo nebo Nebula. Po roce 1977 cena zřejmě zanikla, protože o ní nemáme žádné další informace.

1973

A. C. Clarke - Rendezvous With Rama (Setkání s Rámou)

R. Silverberg - The Feast of St. Dionysus

H. Ellison - Deathbird

R. Sheckley - A Suppliant in Space

1974

U. Le Guin - The Dispossessed (Vyhoštěnec)

N. Spinrad - Riding the Torch

J. Vance - The Seventeen Virgins

U. Le Guin - The Day Before the Revolution

1975

cena nebyla udělena

1976

K. Wilhelm - Where Late the Sweet Birds Sang (Kde nedávno sladce zpívali ptáci)

J. Tiptree - Houston, Houston, Do You Read?

U. Le Guin - The Diary of the Rose'

D. Knight - I See You

1977

C. D. Simak - A Heritage of Stars (Dědictví hvězd)

J. Varley - In the Hall of the Martian Kings

G. R. Dickson - Time Storm

H. Ellison - Jeffty is Five

+ Dalších 7 autorů vlastní 3 ceny, 18 má 2 ceny a 26 po jedné.

+ Huga nebo Nebulu tedy vlastní úctyhodný počet 71 autorů.

+ Nebula je přístupnější pro nová jména, Huga dostávají spíše známí a již ocenění autoři.

+ Ellisonovo prvenství by Více vyniklo, kdybychom započítali i cenu Locus, kterých Harlan vlastní přinejmenším jedenáct, avšak kompletní seznam Locus Award se nám nepodařilo sehnat a redakce Locusu na dopisy neodpovídá.

+ Žádný spisovatel kromě R. A. Heinleina nevlastní čtyři (ba ani tři) Hugy bez získání alespoň jedné Nebuly. Někdo z organizace SF Writers of America asi nemá Heinleina rád.

+ Podle fanzinu Thrust byli ze všech spisovatelů na Huga či Nebulu nejvícekrát nominováni G. R. R. Martin a J. Varley. Oba však vlastní pouze po třech Hugách a dvou Nebulách.

+ V nejvyšším věku získal Huga C. D. Simak (v 77 letech), nejmladší držitel Huga za literární činnost byl r. 1956

jedenadvacetiletý R. Silverberg jako nejlepší nováček žánru.
PHILIP K. DICK AWARD

Po smrti spisovatele Philipa K. Dicka byla založena tato cena pro nejlepší originální román v paperbackovém vydání (román vydaný rovnou vázaně má tedy smůlu), který ponese dál štafetu Dickova nezvyklého tvůrčího talentu. O výherci rozhoduje porota spisovatelů, která vždy obsahuje i loňského držitele ceny. P. K. Dick Award má podobu diplomu a šeku na tisíc dolarů. Je zajímavé, že všech pět dosud oceněných románů vyšlo ve stejném nakladatelství - Ace Books.

1983

Rudy Rucker - Software

1984

Tim Powers - The Anubis Gates (Brány Anubisu)

1985

William Gibson - Neuromancer

1986

Tim Powers - Dinner at Deviant's Palace (Hostina v deviantově paláci)

1987

James Blaylock - Homunculus (Homunkulus)

NEJVĚTŠÍ SBĚRATELÉ

Následující žebříček uvádí 20 autorů, kteří byli ve dvou hlavních cenách Hugo a Nebula alespoň čtyřikrát oceněni. Do tabulky byly započteny pouze ceny za beletristická díla v kategorii román, novela, noveleta a povídka a nejsou zde zahrnuty např. tři ceny Hugo F. Pohlovi jako nejlepšímu editorovi, dva Ellisonovy Hugové za jeho antologie (obojí viz přehled Hugů za nebeletristickou činnost) ani speciální Nebuly za zásluhy.

1.	Ellison	10	(7 Hugů + 3 Nebuly)
-	Anderson	10	(7 H + 3 N)
3.	Leiber	9	(6 H + 3 N)
-	Zelazny	9	(6 H + 3 N)
5.	Silverberg	7	(2 H + 5 N)
-	Le Guin	7	(4 H + 3 N)
7.	Clarke	6	(3 H + 3 N)
-	Niven	6	(5 H + 1 N)
-	Asimov	6	(4 H + 2 N)
10.	Delany	5	(1 H + 4 N)
-	Pohl	5	(3 H + 2 N)
-	Tiptree	5	(2 H + 3 N)
-	Martin	5	(3 H + 2 N)
-	Varley	5	(3 H + 2 N)
-	Bear	5	(2 H + 3 N)
16.	Heinlein	4	(4 H)
-	Simak	4	(3 H + 1 N)
-	Dickson	4	(3 H + 1 N)
-	Robinson	4	(3 H + 1 N)
-	Card	4	(2 H + 2 N)

+ Další 7 autorů vlastní 3 ceny, 18 má 2 ceny a 26 po jedné.

... Huga nebo Nebulu tedy vlastní úctyhodný počet 71 autorů.

+ Nebula je přístupnější pro nová jména, Huga dostávají spíše známí a již ocenění autoři.

... Ellisonovo prvenství by více vyniklo, kdybychom započítali i cenu Locus, kterých Harlan vlastní přinejmenším jedenáct avšak kompletní seznam Locus Award se nám nepodařilo sehnat a redakce Locusu na dopisy neodpovídá.

+ Žádný spisovatel kromě R. A. Heinleina nevlastní čtyři (ba ani tři) Hugy bez získání alespoň jedné Nebuly.

Někdo z organizace SF Writers of America asi nemá Heinleina rád.

+ Podle fanzinu Thrust byli ze všech spisovatelů na Huga či Nebulu nejvícekrát nominováni G. R. R.artin a J. Varey. Oba však vlastní pouze po třech Hugách a dvou Nebulach.

+ V nejvyšším věku získal Huga C. D. Simak (v 77 letech), nejmladší držitel Huga za literární činnost byl r. 1956 jedenadvacetiletý R. Silverberg jako nejlepší nováček žánru.

KDE MŮŽE ČESKÝ ČTENÁŘ OCENĚNÁ DÍLA NALÉZT

Následující přehled uvádí, v jakých publikacích (oficiálních i amatérských) může čtenář najít povídky a romány odměněné cenou Hugo či Nebula, případně kde byly otištěny recenze na díla dosud nepřeložená.

HUGO 1953

A. Bester - The Demolished Man: Zničený muž (slovensky 1987)

HUGO 1955

E. F. Russell - Allamagoosa: Inspekce (Zápisník 1983 č.16): Překvapení (Pionýrská stezka)

HUGO 1956

R. A. Heinlein - Double Star: Dvojník (v knize Únos na Mars, 1970)

A. C. Clarke - The Star: Hvězda (v knize A. C. Clarka - Zpráva o třetí planetě, 1982)

HUGO 1958

A. Davidson - Or All the Seas With Oysters: Moře plná ústřic (v knize A. Davidson - Šestá roční doba, 1977)

HUGO 1959

C. D. Simak - The Big Front Yard: Velký dvorek (ve sborníku Cizí hvězdy)

R. Bloch - That Hell-Bound Train: Vlak do pekla (v antologii Vlak do pekla, 1976, 1983)

HUGO 1960

R. A. Heinlein - Starship Troopers - recenze (Cizí hvězdy) D. Keyes - Flowers for Algernon: Růže pro Algernon (Vlak do pekla)

HUGO 1961

W. M. Miller - A Canticle for Leibowitz: Chlavo zpěv na Leibowitz (první část tohoto románu vyšla v knize Bergiera a Pauwellse Jitro kouzelníků, 1969)

P. Anderson - The Longest Voyage: Nejdélší plavba (Vlak do pekla)

HUGO 1963

P. K. Dick - The Man in the High Castle - recenze (fanzin Ikarie XB-1)

HUGO 1964

C. D. Simak - Way Station - recenze (Cizí hvězdy)

HUGO 1966, NEBULA 1965

F. Herbert - Dune - recenze (fanzin SF Villoidus 1984 č. 4, knižně snad 1989)

H. Ellison - "Repent, Harlequin!" Said the Ticktockman: Čiň pokání, Harlekýne! (ve fantologii Lety zakázanou rychlostí II)

NEBULA 1965

B. W. Aldiss - The Saliva Tree: Slintající strom (Cizí hvězdy)

HUGO 1967

L. Niven - Neutron Star: Neutronová hvězda (v antologii Těžká planeta, 1979)

NEBULA 1971

R. Silverberg - Good News from the Vatican: Dobré zprávy z Vatikánu (Světová literatura 1980 č. 5)

NEBULA 1972

A. C. Clarke - A Meeting with Medusa: Setkání s medúzou (v knize Zpráva o třetí planetě)

HUGO 1972

P. J. Farmer - To Your Scattered Bodies Go - recenze (fanzin SF Villoidus 1986 Č. 3)

HUGO 1973, NEBULA 1972

I. Asimov - The Gods Themselves - recenze (Cizí hvězdy)

P. Anderson - Goat Song: Bláznova píseň (slovensky in: Revue svetovej literatury 1981 č. 7)

HUGO 1973

U. Le Guin - The Word for World is Forest: Svět je les, les je svět (v antologii Experiment člověk, 1983)

R. A. Lafferty - Eureka's Dam: Albertovy logikové stroje (Cizí hvězdy)

HUGO 1974, NEBULA 1973

A. C. Clarke - Rendezvous with Rama: Setkání s Rámou (1984)

NEBULA 1973

V. McIntyre - Of Mist, and Grass, and Sand: O Bílé mlze, Trávě a Písku (fantologie Lety zakázanou rychlostí II, Světová literatura 1987 č. 6)

HUGO 1977, NEBULA 1976

I. Asimov - The Bicentennial Man: Dvestoročný člověk (v antologii IOx Sci-Fi, 1985)

HUGO 1978, NEBULA 1977

H. Ellison - Jeffty is Five: Jefftymu je pět (fanzin Třesk 1987 č. 5)

NEBULA 1977

R. Sheldon (Tiptree) - The Screwfly Solution: Prostředek na mouchy (zkráceně fanzin Slan 1987 č. 4)

HUGO 1980, NEBULA 1979

A. C. Clarke - The Fountains of Paradise: Rajské fontány (1982)

B. Longyear - Enemy Mine: Můj nepřítel (zkráceně ve fanzinu Poutník č. 22)

NEBULA 1982

M. Bishop - No Enemy but Time - recenze (Cizí hvězdy)

C. Willisová - A Letter from the Clearys: Dopis od Clearys (Poutník č. 20)

HUGO 1983

I. Asimov - Foundation's Edge - výtah s ukázkami (fanzin Poutník č. 18)

HUGO 1985, NEBULA 1984

O. Butlerová - Bloodchild: Dítě mé krve (Cizí hvězdy)

RECENZE

Robert A. Heinlein - Starship Troopers

(Hvězdná pěchota, 1959)

Putnam Books, New York, 208 str.

Hugo 1960

Svět má už dávno za sebou všechny konflikty a konečně byl nastolen nový, spravedlivý řád. Federaci však ohrožují mimozemské bytosti, kterým autor říká Brouci (Bugs), ale jsou spíše pavoukovití.

Juan (Johnie) Rico, syn bohatého obchodníka, se po maturitě rozhodne, že vstoupí na dva roky do armády, aby dokázal, že je chlap, a získal občanská práva. Nevědomky jedná pod vlivem svého učitele "občanské výchovy" podplukovníka v. v. Duboise. Rodiče jsou sice proti, ale Johnie si postaví hlavu. Nesplní se sice jeho sen stát se pilotem, nestane se ani psovodem (speciální jednotky s novopsy - psími obludami nadanými lehce zkomolenou lidskou řečí), ale je přidělen k mobilní pěchotě.

Dobrá třetina knihy líčí přijímací řízení 2000 rekrutů proháňených seržanty a frajtry. Instruktoři jsou zdatní, schopní, spravedliví. Tvrdý výcvik vydrží jen 170 rekrutů, zbytek se vrací do civilu.

Johnie je zařazen k bojovému útvaru, seskakuje na nepřátelské území a bojuje a bojuje. Mobilní pěchota je přepravována kosmickými loděmi (piloti jsou ženy) a nad místem nasazení je vystřelována v kokonech, které se nad zemí rozdělí a pěšák přistane v bojovém oděvu. Oděv je nesmírně vymakaný, vypadají v něm jako gorily, ale dělá z nich supermanky. Zvyšuje jejich sílu, umožňuje jim poletovat, má to displaye, radary a kdesicosi.

Johnie se postupně stává mazákem, v partě se mu líbí, je povyšován a je mu nabídnuto furtáctví. Johnie přijímá a jde do důstojnické přípravky. Na kosmodromu potkává desátníka - je to jeho otec, kterého už přestalo bavit být pouhým konzumentem, chce být mužem, a tak jako padesátník snesl výcvik, který dal tvrdě zabrat jeho o 32 let mladšímu synovi (budiž!). Scénka vsutku dojemná.

Johnie přípravku absolvuje, jako kadet je opět v boji, vyhání pavouky z děr, hlava mu jde z odpovědnosti kolem, ale všechno ten zlatý hoch zvládne. Nakonec je přidělen ke svému útvaru - k četě Drsanů a román končí tím, že Rikovi Drsaní jsou připraveni k dalšímu výsadbě. Držme jim palce, určitě ty pavouky porazí.

Heinlein zde předkládá své názory na politickou ekonomii, na uspořádání státu, na mladistvé delikventy (jak je správné bičovat nejen provinilce, ale i jeho otce), na válku, občanské klady, atd. Starship Troopers je ideální náborová příručka pro pubertáky. Velmi čtivá a působivá. Jste-li schopní, jste-li chlapi, armáda je pro vás a v ní je elitou pěchota. Až si odsloužíte, tak i s jednou nohou, bezrucí nebo slepí najdete ve společnosti uplatnění a vážnost, budete mít volební právo, protože volební právo může mít jen ten, kdo má dost odvahy riskovat svůj život pro zájmy celku.

Jan Hlavička

Clifford D. Simak - Way Station
(Přestupní stanice, 1963)
Doubleday, New York, 208 str.
Hugo 1964

Když jednoho parného léta odpočíval Enoch Wallace před svým domkem, přistoupil k němu neznámý muž. Enoch ho pozval dovnitř a dal mu napít vody. Cizinec měl za sebou dlouhou cestu, ale prozradil Enochovi, že už našel to, co hledal. Člověka, který se rád dívá vzhůru na hvězdy a diví se, co jsou zač. Přišla řeč na to, zdali jsou cizí planety také obydleny.

"Věříte tomu?" zeptal se cizinec.

"To byl jen takový hloupý nápad," odpověděl Enoch.

"Nebyl zas tak hloupý," řekl neznámý. "Jsou jiné planety a jsou jiní tvorové. Já jsem jeden z nich."

"Ale vy..." vykřikl Enoch, ale pak zmlkl.

Protože cizincova tvář začala mizet. Pod ní zahlédl jinou tvář a ta tvář nebyla lidská.

Od té doby už téměř sto let obsluhuje Enoch Wallace přestupní hyperprostorovou stanici galaktického společenství. Dlouhá léta to byl poklidný život. Cizinec z vesmíru, jemuž dal Enoch jméno Ulysses, nechal vybudovat stanici v jeho stodole a zařídil, aby uvnitř ní plynul čas mnohokrát pomaleji, takže Enoch téměř nestárne. Společnost mu dělají trojrozměrné obrazy zemřelých přátel a příbuzných, se kterými může díky mimozemské technice rozmlouvat jako s živými lidmi. Z okolního světa se přáteli jen se sousedovic dcerou Lucy Fisherovou, která je od narození hluchoněmá a říká se o ní, že ovládá nadpřirozené síly.

V poslední době se však Enochův život komplikuje. Obrazy přátel ho nenávratně opouštějí, neboť se nechtějí smířit se svou nehmotnou existencí. Začínají ho sledovat agenti CIA, kteří zpozorovali, že Wallace za celé století prakticky nezestárá. Navíc se mezinárodní konflikty přirostávají, snad dokonce hrozí nová světová válka.

Na Enochovi teď leží svědomí za celou Zemi, protože v očích Galaxie je ON Země. Byl by rád, kdyby byla Země přijata do galaktického společenství, ale nemůže zatím jeho existenci lidem prozradit a lidstvo samo je příliš nedospělé k takovému svazku.

Při jedné Ulyssesově návštěvě se Enoch dozví, že Galaxie je rozrušena, neboť se ztratil posvátný Talisman - předmět, díky kterému je možné vstoupit do kontaktu s Životní silou a vládnout tak nad životem a smrtí.

Tehdy Enoch Wallace ještě netušil, jak významnou roli v této souvislosti Země sehraje. Jednoho dne náhle vyskočila z transportního boxu stanice neohlášená mimozemská bytost, podobná velké kryse na zadních nohách. Bytost Enocha znehybnila a uprchla do lesa. Jakmile se Enoch vzpamatoval, vzal pušku a pustil se za ní. Cestou ho dohnal Ulysses. Zpozorovali, jak tvor stojí na nedaleké skále a zápasí s Lucy, která mu chtěla odříznout cestu.

"Střílejte," zašeptal Ulysses. "Má u sebe Talisman."

Enoch mířil dobře a tvor se zřítíl dolů. Potom začalo pomalu se skály sestupovat světlo. Byla to Lucy, držící v ruce zvláštní svítící předmět.

"To je Talisman," řekl Ulysses. "A ona je jeho nový Strážce. Strážce, kterého jsme po celá ta léta hledali."

Teď se Země určitě stane součástí galaktického společenství, protože zákon praví, že Strážce nemůže být z planety mimo něj.

Přestupní stanice je působivý román. Simakův styl je jednoduchý, není bohatý na originální nápady či zápletky.

Atmosféra a myšlenka knihy však v ničem nezůstává pozadu za jiným Simakovým dílem "Když ještě žili lidé", známým z českého překladu. Podle některých teoretiků vznikl román Přestupní stanice jako rozvedení povídky Velký dvorek, zařazené také do tohoto sborníku. Opravdu je možné mezi oběma příběhy vysledovat mnohé podobnosti. Jak je už u Simaka typické, v obou případech v očích mimozemské civilizace obtočí nejlépe rozum a city obyčejného člověka. Pevně doufám, že se podaří román vydat i v českém překladu. Přestupní stanice je reprezentativní ukázka SF literatury. Ivan Adamovič

Isaac Asimov - The Gods Themselves
(Sami bohové, 1972)
Doubleday, New York, 288 str.
Nebula 1972, Hugo 1973

Román slavného SF spisovatele I. Asimova Sami bohové patří vedle cyklu o Nadaci k jeho nejlepším dílům a jako jediný byl odměněn oběma literárními cenami - Hugem i Nebulou. Jeho název pochází ze Schillerova citátu "Proti hlouposti sami bohové jsou bezmocní?" a jednotlivé části románu jsou nazvány podle částí tohoto citátu. První díl zobrazuje skutečně boj čestného vědce Lamonta proti hlouposti a zkosnatělosti "oficiální vědy" na naší planetě v budoucnosti. Hlavním protivníkem Petera Lamonta je radiochemik Frederick Hallam, takzvaný "otec Elektronové Pumpy". Před dvaceti lety Hallamův podřízený Benjamin Denison objevil podivný jev: v laboratoři se začaly objevovat izotopy wolframu, které by podle fyzikálních zákonů neměly vůbec existovat; naopak se postrádal izotop plutonia. Vědecký tým vedený Hallamem vyvodil, že jediným vysvětlením je přesun hmoty do jiného vesmíru s jinými fyzikálními zákony, kde existují izotopy jiné než naše. Toto však trvá pouze krátkou dobu, než se opět počet neutronů vyrovná. Při tomto procesu se uvolňuje energie, kterou lze při neustálé "výměně" izotopů získávat neomezeně. Hallam si přisvojil veškerou slávu objevu a za pomoci náčrtků, vyslaných do našeho vesmíru obyvateli "para-vesmíru", je sestrojena tzv. Elektronová Pumpa, která zdánlivě vyřešila veškeré energetické problémy. Vědec Peter Lamonte, který se přes počáteční snahu rehabilitovat Denisona dostal ke zkoumání principu Pumpy, zjistí

netušené nebezpečí: v para-vesmíru existuje mnohem silnější jaderná interakce než u nás a prostřednictvím Pumpy se jaderná interakce zesiluje i u nás, jmenovitě na Slunci. Hrozí, že proces Slunečního vývoje bude mnohonásobně urychlen a Slunce se záhy změní v Novu. Může se dokonce vznítit celé rameno Galaxie, což se projeví jako quasar. Lamonte se snaží přesvědčit Hallama o nebezpečí a vyzývá ho, aby byla činnost Pumpy zastavena. Samozřejmě u samolibého magnáta nepochodí a jeho vědecká kariéra je v troskách. Nepodaří se mu přesvědčit ani člena Světové rady Chena, aby mu umožnil přístup na lunární základnu, kde by mohl za pomoci zvláštních přístrojů potvrdit svou teorii. Mezitím Lamontův přítel Mike Bronowski naváže pomocí destiček přemísťovaných mezi vesmíry kontakt s "para-lidmi" a snaží se přesvědčit je, že Pumpa je škodlivá. Nakonec dostane odpověď, která kupodivu potvrzuje jeho tvrzení. Odesílatel souhlasí, že Pumpa je špatná, ale žádá lidi, aby zastavili její chod sami - oni že jej nezastaví. Je jasné, že kdosi "na druhé straně" má tytéž potíže jako Lamont a nemůže dosáhnout svého. Bronowski nakonec boj vzdává a Lamonte zůstává sám - téměř bez naděje na úspěch a záchranu lidstva.

Ve druhé části románu jsou představeni "sami bohové". Jsou to zvláštní bytosti trojího pohlaví, z nichž každé má svou funkci: Rozumový, Rodičovský a Citová (ženského rodu). Žijí ve společenství tří - triádách - a ke vzniku potomstva je nutné, aby se jejich těla navzájem smísila: v důsledku silných jaderných interakcí v para-vesmíru jsou totiž jednotlivé atomy jejich těl dosti daleko od sebe, takže těla jsou proměnlivá a mohou jimi pronikat jiné předměty i těla dalších jedinců. Tak dochází ke "smísení", v jehož průběhu členové triády i na několik dnů ztrácejí vědomí. Naproti tomu je neslušné pronikat například do skály.

Vedle těchto "Měkkých" tvorů žijí ve světě para-lidí i takzvaní "Tvrdí", jejichž těla jsou mnohem vyplněnější atomy, takže jimi nemohou pronikat žádné předměty. Jsou inteligentnější než Měkcí, ke kterým mají zvláštní, protektorský vztah a starají se o ně po celé období jejich života. Sami o sobě však mnoho neprozrazují.

Hlavními hrdiny děje jsou vynikající jedinci Měkkých spojení v triádě - Rozumový Qdeen, Rodičovský Tritt a Citová Dua. Zvláště se od ostatních příslušnic svého druhu odlišuje Dua, kterou nejvíc zajímá vědění, což se považuje za výstřednost (učení je pouze doménou Rozumových). Odeenovi to však nevadí a ochotně poučuje Duu o tom, jak vyhasíná jejich Slunce i ostatní hvězdy ve Vesmíru a jak se lze zachránit před smrtí hladem (para-lidé se živí čistou energií). Tvrdí totiž sestrojili Pozitronovou Pumpu, která prostřednictvím výměny energie s jiným (naším) vesmírem zajistí dostatek "potravy". Výzkumy vede mladý vědec Tvrdých Estwald, kterého se však Ddeen marně snaží zahlédnout.

Dua se rovněž dozví, jaké nebezpečí našemu vesmíru hrozí, a nemůže se s tím smířit. Navíc ji rozzuří, když se dozví, že ji její druh Tritt podvedl: lstí ji přiměl, aby požíla novou energii a v průběhu "smísení" umožnila početí třetího dítěte. Dua totiž ví, že jakmile se triádě narodí tři mladí - nový Rozumový, Rodičovský a Citová - ztrácí triáda příčinu existence a zahyne. Dua však zemřít nechce a třetímu dítěti se bránila. Když zjistí, co se stalo, rozhněvaná uprchne, proti všem zvykům se skryje do skály a tajně sleduje Tvrdé při práci s Pozitronovou Pumpou. Naučí se řeči pozenšťanů a když najde na destičce Bronowského poselství, snaží se přesvědčit "druhou stranu", aby byla Pumpa zastavena. Její činnost poděsí i Tvrdé, kteří se obávají nejhoršího: bude-li Pumpa zastavena dřív, než v našem vesmíru Slunce vybuchne (energii by pak mohli odebírat přímo), hrozí všem smrt hladem. Estwalda není možno (prý) prozatím informovat a dle Tvrdého Lostena závisí nyní všechno na Odeenovi, který si má promyslet situaci a nalézt řešení. Odeen nachází vyhladovělou Duu a sdělí jí, že přišel "čas odchodu". Není to však smrt, ani "zničení hraček tvrdých", jak se Dua mylně domnívala. Ukazuje se, že na planetě para-lidí existuje pouze jeden druh bytostí: v první fázi života žijí jako Měkcí a pouze v průběhu smísení, kdy ztrácejí vědomí, se jejich vědomí i těla spojí a vznikne superinteligentní Tvrdý. Toto však trvá jen krátkou dobu, a pak se opět "rozpadne" v triádu. Její členové si z doby existence Tvrdého nic nepamatují. Teprve po narození třetího dítěte-Citové, si Rozumový začne vzpomínat na existenci v podobě Tvrdého. Pak triáda dozraje, aby se definitivně smísila a vytvořila Tvrdého navždy. Dua nejprve nechce věřit, když ji však i Tritt na základě intuice ubezpečuje, že jiné cesty není, souhlasí s posledním "smísením". Doufá, že se v podobě Tvrdého podaří Estwalda zastavit. V posledním okamžiku, než její individuální vědomí zanikne, si však uvědomí, že její snaha je marná: členové její triády byli vybráni z nejdokonalejších jedinců a tajemný Estwald není nikdo jiný, než oni sami. Propojení je ukončeno a Estwald, který zůstává mezi svými druhy už natrvalo, pokračuje ve své práci.

Nejdelší (a poněkud rozvěklá) třetí část má dát odpověď na základní otázku celého díla: Jsou pozenšťané i para-lidé skutečně bezmocní? Řešení vzniklé situace je třeba najít. Pokouší se o ně původní objevitel jevu průniku vesmírů Benjamin Denison, který se ve svých padesáti letech stěhuje na kolonii na Měsíci. Je přívržencem Lamontových teorií a pomocí zvláštních zařízení je chce prokázat. Uvědomuje si však, že pouhé zastavení Pumpy není řešením: je třeba objevit něco nového.

Denison se postupně seznamuje se životem kolonistů, žijících pod povrchem Měsíce. Sblíží se s půvabnou průvodkyní Selene Lindstromovou a poznává i jejího přítele a svého budoucího spolupracovníka - doktora Barrona Nevilla, který je silně zaujat proti Zemi i Pozenšťanům a těžko snáší přítomnost pozemského zástupce - komisaře Gottsteina - na Měsíci. Denison zahájí práci s měsíčními přístroji a za pomoci Selene odhalí zvláštní jev přítoku energie do našeho vesmíru. Ukáže se, že se mu podařilo kontaktovat třetí vesmír: je to opak paravesmíru, jaderná interakce je v něm tak slabá, že nemůže dojít k žádné jaderné reakci a vesmír je v zárodečném stadiu, před Big Bangem. Tím je situace vyřešena: příliv energie z "kosmického vejce" (cosmeg-vesmíru) zneutralizuje působení Elektronové Pumpy, která může i nadále dodávat energii Zemi i para-vesmíru. Navíc napomůže vzájemné působení vesmírů k tomu, že v budoucnosti cosmeg-vesmír vybuchne v Big Bangu a vznikne v něm život (tehdy si Země najde jiný cosmeg-vesmír). Pumpa sice přispívá k vychlazení slunce v para-vesmíru, avšak para-lidé se již přizpůsobili a jsou teď již závislí na své Pozitronové pumpě. Nebezpečí tedy nehrozí nikomu.

Denison navíc odhalí možnost využití energie z cosmeg-vesmíru jako hnací palivo pro jakkoli velká tělesa. Toho chce využít dr. Neville, který se snaží zbavit se Země a dosáhnout toho, aby Měsíc s pomocí nového paliva odlétl pryč.

Tento názor však všichni kolonisté nesdílí, včetně Selene. Neville spor prohraje a Denison prosadí návrh, aby bylo palivo využito pro superrychlé kosmické lodě, kterými mohou dobrovolníci odletět do dalekého vesmíru. Díky jeho objevům je na Zemi rehabilitován i Lamonte a Hallam ztrácí velkou část svého vlivu. Přesto není zcela vyřazen: nové myšlenky se prosazují pomalu a věda nemůže "jen tak" ztratit svou vůdčí osobnost... Román je čtivě a zajímavě napsán a současnému čtenáři přibližuje mnoho ze zákulisí současné vědy. Přitom nepostrádá znaky sci-fi ani detektivky, jak tomu u Asimova bývá.

Jan Pavlík

Michael Bishop - No Enemy but Time
(Jediný nepřítel je čas, 1982)
Simon + Schuster, New York, 397 str.
Nebula 1982

Je to příběh o Američanovi černé pleti jménem Joshua Kampa. Putuje dva miliony let nazpět časem na území Východní Afriky. Seznámí se tam s kmenem hominidů, primitivních předků lidské civilizace a posléze se "ožení" s jednou z jejich žen. Žena zemře při porodu a Joshua si odnese svou dceru zpět do své doby, do konce 80. let dvacátého století. Zatím to vypadá na velký příběh o lásce skrz staletí, nebýt zcela antiromantického tónu románu. Příběh je vyprávěn s odstupem, komickým, suše humorným způsobem, přestože vyprávěčem je většinou Joshua sám. Paleoantropologické detaily jsou perfektně promyšleny, prostředí Afriky je vykresleno výborně, a přesto je výsledným efektem chlad a odstup. Bishopův styl je zkušený, vtipný, okořeněný vhodně použitým humorem. Tato kniha je dílem talentovaného a seriózního spisovatele, ačkoliv někdy je těžké odhadnout, kam vlastně míří.

Je to dlouhý román a příběh je mnohem komplikovanější, než jak jsem jej uvedl. Jsou tu dvě navzájem se prolínající dějové linie. Kapitoly psané v třetí osobě popisují Joshuův život od jeho nelegitimního narození v americké letecké základně ve Španělsku až do chvíle, kdy jako státem pověřený antropolog cestuje časem, aby odhalil tajemství původu člověka. Tato část leží nutně mimo science fiction, je to realistický příběh všedního života, citlivě podaný.

Prolínající kapitoly v první osobě jsou vlastní Joshuovy zážitky při pátrání v minulosti. Necestuje tam konvenčními sf prostředky, přesněji řečeno, necestuje tam objektivně, ale pomocí snu, cestuje v podstatě do imaginárního světa, avšak se všemi detaily. Tyto sny trvají dlouho a jsou hmotné.

Směs paleontologie, psychologie a mystiky může některé sf čtenáře popudit, čtenáře, kteří chtějí ve své sf racionální základ a kteří by chtěli stroje času spíše v podobě opravdových naolejovaných mechanismů než snové kočáry upředené z paprsků luny. Ovšemže mě to popouzí. Jak to, že si Joshua mohl do své doby přinést opravdové dítě, když svět, který navštívil, byl jen projekcí jeho myšlenek? Bishopovým úmyslem zřejmě bylo nechat nás v napětí pochybností, ale takové napětí čtenáře brzy unaví. Na druhé straně si této knihy cením pro její živé zobrazení vzdálené minulosti. Bishop zobrazil své imaginární "Minidy" jako tvory s lidskou vážností, vrozenou výmluvností gest a pocitů, které jim nahrazují neznalost jakékoliv řeči. Také jsem byl dojat smrtí Heleny, hominidní ženy, které dal Joshua jméno a lásku.

Michael Bishop (nar. 1945) je jedním z nejpctivějších spisovatelů současné americké SF. Neustále se snaží překlenout nadšeneckou a někdy i dětinskou povahu žánru a psát Velkou Science Fiction, která je lidská a intelektuálně zajímavá. V románech jako *Stolen Faces* (Ukradené tváře, 1977) či *Transfigurations* (1979) se tomuto cíli přiblížil. V knize *No Enemy but Time* je ještě blíž. Podle mého názoru má teprve před sebou vytvoření plně uspokojivého SF románu (jak nesplnitelné přání!), ale každopádně je spisovatelem, který už nyní stojí za pozornost.

David Pringle